

HISTÒRIA DEL COL·LEGI D'ECONOMISTES DE CATALUNYA

Dels orígens al 2005

Presentació

M'omple de satisfacció, com a degà del Col·legi d'Economistes de Catalunya, presentar aquest llibre que recull l'evolució del nostre Col·legi des dels seus orígens fins pràcticament al dia d'avui. Crec sincerament que ha estat una molt bona iniciativa que ens permet, d'una banda, reflexionar sobre l'evolució que s'ha seguit, i de l'altra ens ajuda a posicionar-nos de cara al futur, sobretot tenint en compte els canvis que es poden preveure a conseqüència de l'adaptació a l'Estat espanyol de l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior, com també del prestigi i del reconeixement que l'economista ha obtingut en la nostra societat.

Em correspon a mi, com a degà actual, presentar aquesta obra, però la iniciativa és de l'anterior Junta presidida pel degà Valentí Pich, i concretament de Joan Amat, el qual, amb motiu del 25è aniversari de la constitució del Col·legi d'Economistes de Catalunya, va demanar a la Junta de Govern que aquest aniversari no ens fes oblidar els orígens del nostre Col·legi. Gràcies a la seva insistència aquesta obra és avui en dia una realitat.

Aquest llibre és, en primer lloc i sobretot, un reconeixement a les persones que apostaren per una professió quan encara era incipient, i que amb la seva dedicació i il·lusió constituïren la *Sección provincial del Colegio Nacional de Economistas en Barcelona*, l'any 1954, que fou l'embrió de l'actual Col·legi d'Economistes de Catalunya.

Quan llegiu aquest llibre veureu que aquests darrers cinquanta anys el Col·legi ha anat evolucionant de manera constant i ordenada, i a conseqüència de la il·lusió, dedicació i treball, no solament dels membres de les juntes de govern, sinó també de molts d'altres que des de les comissions de treball, l'Aula d'Economia, la *Revista Econòmica de Catalunya...* han fet viure aquest Col·legi. Aquest fet, aquesta gran quantitat de col·legiats disposats a col·laborar i a participar activament en benefici del Col·legi i de la nostra professió, és un dels actius més importants que tenim pràcticament des dels inicis. Així, aquest llibre és també un reconeixement a tot aquest gran conjunt de col·legiats que l'han fet realitat. Malauradament, no ha estat possible relacionar tothom en el llibre. Fer-ho hauria comportat haver de convertir el text en una llista de noms i d'activitats que n'hagués dificultat la lectura. Al contrari, ens ha calgut seleccionar noms i fets en cada període històric, i ho hem dut a terme amb la intenció d'aconseguir que una majoria de col·legiats s'hi sentin identificats.

Finalment, tan sols em resta agrair a Francesc Cabana el fet d'haver escrit una història molt compensada en totes les etapes, a Artur Saurí la feina com a coordinador d'aquest llibre i a la Caixa de Catalunya que ens hagi facilitat la seva edició.

Setembre 2005
Jordi Conejos,
Degà

1. ESTUDIS ECONÒMICS I ECONOMISTES CATALANS ABANS DE L'ORGANITZACIÓ COL-LEGIAL

EUDALD JAUMEANDREU I LA PRIMERA CÀTEDRA D'ECONOMIA POLÍTICA

A Catalunya hi ha economistes abans de la creació d'una organització col·legial i abans de l'aparició de les primeres escoles on es podia estudiar economia. Els primers escrits econòmics van ser publicats en la segona part del segle XVIII, en una Catalunya vençuda, que havia perdut els seus drets polítics i fins i tot els estudis universitaris a la capital, ara concentrats a Cervera. Però els catalans del segle XVIII mantenien el comerç, les relacions amb la resta d'Europa i amb el continent americà. Els estudis i els treballs econòmics arriben a Catalunya a través dels comerciants, dels naviliers, dels estudiosos, que viatgen i tornen amb llibres i experiències viscudes, que parlen de la nova ciència econòmica. Segons Ernest Lluch, va ser entre els anys 1766-1768 quan aparegueren els primers escrits econòmics, obra de Francesc Romà i Rossell¹. Lluch cita, a més, entre els primers economistes catalans Antoni de Capmany –l'economia de la història–, Jaume Caresmar –el mercantilisme neckerià–, Jaume Amat, Guillem Oliver i l'obra col·lectiva de les Societats Econòmiques d'Amics del País. Els escrits eren, en general, seriosos, i demostren un bon coneixement –i la influència– dels economistes europeus.

La Junta de Comerç de Barcelona, amb jurisdicció sobre el Principat de Catalunya, va ser constituïda el 1758 i fou el principal instrument de la burgesia emprenedora del moment. Mentre la Universitat de Cervera mantenia el seu rang i ensenyava llatí, teologia i filosofia, la Junta de Comerç creà una sèrie d'escoles tècniques, dedicades a l'ensenyament de la nàutica (1769), la química (1805), la mecànica (1808) i, el 1814, la física i l'economia.

El 29 d'agost de 1814 fra Eudald Jaumeandreu, un sacerdot de l'orde de Sant Agustí, pronunciava la lliçó inaugural amb motiu de l'obertura de la càtedra d'Economia Política, establerta a Barcelona per la Junta de Comerç, en els locals de la Llotja². Dos anys més tard, Jaumeandreu publicava *Rudimentos de Economía Política*³, un resum del que explicava a les classes, en forma de preguntes i respostes. La seva figura ha estat estudiada per Ernest Lluch en l'obra esmentada. La modernitat de l'obra de Jaumeandreu es pot mesurar per l'índex del seu llibre:

Lliçó preliminar: de les fonts de riquesa.

Llibre primer: de la producció.

Llibre segon: de la moneda.

Llibre tercer: del valor de les coses.

Llibre quart: de la renda.

Llibre cinquè: del consum.

JOAN GÜELL I LAUREÀ FIGUEROLA. EL DEBAT SOBRE PROTECCIONISME I LLIURECANVISME

El gran debat econòmic del segle XIX serà sobre el proteccionisme i el lliurecanvisme. Catalunya va fer la Revolució Industrial seguint models europeus, i es convertí en l'única zona de l'Estat que tenia una indústria. Però aquesta tindria greus problemes de supervivència si es permetia l'entrada de manufactures similars a les que fabricava. Les primeres matèries –especialment, cotó– s'havien d'importar, i el mateix passava en un primer moment amb el carbó, que feia moure les màquines de vapor, i amb la maquinària industrial. Aquest fet i la baixa productivitat de la mà d'obra feien que el producte manufacturat s'hagués de vendre a un preu superior al dels procedents dels països pioners en la industrialització, per compensar els majors costos. D'aquí que els catalans, especialment els industrials cotoners i llaners, reclamessin, unànimement, una política aranzelària per part de l'Estat, suficient per anivellar els preus interiors i exteriors. Madrid, en canvi, centre de consum i sense producció pròpia d'importància, reunirà la major part dels qui defensaran el lliurecanvisme, que volia aconseguir els mateixos productes al millor preu, encara que vinguessin de l'estranger.

El debat sobre proteccionisme i lliurecanvisme es mantindrà molt viu en la premsa i les Corts espanyoles, però també al carrer. Les mobilitzacions que s'organitzaren, especialment a Catalunya, cada cop que hi havia un projecte legislatiu de rebaixa d'aranzels foren importants. Ja se'n cuidaven prou els empresaris afectats, que veien perillar el futur de les seves fàbriques, i els treballadors, que veien compromès el lloc de treball.

¹ Ernest Lluch: *El Pensament econòmic a Catalunya (1760-1840)*, Ed.62, Barcelona, pàg. 13.

² *Oración inaugural que en la abertura de la cátedra de Economía Política establecida en la ciudad de Barcelona, por la Real Junta de Comercio del Principado de Cataluña, dixo el padre fray Eudaldo Jaumeandreu de la orden de San Agustín, catedrático de la misma, el 9 de agosto de 1814*, Oficina de Antoni Brusí, Barcelona, 1814.

³ Oficina de D. Antoni Brusí, impresor de Cámara de S.M., Barcelona, 1816.

Tot Catalunya va ser proteccionista i gairebé tot Madrid lliurecanvista. Gairebé tot, ja que el *lobby* català a Madrid era fort i comptava amb el suport d'algunes personalitats de la política i de l'economia –no catalanes– per defensar les seves idees. En aquesta perspectiva, no deixa de ser sorprenent que els dos principals representants de les dues tendències fossin catalans: Laureà Figuerola i Joan Güell. El primer, amb residència a Madrid, polític i professor, enfrontat personalment amb els industrials catalans. Joan Güell, que serà anomenat apòstol del proteccionisme pels seus escrits en defensa de l'arancel, era un industrial cotoner de prestigi, amb fàbrica a Barcelona, experiència internacional i àmplies lectures. Els empresaris catalans aconseguiren imposar suficientment els criteris proteccionistes, que permeteren desenvolupar la seva indústria.

Figuerola adquirirà renom, al marge de les seves posicions lliurecanvistes, com a ministre d'Hisenda del primer govern revolucionari (1868), que derrocà Isabel II, sota la Presidència del reusenc general Joan Prim. Especialment per la implantació de la pesseta com a unitat monetària espanyola.

L'ECONOMIA EN EL SEGON RENGLLE DE LA POLÍTICA ESPANYOLA. EL CAS DE MANUEL GIRONA

Tots els governs espanyols tenen un Ministeri d'Hisenda. Però durant el segle XIX cap titular d'aquest ministeri arribarà a ser president del Govern. I és que l'economia, a nivell del govern de l'Estat, era una especialitat com podria ser l'agricultura o la mineria. El president del Consell de ministres tenia assessors en qüestions econòmiques, així com ministres responsables d'elaborar el pressupost i de les finances públiques, però aquests coneixements no eren prou valorats per donar al seu titular el primer càrrec executiu del Govern. Potser és per aquesta raó que l'estat general de les finances públiques espanyoles va ser lamentable en tota la segona part del segle XIX.

Una de les poques personalitats que abocà xifres, càlculs i idees econòmiques al Parlament espanyol, primer, i al Senat, després, durant la fi del segle XIX, va ser Manuel Girona, un dels fundadors del Banc de Barcelona, empresari d'obres públiques, alcalde de Barcelona i primer president de la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona. Autodidacte, però viatger, va acumular a través de les seves lectures i de la seva experiència empresarial nombrosos coneixements econòmics –financers especialment– que llançava literalment a l'hemicicle parlamentari, de forma que aclaparava el contrari, menys preparat que ell. Però va ser un cas aïllat. Es guanyà un gran prestigi, però poca gent l'imità en el món polític.

ECONOMISTES CATALANS EN EL TOMBANT DEL SEGLE XX

Pere Estasén i Cortada (1855-1913)

Un altre autodidacte. Economista i advocat. La seva obra més coneguda és *Cataluña. Estudio acerca de las condiciones de su engrandecimiento y riqueza*, un llibre monumental de prop de 1 000 pàgines, publicat el 1900, en el qual fa una anàlisi de l'economia catalana. Més estrictament econòmics són llibres i fulletons com *La protección y el librecambio* (1880), *El Código industrial* (1893), *Proyecto económico para España* (1899) i *Economía política regional* (1907).

Guillem Graell i la Societat d'Estudis Econòmics⁴

Guillem Graell i Molas (1846-1927) fou el secretari, durant molts anys, del Foment del Treball Nacional i, en aquest marc, la veu de la burgesia catalana. Havia estudiat Filosofia i Lletres, però la seva obra és sobretot econòmica, començant per *La cuestión catalana* (1902) en la qual plantejà la queixa de l'empresariat contra el centralisme de l'Estat. El 1904 ocupà la càtedra d'Economia Social i de Política Aranzelària, integrada en els Estudis Universitaris Catalans, que es mantingué fins el 1909.

Ell fou el promotor el 1908 de la Societat d'Estudis Econòmics, "el primer assaig modern de normalitzar la difusió dels coneixements econòmics"⁵. Entre els seus membres destacaran economistes com Marcel·lí Graell i Fernández, Manuel Pugés, Ramon Rucabado o Aureli Ras. Fins aleshores, tots els textos econòmics publicats a Catalunya ho havien estat en llengua castellana. La Societat d'Estudis Econòmics ho farà per primera vegada en català.

El 1908, Graell fou el promotor i president del I Congrés d'Economia, celebrat a la Universitat de Barcelona, des del 28 de juny fins al 5 de juliol d'aquell any. En una de les seves conclusions, el Congrés demanava al Govern espanyol i a les diputacions provincials la creació d'una nova facultat, que es podria dir d'Economia. Nou anys més tard se celebrà a Madrid el II Congreso de Economía Nacional –del 2 al 10 de juny de 1917–,

⁴ Vegeu: Magda Sellés: *Una aproximació a la història de la Societat d'Estudis Econòmics* Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2002.

⁵ Francesc Roca: *El Pensament econòmic català (1900-1970) I*, Publicacions UB, Barcelona, 1994, pàg. 39.

que reconeixia la feina feta per l'anterior a Barcelona, ja que "aquella actuación no fue estéril y favoreciendo la inclinación hacia los estudios económicos de la joven intelectualidad catalana, repercutió en el resto de la Península, determinando un renacimiento en la afición a los mencionados estudios"⁶. Una de les ponències de l'esmentat congrés va tractar sobre la "Necesidad de crear en la Universidad española los altos estudios económicos". En una de les conclusions del Congrés es declarava "que para lograr la reconstrucción económica de España es de imprescindible necesidad difundir las enseñanzas de este carácter; a este efecto y dando forma definitiva a los ya implantados en algunas Escuelas de Comercio, deben fomentarse los altos estudios económicos con mira preponderante a la formación de los hombres de negocios y con acceso a todas las profesiones" (ref. pàg. 633)

Els estudis comercials eren molt antics i amb molta tradició. Les Escoles Oficials de Comerç funcionaven des del 1797. El 1915 es creà a Espanya el títol d'Intendent Mercantil i les Escoles d'Alts Estudis Mercantils de Madrid i Barcelona.

ECONOMISTES CATALANS DURANT LA PRIMERA MEITAT DEL SEGLE XX

Francesc Cambó i els economistes de la Lliga Regionalista

El primer polític espanyol que posarà l'economia i els estudis econòmics en primer rengle i que dominarà el tema serà Francesc Cambó. Advocat de professió –que és el que corresponia ser als polítics en aquell temps– s'adonà de la importància de l'economia i farà que el seu partit, la Lliga Regionalista, destaquí pels seus plantejaments econòmics, ben documentats. Serà l'introduïdor dels serveis d'estudis i d'informació a Catalunya i a Espanya⁷.

L'Editorial Catalana SA, presidida per Francesc Cambó, va ser l'editora de la revista *Economia i Finances*, que esdevingué la plataforma de llançament d'una colla d'economistes de la Lliga Regionalista o propers a ella. El seu director fou Miquel Vidal i Guardiola, que havia fet estudis econòmics a Alemanya. Entre els col·laboradors de la revista podem mencionar Pere Corominas, Andreu Bausili, Josep Maria Tallada, Joan Ventosa i Calvell i Xavier Ribó.

Segona República, Guerra Civil i primers anys del Franquisme

Els economistes catalans fan els estudis a les universitats estrangeres, arriben a l'economia a través d'altres estudis professionals o bé són autodidactes. Entre les primeres generacions d'aquest període en destacarem tres, que moriren a l'exili, un cop acabada la Guerra Civil espanyola.

Josep Antoni Vandellós i Solà (1899-1950), mort a Nova York, estudià Estadística a Pàdua i Economia a Anglaterra. Inicià els estudis demogràfics a Catalunya amb *Catalunya, poble decadent* (1935) i *La immigració a Catalunya* (1935). Va ser el director de l'Institut d'Investigacions Econòmiques, creat per la Diputació de Barcelona el 1930, que realitzà un bon treball estadístic i econòmic, publicat al seu Butlletí, abans i durant la Guerra Civil.

Manuel Serra i Moret (1884-1963), mort a Buenos Aires, polític, fundador de la Unió Socialista de Catalunya (1923). Havia fet estudis d'Economia als Estats Units i a Anglaterra. Els seus escrits econòmics foren redactats, sobretot, a l'exili, un cop acabada la seva etapa política.

Carles Pi i Sunyer (1888-1971), mort a Caracas. Enginyer de professió. Director general de Comerç en el Govern de la República el 1931 i alcalde de Barcelona el 1934. Autor, des de l'exili, de *L'aptitud econòmica de Catalunya* (1927-1929) i *El comerç de Catalunya amb Espanya* (1959).

Finalment, a cavall de la Segona República, la Guerra Civil i el Franquisme, podem destacar quatre figures més:

Romà Perpinyà i Grau (1902-1991). Realitzà estudis econòmics a Alemanya. Autor d'un projecte de Facultat d'Economia a Barcelona (*El Matí*, 10 de setembre de 1931)⁸. Fou professor a l'Escola d'Intendents Mercantils de València i, després de la guerra, a les universitats de Madrid i Salamanca. La seva principal

⁶ *Preámbulo a Resumen de los trabajos del Congreso*, Madrid 1917.

⁷ Vegeu Alfons Almendros: *Francesc Cambó, la forja d'un "policy maker"*, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2000.

⁸ Vegeu Alfons Almendros: *Economia Catalana i Mundial. Textos en català*, i Ramon Rucabado: *Història de l'Ensenyament Comercial a Barcelona*, Escola Superior de Comerç Internacional, Barcelona 1996.

obra econòmica, *De economía hispana*, es publicà primer en alemany (1935) i després en castellà (1936). Amb el franquisme fou membre del Consejo de Economía Nacional.

Joan Sardà i Dexeus (1910-1995). Estudià Economia a la Universitat de Munic i a la London School of Economics. Professor a la Universitat Autònoma de Barcelona el 1934 i catedràtic a la de Santiago de Compostel·la el 1948, càrrec que deixà per anar-se'n a Veneçuela com a assessor del seu banc central. Havent tornat a Espanya, el 1959 tingué un paper rellevant en la redacció de l'anomenat Pla d'Estabilització, que permeté el redreçament de l'economia espanyola. Autor de nombrosos llibres i escrits sobre economia catalana i espanyola.

Lluc Beltran (1911-1997). Estudià economia a la London School of Economics amb Joan Sardà, amb el qual escriví *Els problemes de la banca catalana*. Després de la guerra fou professor a la Universitat de Barcelona i catedràtic d'Economia Política i Finances a les universitats de Múrcia, Salamanca i Madrid. Fou director de la revista *Moneda y Crédito*, que publicava el Banco Urquijo a Madrid.

Ramon Trias i Fargas (1923-1989). Estudià economia a la universitat americana de Chicago i, des del 1969, fou catedràtic d'Hisenda Pública de la Universitat de Barcelona. Responsable del servei d'estudis del Banco Urquijo a Catalunya, promogué una escola d'estudiosos de l'economia catalana. Fou autor de nombrosos llibres i escrits. D'ideologia clarament liberal, actuà en política: conseller d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya (1980-1982) i president de Convergència Democràtica de Catalunya.

Fabià Estapé i Rodríguez (1923). Catedràtic d'Economia a la Universitat de Saragossa des del 1956 i després a la de Barcelona, de la qual fou degà i rector (1970 i 1974-1976). Actuà en política com a comissari adjunt del Pla de Desenvolupament (1972). Ha exercit una considerable influència sobre les noves generacions d'economistes catalans i espanyols. Autor de nombrosos llibres sobre economia i de memòries.

2. LA SECCIÓN PROVINCIAL DEL COLEGIO NACIONAL DE ECONOMISTAS (1954 - 1971)

LA REGULACIÓ DELS ESTUDIS ECONÒMICS

L'ordenació universitària (1943). La Facultat de Ciències Polítiques i Econòmiques

El règim franquista ho regulà tot. I en aquest tot s'han d'incloure els estudis universitaris, que meresqueren una extensa llei el 29 de juliol de 1943 sobre "Ordenación de la Universidad Española". El ministre de Educació Nacional, del qual depenien els estudis universitaris, era aleshores José Ibáñez Martín, un advocat, nascut a Múrcia, que ocupà el càrrec durant dotze anys. D'ell depenia també la censura de premsa, molt estricta en aquell temps. En l'exposició de la llei, el legislador explicava quines eren les seves intencions, amb el llenguatge propi de la dictadura:

"Al recuperar España su sustancia histórica con el sacrificio y la sangre generosa de sus mejores hijos en la Cruzada salvadora de la civilización de Occidente, y al proclamar con la victoria el principio de la revolución espiritual, se hace indispensable encarnar esa mutación honda de los espíritus en una transformación del orden universitario que, a la par que anude con la gloriosa tradición hispánica, se adapte a las normas y al estilo de un nuevo Estado, antítesis del liberalismo y ejecutor implacable de la consigna sagrada de los muertos: devolver a España su unidad, su grandeza y su libertad".

En aquest marc, antiliberal per definició, Espanya es dividia en districtes universitaris. El de Barcelona estava integrat per les províncies de Barcelona, Girona, Lleida, Tarragona i Balears (art. 12). A l'hora d'enumerar els diversos estudis, s'anunciava la creació d'una sèrie de facultats, entre elles la de Ciències Polítiques i Econòmiques (art. 15). Aquell mateix any es posà en marxa aquesta facultat en la Universidad de Madrid, que comptava amb una Sección de Ciencias Políticas i una altra de Ciencias Económicas. Al cap de cinc anys sortien graduats els qui van ser els primers llicenciats de la Secció de Ciències Econòmiques.

La integració dels estudis econòmics i dels comercials

Deu anys més tard –1953–, la dictadura es mantenia en plenitud, però el responsable del Ministerio de Educación Nacional havia canviat. El titular era Joaquín Ruiz-Jiménez, un home de temperament més obert que el seu antecessor. Els responsables universitaris es devien adonar que la mencionada barreja d'estudis econòmics i polítics no era una especial mostra de lucidesa, de manera que promulgaren la Llei de 17 de juliol de 1953 sobre "Ordenación de los estudios económicos y comerciales", en la qual explicaven els canvis que introduïen, motivats per l'existència d'unes escoles i d'uns títols qualificats de "Comercio", que tenien un estret parentiu amb els econòmics, com també la conveniència de separar una mica les ciències polítiques de les econòmiques.

Deia l'esmentada llei: *"La evolución de la economía y la industria en los últimos tiempos hace necesaria una transformación de los estudios mercantiles... La creación de la Facultad de Ciencias Políticas y Económicas supuso una primera etapa del plan de ordenación de las enseñanzas de la economía".* Això era totalment cert. Ara, *"los estudios superiores de Comercio –Intendencia mercantil y Actuariado de Seguros– y la actual Facultad de Ciencias Políticas y Económicas se integran en la nueva Facultad de Ciencias Económicas y Políticas, Sección Económicas y Comerciales, que otorgará el título académico de licenciado, que en las secciones de Ciencias Económicas y Comerciales contará con especialidades en Economía General, Economía de la Empresa y Seguros, correspondientes en el orden profesional a la actual actividad de Economista, Intendente y Actuario de Seguros"* (de l'exposició de motius).

Segons la llei: *"Los estudios del grado universitario se cursarán en las Facultades de Ciencias Políticas, Económicas y Comerciales –Sección de Económicas y Comerciales– que se crean por la presente Ley en los distritos universitarios de Madrid, Barcelona y Valladolid"* (art. 5)

Hi havia aleshores llicenciats en Ciències Polítiques i Econòmiques –Secció d'Econòmiques–, intendants mercantils i actuaris d'assegurances. Ara s'hi afegiran els llicenciats en Ciències Polítiques, Econòmiques i Comercials –Secció d'Econòmiques i Comercials– de les noves facultats creades. Tots aquests títols *"quedan equiparados en todos sus restantes derechos"* (art. 23).

La Facultat de Ciències Econòmiques de Barcelona es posà en marxa el curs 1953-1954, de manera que els primers llicenciats barcelonins es graduaren el 1959.

EL COLEGIO NACIONAL DE ECONOMISTAS I LES SECCIONS PROVINCIALS

Tots aquells professionals de l'economia no tenien el suport d'un Col·legi. Poques setmanes després de l'ordenació dels estudis econòmics i de la creació d'unes facultats de Ciències Econòmiques i Comercials a tres universitats espanyoles, el Ministerio de Educación Nacional decretà –l'11 d'agost de 1953– la creació del Colegio de Doctores y Licenciados de Ciencias Políticas, Económicas y Comerciales, Sección de Económicas y Comerciales.

L'exposició de motius recordava que *“creada la Facultad de Ciencias Políticas y Económicas hace diez años”* i tenint en compte *“la ordenación de las enseñanzas económicas y comerciales, ha llegado el momento de dar una organización similar a la de las otras actividades del saber, sobretodo si no se olvida la gran importancia que en la hora presente han adquirido las cuestiones político-administrativas y económico-comerciales, hasta el punto de poder afirmarse que no existe problema de la vida que no tenga un fondo de tal naturaleza”*.

Per tant: *“Artículo 1. Se constituye en Madrid, dependiente del Ministerio de Educación Nacional, el Colegio de Doctores y Licenciados en Ciencias Políticas, Económicas y Comerciales, Sección de Económicas y Comerciales”*. Un títol llarguíssim. Pocs mesos més tard, per Decret de 26 de març de 1954, i en forma de complement, el Ministeri promulgava els seus Estatuts.

El Colegio, amb *“carácter nacional, radicará en Madrid”* (art. 1), però s'acceptava que aquest podia tenir unes seccions i unes delegacions a les províncies, com si fossin apèndixs del nucli central. *“El Ministerio de Educación Nacional, a propuesta del Colegio Nacional, podrá autorizar la creación de Secciones en las capitales de provincia donde residan al menos 40 colegiados”* i de delegacions a aquelles que en tinguessin més de deu (art. 2). La definició de les responsabilitats professionals que assumien els economistes pertanyia més al segle XIX que al XX, amb perdó d'Eudald Jaumeandreu i de tants d'altres.

“Corresponde al Colegiado el estudio de los problemas que se relacionan con la economía, en cualquiera de sus aspectos (teórico o práctico)” (art. 7).

Els membres de les *Secciones* provincials no tenien opció a participar en la gestió del Col·legi *nacional*, vist que *“para poder ser elegido miembro de la Junta de Gobierno será necesario... residir en Madrid”*. (art. 2)

El 1959, el del Pla d'Estabilització espanyol, en el qual tingué un especial protagonisme el professor Joan Sardà i Dexeus, es produïren dos canvis formals en relació al Col·legi:

“Los Colegios de Doctores y Licenciados en Ciencias Políticas, Económicas y Comerciales pasarán a depender de la Presidencia del Gobierno con las respectivas denominaciones de Colegio de Economistas y Colegio de Doctores y Licenciados en Ciencias Políticas”. (art. 1)

El general Franco mantenia la presidència del Govern, de manera que els col·legis passaven a dependre directament d'ell. El canvi de denominació és positiu i clarificador.

RAFAEL DÍAZ-LLANOS I LECUONA, PRESIDENT DEL COLEGIO NACIONAL DE ECONOMISTAS

El primer president del Colegio Nacional de Economistas va ser Rafael Díaz-Llanos i Lecuona. Va ser reelegit repetidament en el càrrec del que, en tot moment, era l'organisme central dels economistes espanyols. Va ser el president del Colegio, i de fet el Colegio mateix, si tenim en compte que la seva figura i la seva autoritat no seran discutides. Era doctor en Dret i en Ciències Econòmiques per la Universidad de Madrid. Fou president de l'Academia de Doctores de Madrid i de l'Asociación Nacional de Economistas, conseller d'Economia Nacional i conseller de Treball. L'acumulació de càrrecs, títols i medalles va ser considerable.

Díaz-Llanos tenia una llarga trajectòria política al costat de la professional. L'una explicava l'altra, així com l'extraordinària influència que tingué durant els anys de la dictadura. Nascut a Santa Cruz de Tenerife el 1910, va establir una bona relació amb el general Franco durant la seva estada a les Illes Canàries com a capità general i li donà suport, des del primer moment, quan es produí l'aixecament contra el Govern de la República. Durant la Guerra Civil ocupà càrrecs en el Cuerpo Jurídico Militar i en el Cuerpo Jurídico del Aire. Tenia nombroses medalles militars. Era autor de llibres com *Síntesis de la economía de Canarias*, *Leyes penales militares*, *Guerra aérea* i *Responsabilidades políticas*. Va ser procurador en Cortes en representació del Colegio Nacional de Economistas, durant cinc legislatures seguides. La seva figura no declinà fins després de la mort de Franco.

ELS ESTATUTS DEL COLEGIO NACIONAL DE ECONOMISTAS

Un Decret –de 22 de desembre de 1960– donà uns nous Estatuts al Col·legi, en substitució dels que havien estat vigents des del 1954. Eren una mica més moderns que els anteriors, però només una mica. “*El Ilustre Colegio Nacional de Economistas será el supremo organismo representativo de la profesión, con carácter nacional*” (art. 1), sota el patrocini de Sant Pau (art. 4) i confirmava el que ja era vigent des de feia sis anys: “*La Presidencia del Gobierno a propuesta del Colegio Nacional podrá autorizar la creación de Secciones en las capitales de provincias donde residan, al menos, cuarenta colegiados*”.

La definició del treball de l'economista era més adequada als temps: “*Corresponde al economista el estudio, previsión, investigación y vigilancia de los problemas que se relacionan con la economía pública o de la Empresa en cualesquiera de sus aspectos (teórico o práctico)*” (art. 8). Com a mínim, reconeixia que el treball dels economistes es podia realitzar en una esfera pública o en una de privada.

“*La colegiación será obligatoria para el ejercicio de la profesión de Economistas e Intendentes*”. L'afirmació era rotunda, però com que la demanda d'Economistes amb títol era molt baixa i poques ofertes de treball exigien el títol d'Economista, l'obligatorietat tenia un valor molt relatiu. Tots els col·legiats tenien els mateixos drets i obligacions (art. 12), però més obligacions que drets, ja que els Estatuts mantenien el to intervencionista de tota l'obra de la Dictadura i hi havia molt poques coses que es poguessin fer sense una autorització prèvia del Consejo Nacional. Hi havia una pila d'articles dedicats a explicar les sancions que es podien aplicar als col·legiats i el procediment sancionador.

“*Al frente del Colegio Nacional de Economistas habrá una Junta de Gobierno, presidida por un Decano-Presidente*” i vuit persones més... “*Las Secciones Provinciales se compondrán de un Presidente, un Secretario, un Tesorero y tres Vocales. Los Presidentes de Sección formarán parte de la Junta de Gobierno del Colegio Nacional como Vocales natos*” (art. 24) i en la qualitat de vicedegans del Colegio Nacional.

En els Estatuts es mantenien alguns aspectes pintorescos. Així, l'article cinquè explicava amb molt de detall com seria el distintiu oficial dels col·legiats: “*Una placa de ocho puntas de 80 milímetros de diámetro en cuyo centro figurará una abeja y dos haces de espigas de trigo y una rueda dentada sobre fondo naranja y, debajo de la rueda, un mar de fondo azul, bordeada con una corona, formada por una rama de roble y otra de palma, y por timbre la del escudo nacional*”. És evident que ni el disseny ni l'originalitat eren el seu fort. El distintiu “*se podrá llevar sobre el frac, chaqué o uniforme en el lado izquierdo del pecho. Sobre cualquier otro traje sólo debe ostentarse el expresado en miniatura de dos centímetros de diámetro*”. Com en tots els estaments d'importància del moment, hi havia un cert nombre de militars o que ho havien estat durant la Guerra Civil, d'aquí la referència obligada a l'uniforme.

Una disposició addicional del text, que acostuma a representar les iniciatives de darrera hora, deia que “*tan pronto existan más de 4 secciones en España con 100 colegiados, al menos, cada una de ellas, la Junta de Gobierno elevará propuesta de modificación de los Estatutos para la conversión de aquellas en Colegios*” (disp. ad. 2). S'acceptava així que el volum de col·legiats pogués suposar l'autonomia d'una Sección.

Es va fixar una quota d'entrada o d'incorporació al Col·legi de 2 500 pessetes i una quota mensual de 40. Els qui acabaven la carrera i s'hi donaven d'alta el primer any quedaven exempts de la quota d'entrada (Ordre de 21 de març de 1961).

LA SECCIÓ PROVINCIAL DE BARCELONA

La creació del Colegio de Doctores y Licenciados de Ciencias Políticas, Económicas y Comerciales, Sección de Económicas y Comerciales –agost del 1953–, pràcticament coincidir amb l'inici del primer curs de la Facultat de Ciències Econòmiques a la Universitat de Barcelona –octubre del 1953–. Aquella mateixa tardor un grup format per membres del Colegio Nacional de Economistas, encapçalats per Alonso Ariles Rodríguez, intendent mercantil al servei de la Hisenda Pública, va començar a reunir-se a la seu del Foment del Treball de Barcelona a fi de constituir una organització Col·legial.

El grup de col·legiats amb domicili a Barcelona superava els 40 exigits per a constituir-se com a Sección i complia totes les exigències de la llei. El resultat va ser la creació de la Sección Provincial del Col·legi a Barcelona. El 6 de gener de 1954, Rafael Díaz-Llanos, com a degà-president, la declarà constituïda en un acte celebrat a l'edifici de la Llotja de Mar.

La primera Junta de Govern estava formada per:

President–Vicedegà	Joaquim Buxó
Vocal primer	Alonso Artilles Rodríguez
Vocal segon	Àngel Echaide Itarte
Secretari	Sergio Garcigoy Badía
Tresorer	Huberto Villar Sarraillet

Joaquim Buxó, marquès de Castellflorida, llicenciat en Dret i intendent mercantil, era el president de la Diputació provincial de Barcelona i en virtut d'aquest càrrec president de la Caixa d'Estalvis Provincial de la Diputació de Barcelona. Com podem veure, tot el que es feia a Barcelona i des de Barcelona rebia el qualificatiu de provincial. La Junta de Govern estava integrada per dos llicenciats en Econòmiques –Echaide i Villar– i tres intendents mercantils. Els dos llicenciats en Econòmiques havien vingut a Barcelona a impartir classes a la nova facultat, un fet que posava en evidència el petit gruix dels llicenciats en Econòmiques catalans. Un fet lògic, si es tenia en compte que fins aleshores per aconseguir el títol calia anar a estudiar a Madrid.

El Col·legi s'instal·là, ben modestament, a la plaça d'Antoni Maura-avinguda de la Catedral, en un local cedit per la Caixa d'Estalvis Provincial de la Diputació, que ocupava l'edifici. Quatre anys més tard –el 1958– s'inaugurà i beneí el nou domicili social de la Secció de Barcelona, en el mateix edifici, però amb més metres quadrats disponibles –avinguda de la Catedral 9, segon pis.

JUNTA DE GOVERN I ACTIVITATS (1954–1965)

La Secció provincial de Barcelona tingué unes activitats molt limitades aquests primers anys de vida, i per diverses raons. Per una part, les competències que tenia eren reduïdes. Per altra, el Col·legi treballava amb uns pressupostos modestíssims, procedents tots ells de les quotes que pagaven els col·legiats. I no hi havia hagut una entrada massiva en el Col·legi. Ho podien fer els intendents mercantils, els llicenciats en Econòmiques per la Universidad de Madrid –pocs– i, des del 1960, els graduats per la Universitat de Barcelona. Per manca de regulació de les activitats dels economistes i del seu reconeixement social, pertànyer al Col·legi no suposava grans avantatges per als professionals. A més, molts d'ells no acceptaven l'existència d'una simple *Sección* d'un *Colegio Nacional*. N'hi va haver que intentaren crear una associació de llicenciats en Ciències Econòmiques, i fins i tot la inscriviren al registre d'associacions, però la iniciativa no tingué continuïtat.

La Junta de Govern va tenir dues baixes i una alta els anys següents a la seva constitució. Alonso Artilles dimití el 1961, en ser nomenat subdirector general de Financiació Exterior del Ministeri de Comerç i canviar el seu domicili a Barcelona pel de Madrid. Ocupà càrrecs importants en el que havia de ser el Colegio Central de Economistas. El 1962, Huberto Villar Sarraillet fou nomenat director del Instituto Español de Moneda Extranjera (IEME). L'alta serà la de Joan Algueró i Ballester, en convenir l'article 24 dels nous Estatuts del Col·legi que les juntes de govern de les seccions provincials tindrien un vocal més.

Les eleccions del desembre del 1961 –poc competides– deixaren la Junta de Govern formada per:

President-vicedegà	Joaquim Buxó
Secretari	Joan Algueró Ballester
Vocals	José Manuel de la Torre y de Miguel
	Sergio Garcigoy Badía
	Josep Maria Berini

Un primer pas endavant en el que és la història del Col·legi es donà el 1965 amb motiu de la Junta General que se celebrà el 23 de novembre d'aquell any. Hi havia aleshores 103 economistes col·legiats. La Junta de Govern proposà, i la Junta de col·legiats acordà, la creació d'una nombrosa Comissió de Treball, presidida per Enric Rovira. Els objectius de la Comissió eren múltiples, ambiciosos i molt diversos: organitzar un cicle de conferències, la creació d'una biblioteca, l'edició d'un butlletí, i l'establiment d'una borsa de treball i d'un servei d'estudis econòmics en col·laboració amb la Facultat de Ciències Econòmiques de la Universitat de Barcelona. Aquests objectius es repartiren teòricament entre les responsabilitats de tres subcomissions: Cultural, Relacions exteriors i Informació i estudis. Però poques d'aquestes coses es podien fer amb un pressupost d'ingressos de 173 620 pessetes per al 1965. Uns ingressos que corresponien fonamentalment a les quotes pagades pels col·legiats i als drets d'entrada. No obstant això, van posar el fil a l'agulla.

L'ETAPA GARCIGOY (1966–1967)

Els acords de la Junta del 23 de novembre de 1965 es posaren parcialment en pràctica: es creà una modesta borsa de treball, es començà una modesta biblioteca, s'organitzaren algunes conferències públiques i s'inicià la publicació de butlletins interiors del Col·legi.

El primer *Boletín Informativo* porta data del febrer del 1966. El Col·legi s'anomenava, no gaire correctament, Colegio de Economistas de Barcelona. El seu nom, com ho posen en evidència els documents oficials, era el de Colegio Nacional de Economistas-Sección de Barcelona, però la Junta de Govern optà per una denominació més clara i engrescadora. El butlletí era molt modest, amb mitja dotzena de pàgines impreses. En el seu primer editorial es deia que "*Estamos prácticamente creando un Colegio, y lo que es más, creando una profesión*", que era un bon resum del que s'havia fet els onze anys anteriors. S'informava de la Comissió de Treball constituïda i de les realitzacions previstes, entre les quals hi havia el butlletí mateix.

La nova etapa començà amb el relleu del president-vicedegà. El 22 de febrer de 1966 en carta oficial a Sergio Garcigoy Badía, vicedegà accidental del Colegio Nacional de Economistas-Sección de Barcelona, Joaquim Buxó, marquès de Castellflorida, presentava la dimissió, com a conseqüència de la molta feina i responsabilitats. La dimissió ja havia estat prèviament acceptada pel degà del Colegio Nacional, Díaz-Llanos. Buxó considerava que s'havia acabat una primera etapa, i la resumia així:

"El Colegio tiene ya un local digno, ha encauzado su administración económica, si no en forma brillante, por lo menos razonable, y se ha creado un clima de unidad moral y operante de todos los colegiados, lo que ciertamente no fue demasiado fácil" (transcrita en el *Boletín Informativo*, n. 2, març 1966).

La Junta de Govern –24 de març de 1966– elegí en el seu lloc Sergio Garcigoy Badía, i nomenà Joaquim Buxó president d'honor de la Secció Provincial. El primer ocupà el càrrec un any i mig, durant els quals es publicaren dos butlletins més –abril i maig del 1966–, que informaven de les activitats del Col·legi: algunes conferències, el servei de borsa de treball amb bones intencions, la creació d'una biblioteca i poca cosa més.

L'etapa de Sergio Garcigoy com a president de la Secció i vicedegà del Colegio Nacional fou curta i poc tranquil·la. Entre els col·legiats hi havia neguit i el desig d'una més gran autonomia, tal com es posà en evidència en la Junta Ordinària, celebrada el mes d'octubre del 1967. Tota ella es desenvolupà en un ambient de gran tensió. El president Sergio Garcigoy abandonà la reunió després d'haver-se oposat a concedir el torn de paraula demanat pel col·legiat Alexandre Pedrós. La qüestió discutida era la transformació de la Secció en Col·legi oficial, que aquell demanava.

Finalitzada la Junta, els col·legiats Alexandre Pedrós, Pere Sitjà i Llorenç Gascon enviaren un requeriment notarial a Sergio Garcigoy, en el qual expressaven les seves queixes per l'actuació de la Junta de Govern i es reiterava la petició de crear un Col·legi autònom. La resposta del *decano-presidente* del Colegio Nacional –Rafael Díaz-Llanos– fou obrir un expedient als tres requeridors "*por atentar a la unidad del Colegio Nacional*" i l'amenaça de cancel·lació de la Secció de Barcelona.

La Junta i l'expedient obert suposaren el final de l'etapa Garcigoy.

L'ETAPA JOSEP MARIA BERINI

Entre els col·legiats s'arribà a un pacte majoritari en el qual s'establí el compromís de demanar la creació de diversos col·legis d'economistes a Espanya, i entre ells el de Barcelona. La Junta Ordinària de la Secció de Barcelona nomenà una nova Junta de Govern, que només coincidia amb l'anterior en els noms de Josep Maria Berini i de Joan Algueró. El primer va ser elegit president amb la responsabilitat de treballar per al compliment dels pactes assolits. La Junta era la següent:

President-vicedegà	Josep Maria Berini
Secretari	Mateu Molleví
Vocal 1	Francesc Raventós Torras
Vocal 2	Jaume Padrós Enamorado
Vocal 3	Joan Algueró i Ballester
Tresorer	Valentina Ramona Cinto Labay

Els objectius de la Junta, en compliment de la petició dels col·legiats, eren dos: redactar uns estatuts professionals que fixessin les responsabilitats dels economistes i aconseguir un Col·legi propi. Caldran uns quants anys per aconseguir-los.

El deganat de Josep Maria Berini Jiménez es mantingué fins el 1971, quan s'aconseguí la substitució de la Secció pel Col·legi propi. La Junta fou renovada el 1969 amb l'afegit de quatre vocals nous: Josep Maria Ferrer i Carreño, Llorenç Gascon i Fernández, Alexandre Pedrós i Abelló i Jacint Soler i Padró.

El nombre de col·legiats augmentà, però lentament. El 1969 n'hi havia 394, que pagaven una quota de 600 pessetes, i el 1970 eren 440. Els pressupostos es mantenien al voltant de les 250 000 pessetes. El 1969 es comptà amb una subvenció de 15 000 pessetes de la Diputació de Barcelona.

Un fet destacable per als economistes al marge del Col·legi va ser la inauguració, el curs 1968-1969, de la Facultat de Ciències Econòmiques de la Universitat Autònoma de Barcelona.

L'ORDENACIÓ DE L'ACTIVITAT DELS ECONOMISTES

Feia anys que s'havien creat els estudis de Ciències Econòmiques, però els economistes no veien reconeguda la seva existència professional en la societat. El *Boletín Informativo* núm. 6 –octubre del 1969–, el darrer publicat en aquesta etapa per la Secció de Barcelona, conté un editorial molt crític amb el govern, per la manca de regulació de les activitats dels llicenciats en Econòmiques. Hi ha unes facultats en les quals cada any es graduen nous llicenciats, però aquests es disposen a treballar sense que les autoritats aclareixin quines feines poden fer. *“Recientemente –deia– se han celebrado, en Madrid naturalmente, los 25 años de la profesión de Economista”*. Era el moment adequat *“para ofrecer a los miles de Economistas de España ese Estatuto profesional tan necesario del que carecemos y que al parecer es muy difícil de conseguir por razones que ignoramos”*.

“Otras profesiones –continuava– no encontraron en su nacimiento tantas dificultades como la nuestra... Actualmente en nuestro país existe poca claridad en materia de competencias profesionales y están desempeñando cargos y funciones propias de economista personas de las más variada calificación, pues encontramos abogados, ingenieros e incluso médicos, en cargos importantes de empresas de servicios... Situaciones laborales que es preciso solucionar con espíritu constructivo entre todos los profesionales afectados, delimitando los campos de competencia propia de cada actividad y cuidando de establecer las funciones que corresponden a cada una de ellas”.

La queixa es dirigeix al Govern, per no haver establert els estatuts de la professió, però també contra la societat civil *“al comprobar que entidades de tanta importancia como las Diputaciones, las Cajas de Ahorro e importantes empresas industriales no abran nuevas perspectivas y puestos de trabajo a una profesión tan específica y necesaria para su propio desarrollo”*. La crítica es dirigeix al sector públic i al privat. Pel que fa al sector públic, les crítiques no van més enllà de les diputacions, però podrien haver anat més amunt si haguessin gosat. En relació al sector privat –caixes i empreses industrials– la crítica és més oberta, ja que no temen la censura de les autoritats.

Els Estatuts del Colegio Nacional de Economistas van ser modificats pel Decret 1634/1970 d'11 de juny.

PER UN COL·LEGI PROPI

Les gestions per aconseguir un Col·legi propi, a càrrec de la Junta de Govern, consistiran en converses amb el Colegio Nacional a Madrid i, especialment, amb el degà, Rafael Díaz-Llanos, com també amb altres seccions situades en altres capitals espanyoles que comparteixen el mateix interès. La Junta general de col·legiats li donarà suport.

A la Junta General Ordinària celebrada el 27 de novembre de 1968, i en el capítol de *Ruegos y preguntas* de l'ordre del dia, el degà Berini proposà enviar un telegrama urgent a la Junta de Govern del Colegio Nacional a Madrid perquè es convoqués una Junta Extraordinària de tots els col·legiats amb l'objectiu de modificar els Estatuts *“de forma que se convierta nuestra Sección provincial en Colegio con personalidad propia”*. Berini manifestà que si Madrid no acceptava la proposta presentaria la dimissió del càrrec de president de la Secció de Barcelona. En el debat que seguí prengueren la paraula els col·legiats Güell, Pedrós, Pérez Piñol, Terribas, Rovira i altres. Finalment, s'aprovà la proposta de Berini. *“No obstante –diu l'acta–, quedó patente la desconfianza respecto al éxito de la gestión aprobada”*.

La posició dels col·legiats era absolutament majoritària i fins i tot dura: *“El momento actual recomienda la adopción de las medidas más enérgicas posibles por nuestra parte, razón por la que según la respuesta que se reciba de Madrid, precisaría solucionar el problema en la forma más radical, aunque nuestra Corporación de Barcelona, una vez más, ha dado pruebas de su flexibilidad, buena disposición y espíritu de concordia”* (de la mateixa acta). Tenien tota la raó a no fer-se il·lusions i continuar fent pressió.

Uns mesos després, el mes de febrer del 1969, els col·legiats Eduard Arruga, Maria Rosa Màndoli, Francesc Raventós i Santiago Terribas presentaren una proposta formal per a la transformació de la Secció en Col·legi. La petició era un clam popular.

El *Boletín Informativo* núm. 5, publicat el juliol del 1969, contenia dos articles sense signar que lògicament s'han d'atribuir a la Junta de Govern, en els quals es posava en evidència el malestar de la secció barcelonina. El primer, titulat "*Los economistas de Barcelona*", deia:

"Nuestro Colegio, el Colegio de los Economistas de Barcelona, fundado hace ya algún tiempo, no tiene sin embargo, la resonancia que debería en una tierra de tan hondo arraigo económico. Reconocemos pues el escaso eco del Colegio dentro de la vida ciudadana y catalana y proclamamos la necesidad de su transformación en algo vital, en el corazón de nuestra vida profesional."

El segon article –*Autoridad y autonomía para el Colegio*– era més clar:

"No se nos oculta sin embargo el obstáculo institucional que permanece ahí, limitando las posibilidades de nuestro Colegio: el hecho de constituir, todavía, una Sección Provincial del Ilustre Colegio Nacional. Agrupando a más de 400 profesionales, residiendo en una ciudad que desde hace quince años posee una vibrante Facultad de Ciencias Políticas, Económicas y Comerciales, dotado de unos recursos humanos y naturales suficientes, enfrentado a unos problemas específicos, el Colegio de Economistas de Barcelona ha de ser una realidad."

Esperen aconseguir-lo per les promeses rebudes de membres de la Junta de Govern del Colegio Nacional, pel procés de reforma dels Estatuts, ja iniciat a nivell d'estat, i pel "*deseo unánime de los Colegiados*" (del mateix article).

La unitat de la Junta sembla clara. El 29 de setembre de 1969 les Comissions d'Informació i Butlletí, i d'Expansió, van felicitar unànimement Josep Maria Berini "*por el interés puesto en la conversión en Colegio de la Sección Provincial de Barcelona*". Esperen aconseguir-ho abans que acabi l'any. Però hauran d'esperar-ne dos més.

La situació, tot i els ajornaments i dilacions, madurava. La *Hoja Informativa*, núm. 2, de 20 de febrer de 1971, del Ilustre Colegio Nacional de Economistas, informava que les seccions provincials de Barcelona, Bilbao i València havien sol·licitat la conversió en col·legis. Explica el full que a les tres ciutats hi ha Facultat de Ciències Econòmiques, que la Secció de Barcelona compta amb 393 col·legiats, la de Bilbao amb 224 i la de València amb 110. "*La Junta de Gobierno acordó, en principio, la aprobación*", pendent només de l'aprovació del Govern de l'Estat.

Per preparar el canvi, el Colegio Nacional es reuní el 27 de febrer de 1971, presidit pel degà Díaz-Llanos i amb l'assistència de Josep Maria Berini, com a vicedegà-president de la Secció de Barcelona. Pocs dies després –4 de març de 1971– es va celebrar la que havia de ser la darrera Junta Ordinària de la Secció de Barcelona, amb assistència de Díaz-Llanos.

3. EL COL·LEGI D'ECONOMISTES DE BARCELONA. EL FINAL DE LA DICTADURA I ELS ANYS DE TRANSICIÓ (1971–1977)

LA CONSTITUCIÓ DEL COL·LEGI D'ECONOMISTES DE BARCELONA

L'Ordre de 28 de juny de 1971 de la Presidència del Govern deia el següent:

“Se crean los Colegios provinciales de Barcelona, Valencia y Bilbao, por conversión de las Secciones constituidas en dichas provincias. El Colegio Nacional de Economistas se denominará en lo sucesivo Colegio Central de Economistas” (art. 1).

Se'ls donava autonomia, però es mantenia el caràcter provincial, en contrast amb un Colegio Central a Madrid.

Al mateix temps, *“se crea el Consejo General de Colegios de Economistas de España”*, que depèn de la presidència del Govern, que actuarà com a portaveu dels *Ilustres Colegios de Economistas de España*. Aquest Consejo General serà el representant dels 2 357 col·legiats que hi havia en aquell moment en el Colegio Nacional, integrats ara en el Colegio Central, i els de Barcelona, Bilbao i València. Els col·legiats estaven adscrits als col·legis següents:

Central	1 575
Barcelona	393
Bilbao	275
València	114

El Colegio Central de Economistas mantenia els col·legiats que residien a Madrid i a altres zones de l'Estat, que no comptaven amb col·legi propi. El Consejo General els representava a tots i es preveia que en la seva Junta de Govern hi hauria un vocal per cada 500 col·legiats. En aplicació d'aquesta proporció n'hi haurà dos en representació dels col·legis de Barcelona, València i Bilbao i tres pel Col·legi Central. Josep Maria Berini, degà del Col·legi de Barcelona, sortí elegit membre del Consejo General. El seu degà-president serà, amb tota la lògica dels temps i de la Dictadura, Rafael Díaz-Llanos. Els col·legis havien de finançar el funcionament del Consejo General amb l'aportació d'un percentatge del seu pressupost anual.

Els anys següents, el Consejo General anà autoritzant la creació d'altres col·legis *provinciales*, que s'afegiren als de Barcelona, Bilbao i València. Fou precisament Josep Maria Berini qui proposà que el Consejo Central de Economistas es digués Colegio de Economistas de Madrid (acta del Consejo General del 4 de juny de 1974). S'acceptà la seva proposta, que era totalment lògica.

L'ESTATUT UNIFICAT DE TOTS ELS COL·LEGIS D'ECONOMISTES

La creació dels nous col·legis d'Economistes, al marge del Colegio Central, anirà acompanyada d'una disposició legal per la qual s'estableix el *Estatuto Unificado de los Colegios de Economistas de España*. Una de freda i una de calenta, si es mira des del punt de vista del procés de descentralització. El canvi està emmarcat en un moment delicat de la Dictadura: procés d'obertura de la política econòmica, signatura d'alguns tractats internacionals, però manteniment del control de totes les activitats corporatives i, per descomptat, absoluta limitació dels drets democràtics.

El Estatuto Unificado veurà la llum a través d'una Ordre del 17 de setembre de 1972. Era una ampliació, revisada o confirmada, dels Estatuts del 1960. S'acceptava l'existència d'un reglament interior de cada Col·legi, que s'haurà de sotmetre a l'aprovació del Consell General (art. 32), com també que els col·legis elaboressin *“el proyecto de Estatutos particulares de cada uno en el plazo de un año”* (dis. transitòria 1a). Aquests Estatuts particulars també hauran de ser aprovats per l'organisme superior.

“Los Colegios de Economistas serán, en el territorio que cada uno tenga asignado, el órgano representativo de la profesión, sea cualquiera la forma en que ésta sea ejercida” (art. 1). Es mantenia la possibilitat de crear noves seccions provincials –més de 50 col·legiats– o delegacions –més de 10–. Un aspecte nou de la llei, que interessà especialment al Col·legi de Barcelona, era la previsió que algunes seccions i delegacions poguessin decidir dependre d'un Col·legi que no fos el central, sempre que es tractés d'un Col·legi amb el qual l'indés la província. Era la possibilitat de crear un Col·legi d'Economistes de Catalunya, gràcies al fet que la província de Barcelona l'india amb les altres tres províncies catalanes.

El nom d'economista *“es exclusivo de los que ejerzan la profesión”* (art. 3). Es manté el principi de la col·legiació obligatòria *“para el ejercicio de la profesión de Economista, en cualquiera de sus formas”* (art. 4).

Les seves funcions queden ja més definides en fer referència a "*las incluidas en la clasificación uniforme de ocupaciones de la Oficina Internacional del Trabajo (OIT), aprobada por España*" (art. 6).

La Junta de Govern dels diferents col·legis estarà formada per un degà-president, un vicedegà, un secretari, un vicesecretari, un tesorero, un comptador-bibliotecari i 8 vocals (art. 7). Els càrrecs es renovaran per meitats, cada dos anys (art. 8).

Els Estatuts mantenen l'estil propi de la legislació de la dictadura franquista, en el qual l'exercici dels drets és supeditat a l'aprovació definitiva de l'organisme superior i central, i són molt detallistes en alguns aspectes. Entre les activitats de la Junta de Govern de cada Col·legi n'hi ha de ben curioses. Per exemple: "*actuar para que los colegiados respeten a sus compañeros*" (art. 16, 9) o "*intentar conseguir el mayor nivel de empleo de los Economistas*" (art. 16, 13), que corresponen més aviat al nivell d'educació dels professionals i al Ministeri d'Economia o de Treball, respectivament.

Les juntes generals ordinàries dels col·legiats se celebraran en el primer i darrer trimestre de l'any. En la primera Junta el degà presentarà la memòria anual d'activitats i els col·legiats hauran d'aprovar el resultat de l'any anterior. En el darrer trimestre de l'any, la segona Junta haurà d'aprovar el pressupost de l'any següent i s'acordarà la renovació de càrrecs, quan s'escaigui. A les dues juntes hi haurà un punt de l'ordre del dia que permeti fer *ruegos y preguntas*, però aquests dependran en bona part de l'acceptació de la Junta de Govern. Se celebraran juntes amb caràcter extraordinari sempre que facin falta i que les convoqui la Junta. El Consejo General i els estatuts particulars dels col·legis regularan les comissions de treball (art. 38) que acordi crear cada Col·legi.

El butlletí del Col·legi de Barcelona del mes d'abril del 1973 reproduí un article del col·legiat Alexandre Pedrós, publicat a la revista del Foment del Treball, en el qual comentava els nous estatuts. Pedrós considerava que aquests suposaven una millora en relació als anteriors, que era positiu que s'hagués reduït l'extensió dels articles a l'hora de parlar de sancions i valorava, especialment, la possibilitat d'adherir-se a col·legis limítrofs, un primer pas per a "*la creación de Colegios regionales*". Era negatiu, però, que l'Estatut Unificat oblidés l'existència dels tres col·legis deslligats del Central i que no s'haguessin recollit prou bé els problemes dels economistes que treballaven per a tercers.

COL·LEGIATS I JUNTA DE GOVERN

La primera acta del nou Col·legi d'Economistes de Barcelona correspon a la Junta Ordinària celebrada el 30 de novembre del 1971, presidida pel degà Josep Maria Berini. Aquest manifestà d'entrada el seu agraïment "*a Rafael Díaz-Llanos, Decano del Colegio Nacional, por el interés y apoyo que ha tenido y prestado en todo momento al logro de esta conversión*". Era una fórmula obligada i es desconeix el percentatge d'ironia que hi podia haver en aquesta manifestació per part del qui la pronuncià o per part dels assistents, que la donaren per bona.

La primera Junta de Govern, formada per l'única candidatura que es presentà, quedà constituïda per:

Degà-president	Josep Maria Berini Giménez
Vicedegà	Joan Algueró i Ballester
Secretari	Josep Maria Ferrer i Carreño
Vicesecretari	Enric Rovira i Vilamitjana
Tresorer	Valentina-Ramona Cinto Labay
Comptador-Bibliotecari	Alexandre Pedrós i Abelló
Vocal 1	Josep Rodon i Peralta
Vocal 2	Llorenç Gascon i Fernández
Vocal 3	Antoni Masferrer i Solduga
Vocal 4	Jacint Soler i Padró
Vocal 5	Maria Rosa Màndoli Tost
Vocal 6	Pere Sitjà i Miquel
Vocal 7	Eduard Arruga i Valeri
Vocal 8	Àngel Miguelsanz Arnalot

El primer objectiu del Col·legi, declarà Berini, era integrar el major nombre de professionals, i per fer-ho comptaven oferir una sèrie de serveis. La Junta de Govern es proposava la publicació d'un butlletí intern i d'una revista, l'establiment d'una borsa de treball que oferís possibilitats de trobar feina als col·legiats, la creació d'una biblioteca, l'ampliació del local social, "*gracias a la colaboración*" de la Caixa d'Estalvis

Provincial de la Diputació, i la presència diària en el Col·legi d'un vocal de la Junta per atendre els col·legiats. En bona part era una repetició del programa de Sergio Garcigoy, però era el que corresponia. Una altra cosa era que es pogués realitzar en la seva totalitat, atesa la manca de recursos per complir amb els objectius.

El 1972, el patrimoni social del Col·legi era de 1 296 000 pessetes. Els únics ingressos eren els drets d'entrada i les quotes que pagaven els col·legiats –800 000 pessetes–. Les despeses estaven bàsicament integrades pel lloguer del local –176 000 pessetes–, els salaris del personal –125 000 pessetes– i la participació a pagar al Consejo General –153 000 pessetes–. Com que el Col·legi no rebia subvencions de cap mena, tota nova inversió passava per l'increment dels col·legiats, l'increment de les quotes o per les dues coses alhora. L'autonomia del Col·legi serà molt ben rebuda pels economistes. Una bona prova és el fort increment dels col·legiats en el primer any, en el qual passen dels 393 que tenia la *Sección* als 731 col·legiats al final del 1972.

El 20 de desembre de 1972 el Col·legi estrenà un nou domicili i unes noves oficines a la rambla de Catalunya 39, pral., en edifici propietat de la Caixa d'Estalvis Provincial de la Diputació. Les oficines estaven obertes només per les tardes.

El 24 de gener de 1973 la Junta Ordinària acordà la creació d'una Comissió per revisar els Estatuts unificats, un dret que conferia la llei reguladora. El tema interessava, ja que els candidats foren superiors als previstos. Havien de ser onze i se'n presentaren disset, de manera que la seva designació fou sotmesa a una votació. A la Junta General Ordinària de 28 febrer de 1973 foren elegits –de major a menor nombre de vots–:

Francesc Raventós i Torras
Rafael Suñol i Trepal
Alexandre Pedrós i Abelló
Jaume Padrós i Enamorado
Josep Maria Llovet i Mont-Ros
Joan Ortiz i Passani
Llorenç Gascon i Fernández
Rafael Jutglar i Coll
Enric Flo i Codina
Hemrilo Larumbe Echevarri
Joaquim Fernández i Fernández

Però no s'arribà a formular el projecte de revisió.

Al final del 1973 es convocaren eleccions per a la renovació de la meitat de la Junta de Govern, tal com corresponia. S'havien d'elegir el vicedegà i altres membres. Es plantejà aleshores una discussió entre els col·legiats sobre si els candidats havien de tenir o no antiguitat en el Col·legi. Els Estatuts unificats no ho preveien, en considerar que era un dels punts que quedaven a les mans dels Estatuts particulars, no existents encara en el cas del Col·legi de Barcelona. Era possible, però, aplicar els Estatuts del 1960 que exigien dos anys d'antiguitat per poder-se presentar. Aquesta exigència, que va fer seva la Junta de Govern, anul·là les possibilitats d'alguns candidats que s'havien incorporat al Col·legi durant la nova etapa.

A la Junta Ordinària de 20 de desembre de 1973 s'aprovà l'única candidatura que complia amb el que s'exigia. Van quedar proclamats:

Vicedegà	Llorenç Gascon i Fernández
Vicesecretari	Enric Rovira i Vilamitjana
Comptador-Bibliotecari	Alexandre Pedrós i Abelló
Vocal 1	Josep Rodon i Peralta
Vocal 3	Roldán Martínez López
Vocal 5	Eduard Arruga i Valeri
Vocal 7	Josep Maria Torres i Romeu

L'altra meitat de la Junta de Govern, inclòs el degà, serà elegida al final del 1975, poc després de la mort del general Franco, en Junta convocada per al 22 de desembre d'aquell any. El degà Josep Maria Berini havia anunciat que no es presentaria a la reelecció. Hi hagué inicialment tres candidatures, que finalment van ser dues: l'anomenada de "Renovació democràtica", encapçalada pel vicedegà Llorenç Gascon, i la "Democràtica", crítica amb l'actuació de la Junta de Govern, encapçalada per Francesc Raventós. La participació electoral fou molt alta: 796 vots emesos sobre 976 col·legiats. Guanyà molt estretament la

candidatura de Llorenç Gascon, amb l'excepció del càrrec de tresorer, que fou guanyat per la persona presentada per l'altra candidatura. En el cas del degà, la diferència fou tan sols de 3 vots. L'assemblea, que s'aixecà a dos quarts de 3 de la matinada del dia 23 de desembre, proclamà:

Degà	Llorenç Gascon
Secretari	Josep Maria Ferrer
Tresorer	Juan José Cuesta
Vocal 2	Josep Maria Llovet
Vocal 4	Pere Sitjà
Vocal 6	Maria Rosa Màndoli
Vocal 8	Josep Marull

Les possibilitats econòmiques del Col·legi es mantenien reduïdes. El pressupost anual *“no representa la ambició de hacer cosas, sino que representa pura y simplemente la aplicación de estos medios limitados a cubrir los gastos más perentorios de funcionamiento mínimo de la estructura del Colegio”* (19 de desembre de 1974). El 1975, el patrimoni social era d'1,5 milions de pessetes i els pressupostos es presentaven equilibrats. El setembre del 1975 s'aconseguien els 1 000 col·legiats i eren 1 058 a la fi d'aquell any.

Durant el 1976 dimití Josep Marull (vocal 8) i s'hagué de cobrir la vacant de vicedegà. Ocuparan aquests llocs provisionalment: Llibert Cuatrecasas, com a vicedegà, i Jordi Planasdemunt, com a vocal 8.

El degà Llorenç Gascon exercí menys d'un any el càrrec, que hagué de deixar per raons familiars, i ocupà el seu lloc amb caràcter provisional Lluís Burgués. El 1977 va ser un any difícil i trasbalsat per al Col·legi, resultat d'una sèrie de circumstàncies: el buit en el deganat, l'enfrontament amb el Consejo General i la situació política general.

En el Colegio Central o de Madrid es produí al començament del 1975 un considerable escàndol per l'enfrontament de la majoria de la Junta de Govern amb el degà. El Consejo General decretà l'expulsió del degà i el nomenament d'una nova Junta amb caràcter provisional, sense eleccions prèvies. L'afer s'allargà i es complicà amb la presentació de querelles criminals per part de l'exdegà contra els membres del Consejo General, i d'aquest consell contra l'exdegà del Colegio de Madrid. La premsa se'n va fer ressò i el Col·legi de Barcelona també. A la Junta Ordinària del 21 de desembre de 1976, una majoria dels col·legiats desaprovà el pressupost per al 1977, que incloïa la transferència al Consejo General del que li corresponia per participació en les despeses de l'organisme central, com a protesta. En una nova Junta o Assemblea – 24 de febrer de 1977–, convocada per a l'aprovació obligatòria del pressupost, s'acordà:

“La partida Gastos de transferencia recoge la participación del Consejo General de Colegios de Economistas. Para la ordenación del pago de esta partida, o cualquier otra aplicación de la misma, se requerirá acuerdo previo de la Junta General, a partir del Informe correspondiente que facilitará la Junta de Gobierno sobre la situación del mencionado Consejo General.”

L'acord, de fet, suposava deixar en suspens el pagament, fins que no es regularitzés la situació en el Col·legi de Madrid.

El Consejo General, presidit encara per Díaz-Llanos, aprecià la *“insólita postura del Colegio de Barcelona, que se halla sin abonar las participaciones devengadas a partir del primero de octubre de 1976, no obstante los requerimientos de que ha sido objeto”* (acta Consejo General 22 de novembre de 1977)

ACTIVITATS CORPORATIVES

Per posar en marxa el programa de la primera Junta de Govern d'aquest període, es crearen el 15 de desembre de 1971 unes comissions de treball, cadascuna amb un responsable al capdavant. Eren les comissions de:

1. Expansió i Promoció
2. Relacions Públiques
3. Ampliació local
4. Borsa de Treball
5. Guia de col·legiats
6. Biblioteca
7. Butlletí Informatiu
8. Revista econòmica

9. Activitats culturals
10. Actes inauguració nous locals

Algunes d'elles tenien clarament un termini marcat i d'altres eren de caràcter permanent. El 12 de febrer de 1972 se n'hi afegí una altra, la Comissió de l'Exercici lliure de la professió, en el que era una prova de l'interès a seguir de prop l'activitat professional dels economistes.

El 25 de gener de 1972, en roda de premsa, el degà Berini manifestava que la Junta de Govern es mouria a dos nivells. A nivell interior, a favor de la promoció dels interessos dels professionals de l'economia: promoció laboral, assistència professional, cooperativa de serveis, assegurances. A nivell exterior, el Col·legi es proposava participar activament "*en los quehaceres económicos de la región como órgano de opinión y consulta*", a base sobretot de l'organització de conferències i debats sobre temes d'interès econòmic general. Insistí també Berini que "*debe definirse lo que es el economista y cuales son las fronteras y límites de la profesión*".

El 3 octubre de 1972 la Junta de Govern aprovà les normes de funcionament de les comissions de treball, amb la idea que aquestes permetessin la màxima participació de col·legiats en la vida corporativa. Hi haurà diversos canvis en el nombre i el nom de les comissions. El 1974, la Junta de Govern proposà una modificació i refosa de les normes per al funcionament de les comissions de treball –4 de novembre de 1974–. Eren les següents:

1. Borsa de treball
2. Activitats culturals
3. Expansió i promoció dels col·legiats
4. Exercici lliure de la professió
5. Professionals al servei de l'empresa
6. Activitat professional en el sector públic
7. Comissió especial d'Estatuts
8. Relacions universitàries

El projecte de publicacions es tirà endavant. El mes de febrer de 1974 es publicà el primer *Boletín Informativo del Ilustre Colegio de Economistas de Barcelona* d'aquest nou període. Enviat preceptivament a la censura –Delegación Provincial del Ministerio de Información y Turismo– els va ser retornat amb només una guixada: la del número 1, que li hauria donat un caràcter pel qual no estava autoritzat. A partir d'aleshores els butlletins sortiran sense numeració. El darrer publicat en aquesta etapa serà el de novembre de 1976. El propòsit de la Junta era publicar igualment una revista sobre temes econòmics cada quatre mesos. El projecte quedà ajornat, pendent de rebre l'autorització oficial, que no arribà fins al començament del 1974. El 25 de març de 1976 es presentà el primer número de la *Revista Económica de Cataluña*, publicada sota la direcció d'Alexandre Pedrós. Es proposava ser periòdica i "*colaborar a ampliar el reducido surtido de publicaciones económicas con que se cuenta en Cataluña*". Es proposava "*que fuese independiente, abierta a todas las personas y a todas las líneas de pensamiento y que se remontara a un nivel académico*". Hi col·laboraren amb els seus escrits el mateix director de la revista, Alexandre Pedrós, Eugeni Domingo Solans, Antoni Zabalza i Francisco Domínguez del Brío. Uns mesos més tard sortia el número 2, amb articles de Josep Margalef, Francesc Tarragó, Enric Ribas, Antoni Guirao, Eugeni Domingo i Marcel·lí Costafreda. Però la publicació s'estroncà per problemes econòmics.

Un resultat de la comissió de professionals al servei de l'empresa serà la publicació, el març del 1976, del llibre *El Economista en Cataluña*, que recull el resultat d'una enquesta entre els col·legiats i algunes personalitats del sector públic i privat sobre la situació i perspectives dels economistes.

UN MARC POLÍTIC TENS I CONFLICTIU

El caràcter totalitari de la Dictadura es mantindrà viu en el Consejo General de Colegios de Economistas, creat de nou el 1971, com a conseqüència de la personalitat del seu president, Díaz-Llanos, per les amples competències del Consejo i per l'intent de politització dels òrgans corporatius.

La Llei de col·legis professionals de 13 de febrer de 1974 reblarà aquella politització en considerar càrrecs públics tots els components de les juntes de govern dels col·legis i exigir un jurament previ del càrrec (art. 7.3). Rafael Díaz-Llanos prenia possessió del càrrec sobre la Bíblia i davant d'un crucifix, segons la fórmula que havia instituït el franquisme:

“Juráis lealtad al Jefe del Estado y desempeñar el cargo del Colegio Central de Economistas –o del Colegio de Barcelona– para el que habéis sido designado con fidelidad a los principios del Movimiento Nacional y demás Leyes Fundamentales del Reino, así como obediencia al ordenamiento jurídico aplicable a la función respectiva?”

Fet el jurament, arribava la fórmula que tancava l'acte:

“Si así lo hicierais, que Dios os lo premie, y si no, que os lo demande”.

A la mort del general Franco, Rafael Díaz-Llanos *“hizo constar el profundo dolor por la irreparable pérdida del Jefe del Estado, Generalísimo de los Ejércitos Nacionales, Caudillo de España y Economista de honor”* i notificà que havia representat els economistes *“tanto en la vela del cadáver como en la conducción de los restos”* (acta del Consejo General de 25 de novembre de 1975).

Al Col·legi de Barcelona no s'exigia el jurament, però Díaz-Llanos el considerava indispensable, fins i tot un cop mort el dictador. Va fer saber *“la imposibilidad de dar posesión de un cargo a la Junta de Gobierno –de Barcelona– sin que preste el juramento reglamentario ante el presidente del Consejo General de Colegios de Economistas de España o persona en quien éste delegue al efecto”* (acta del Colegio General de 19 de febrer de 1976).

Es mantenia un control estricte de tots els actes públics. Les juntes generals o assemblees dels col·legiats havien de ser autoritzades pel Govern Civil, prèvia instància. Segons consta, es demanava que permetessin: *“Reunión de personas que tendrá lugar el día..., a las... horas, en el Salón de Actos del Colegio Oficial de Economistas de Barcelona, con motivo de celebrar una Junta General Ordinaria, bajo el siguiente orden del día...”*. I aquí es transcrivien els diversos punts. Si hi haguessin constatat els *ruegos y preguntas* és evident que els actes no haurien estat autoritzats, ja que contenien peticions de caire polític, tal com s'explica a continuació.

Els darrers anys de la dictadura franquista i els primers de l'anomenada transició democràtica es caracteritzaren per la tensió constant entre un règim polític pendent, primer, de la salut del general Franco i, després, de la sortida política del sistema, i una societat civil que s'adonava cada cop més de les diferències que la separaven de la resta d'una Europa democràtica i rica, i que demanava llibertats. El Col·legi d'Economistes de Barcelona no es podrà mantenir al marge d'aquestes tensions i d'aquest debat polític. Les actes són prou clares en aquest sentit, com també els equilibris de la Junta de Govern.

Seran nombroses les peticions –els *ruegos y preguntas*– que els col·legiats faran arribar a la Junta de Govern per ser discutides a les juntes ordinàries de col·legiats. En elles es demanava el pronunciament del Col·legi sobre esdeveniments polítics o la defensa dels drets democràtics. No tenien res a veure amb la vida corporativa, però resultava difícil per a la Junta quedar al marge d'una realitat que la societat catalana vivia amb intensitat.

El 22 de desembre de 1972, l'Assemblea gosà criticar obertament l'actuació pública del decano-presidente del Consejo Central de Economistas: *“Hacer pública manifestación de disconformidad con la posición adoptada por el procurador Sr. Díaz-Llanos en sus intervenciones en las Cortes Españolas”*, en relació a l'acord comercial amb la URSS, que Díaz-Llanos rebutjava d'una manera absoluta i *“por sus sucesivas y desafortunadas actuaciones en las Cortes en nombre de todos los economistas españoles”* (*La Vanguardia*, 24 desembre de 1972). Tan sols dos anys abans, aquest acord no hauria ni arribat a ser plantejat. Rafael Díaz-Llanos, procurador en Cortes en representació dels col·legis d'economistes i membre de la Comisión de Leyes Fundamentales, continuà donant motius de ràbia i d'indignació als col·legiats demòcrates. El 8 de juny de 1976 s'oposà al projecte de Llei d'associacions polítiques, que permeté la creació de partits polítics. Però després de la mort de Franco, la seva autoritat començà a declinar.

El 26 de maig de 1973 el diari barceloní *Tele-exprés* publicava les manifestacions molt crítiques del degà Josep Maria Berini sobre el projecte de Llei sobre col·legis professionals, que preparava el Govern i que s'aprovà el 13 de febrer de 1974. Era crític perquè reduïa les competències dels col·legis. Posava com a exemple d'aquesta reducció el que els col·legis, fins aleshores, podien manifestar el que opinaven, sempre que els semblés convenient, mentre que en el projecte només ho podrien fer quan els ho fos demanat pels organismes superiors. El projecte era considerat pel Col·legi com un instrument de politització i de major control dels col·legis professionals.

A la Junta General Ordinària de 25 de març de 1974 es demanà una condemna del Col·legi per l'execució de Salvador Puig Antich. En aquest cas, la Junta dubtà en considerar que *“sobre la reprobación pública de la aplicación de la pena capital a Salvador Puig Antich se considera que es un tema muy conflictivo y cada*

colegiado puede opinar en forma muy distinta. Es por ello que, tratándose además de un tema no profesional se considera que no debe tratarse”.

Alguns col·legiats seran perseguits per la justícia per actes o manifestacions en defensa de la democràcia. A la Junta General Ordinària de 19 de desembre de 1974 es demanà la creació d'una Comissió de Defensa dels Professionals, que tingués una *“preocupación general de carácter político”*. *“Lo que sí hace y continuará haciendo el Colegio es defender a los compañeros, sea cual sea su matiz político y sea cual sea el momento en que puedan sufrir una situación conflictiva con el orden constituido... Todos sabemos que en el transcurso de los últimos meses han sido varios los casos que se nos han presentado, y es de temer que en el futuro estas situaciones se repitan... Es muy difícil que el Colegio se identifique con un ideario político porque en cualquier caso no sería representativo de la pluralidad diversa de opiniones de los Colegiados”*.

Altres vegades els fets eren tan clars que la condemna havia de ser igualment clara. Hi va haver una protesta oficial del Col·legi per l'agressió *“de que fueron objeto por la fuerza pública el catedrático de la Facultad de Ciencias Económicas, D. Joaquín Muns, así como varios de sus alumnos, cuando les estaba impartiendo enseñanza en la cátedra”* (Junta de Govern de 25 de març de 1975).

Dues vegades la petició es posà a votació de l'assemblea. Sobre la demanda de suport a la sol·licitud de Justícia i Pau d'amnistia als exiliats i als delictes de base política, així com el reconeixement dels drets humans de reunió, associació i expressió, votaren a favor 72 col·legiats, en contra 7, i 3 en blanc. Més ajustada va ser la votació sobre l'abolició de la pena de mort: 75 a favor, 45 en contra i 10 abstencions.

Poc després de la mort de Franco –22 de desembre de 1975– el Col·legi trameté un telegrama al Rei *“pidiendo la amnistía y el pleno reconocimiento de las libertades democráticas”*. Feia poc que el Govern Civil no havia autoritzat una conferència de Tierno Galván en el cicle sobre *Participaciones políticas*.

Ja en temps de transició –29 de març de 1976– el Col·legi acorda *“pronunciarse contra el estado de violencia en el país durante los últimos tiempos, situación que ha llevado como consecuencia el trágico balance de víctimas en Vitoria, Bilbao, Elda, Tarragona, etc. Y en consonancia con el sentir de la mayoría de los colegiados, urgir el restablecimiento de las libertades políticas que ha de conllevar el entendimiento y la reconciliación en la comunidad en que vivimos”* S'aprovà igualment en aquest acte demanar la dimissió de l'alcalde de Barcelona, Viola, *“y reafirmar la necesidad de tener unos Ayuntamientos democráticos y representativos”*.

La Junta de Govern protestà contra les declaracions d'Adolfo Suárez a la revista francesa *Paris Match*, *“referentes al uso científico del idioma catalán y su aptitud para la enseñanza”* (8 de setembre de 1976).

I finalment *“El Colegio de Economistas de Barcelona se suma al clamor popular pidiendo la amnistía total por delitos de intencionalidad política y para todos aquellos que discriminan a la mujer en el actual ordenamiento jurídico, como primera condición en la exigencia de construir una sociedad democrática, pluralista, de convivencia, gestionada por todos sus miembros sin exclusión”* (21 de desembre de 1976).

El Col·legi obrí el seu local per a debats sobre la democràcia. En aquesta línia, la Junta de col·legiats (24 de febrer de 1977) aprovà *“que los partidos políticos expongan en el Colegio sus programas económicos”*.

L'ÀMBIT TERRITORIAL

La creació del Col·legi d'Economistes de Barcelona havia estat un primer pas. Calia consolidar i augmentar l'autonomia, i al mateix temps donar al Col·legi l'àmbit territorial que la majoria dels col·legiats demanaven, que era el de Catalunya.

La Junta de Govern havia fet diverses passes en aquest sentit, i no amagava el seu interès. El 1975, en vida del general Franco, ja manifestava que la Comissió d'Expansió i Promoció es proposava integrar la delegació de Balears –ja existent– i promoure la creació de delegacions a Tarragona, Girona i Lleida (25 de març de 1976). Unes delegacions que, segons l'Estatut Unificat, podrien demanar la seva integració a la de Barcelona. Es demanà al Consejo General que delimités l'àmbit territorial del Col·legi, i aquell ho va fer el 20 de febrer de 1976, en precisar que era el de Catalunya i les Illes Balears. La Junta tenia consciència que els economistes de les Illes haurien de decidir pel seu compte, mentre el Col·legi de Barcelona els donava aixopluc. Pel que fa a Catalunya, el 21 de desembre de 1976 es debaté la proposta de canviar-ne la denominació per la de Col·legi d'Economistes de Catalunya, però es deixà sobre la taula ja que *“no es procedente tanto desde el punto de vista legal como político ir a una autodenominación sin respetar los*

critérios de los compañeros economistas residentes en las provincias catalanas". S'aprovà per unanimitat la proposta següent:

"Desde hace muchos años los firmantes, miembros del Colegio de Economistas de Barcelona, han reclamado que el ámbito de actuación del Colegio fuera el de Cataluña, mediante la creación del Colegio de Economistas de Cataluña. En este proceso de creación del Colegio de Economistas de Cataluña es necesario:

1. *Abrir un amplio debate entre todos los compañeros economistas catalanes, independientemente de si están o no colegiados y/o del Colegio al que estén adscritos.*

2. *Prestar especial atención en la necesidad de unas estructuras colegiadas descentralizadas, que permitan defender nuestros intereses colectivos en las mejores condiciones posibles."*

El camí lògic i que se seguirà serà el de la creació de les delegacions de Girona, Lleida i Tarragona, com a primer pas per a la creació del Col·legi de Catalunya. En tot cas, i de manera informal, es començà a utilitzar el 1977 el nom de Col·legi d'Economistes de Catalunya i Balears.

El 26 d'abril de 1977 és aprovat per unanimitat l'Estatut de l'Economista.

4. EL COL·LEGI D'ECONOMISTES DE CATALUNYA. ANYS DE CRISI ECONÒMICA I D'ADAPTACIÓ A LA DEMOCRÀCIA (1978-1983)

FINAL DE L'ETAPA DE TRANSICIÓ I NORMALITZACIÓ COL·LEGIAL

El 15 de juny de 1977, les primeres eleccions democràtiques a nivell d'estat donaren la victòria al partit d'Unión del Centro Democrático, amb Adolfo Suárez com a president del Govern. El 29 de setembre del mateix any el Govern espanyol restablí provisionalment la Generalitat de Catalunya, i el 20 d'octubre arribà de l'exili el president Josep Tarradellas. Es redacta la Constitució espanyola, que serà sotmesa a referèndum. Aquests esdeveniments, tan fonamentals per a la vida pública, es produeixen en el marc d'una seriosa crisi econòmica internacional iniciada el 1974. Les qüestions a resoldre en la transició política faran que el Govern espanyol no prengui mesures per a contrarestar els efectes de la recessió fins el 1977, amb Enrique Fuentes Quintana com a viceprimer ministre d'Afers Econòmics i els Pactos de la Moncloa.

A les eleccions del Col·legi d'Economistes de Barcelona, assenyalades pel final del 1977 –Junta General Ordinària de 17 de novembre–, s'hi presentà una sola candidatura per a la renovació parcial de la Junta de Govern, que pertocava. Estava constituïda per:

Degà	Francesc Raventós Torras
Vicedegà	Lluís Barbé Duran
Secretari	Santiago Terribas Alamego
Vicesecretari	Antonio Ruiz Va
Comptador-Bibliotecari	Jacint Ros Hombravella
Vocal 1	Joan Amat i Soler
Vocal 3	Jaume Padrós Enamorado
Vocal 5	Rafael Suñol Trepal
Vocal 7	Ramon Mas Sumalla
Vocal 8	Maria Lluïsa Castrillo Cirado

La primera acta de la nova Junta serà també la primera que figura transcrita en català. Aquest serà l'idioma del Col·legi des d'aquell moment. La nova realitat política –democràcia i autonomia– fou assumida plenament. El novembre del 1977 la Junta visitava el president Tarradellas i li ofería els seus serveis.

L'inici de l'etapa democràtica havia de suposar la regularització de les relacions amb el Consejo General. El canvi democràtic afectà Rafael Díaz-Llanos, que dimití el juliol del 1977 del càrrec de degà-president. La Junta de Govern del Col·legi de Barcelona mantingué de moment l'oposició al Consejo –acord de la Junta de Govern del 12 de desembre de 1977–, demanà la renúncia de J.M. Berini, i de Rovira, que eren membres del Consejo General en representació del Col·legi de Catalunya i Balears, i nomenà provisionalment en el seu lloc els senyors Raventós, Barbé i Ruiz. La situació es corregirà al començament del 1978, quan es normalitza la vida corporativa en el Col·legi de Madrid i es produeix la reestructuració automàtica del Consejo General de los Colegios de Economistas de España com a conseqüència de l'esmentada renovació en el Col·legi de Madrid. Rafael Díaz-Llanos ja ha passat a la història. Els representants definitius del Col·legi català al Consejo General seran Francesc Raventós, Jacint Ros, Antonio Ruiz i Santiago Terribas. La millor prova de la normalització de les relacions és que aquell 1978 el degà Francesc Raventós fou elegit president del Consejo General dels Colegios de Economistas de España.

El maig del 1978 la Junta de Govern va fer pública una nota sobre l'anunciada reforma de la Llei de col·legis professionals, que ha de fer desaparèixer tots els residus de la legislació franquista. En ella s'acordà: *"Reclamar la autonomia y autogobierno de los Colegios Profesionales, eliminando su dependencia jerárquica del Consejo General, el cual debe subsistir, pero con simples funciones de coordinación"*. A més, es demana que *"la dependencia jerárquica que actualmente tienen los Colegios con los Ministerios respectivos debe ser substituida por una relación directa de los Colegios Profesionales con los órganos de gobierno respectivos de las instituciones preautonómicas y en el caso de Cataluña con las Conselleries respectivas de la Generalitat."*

L'etapa de transició no es donà per acabada fins el 1979, després d'aprovada la Constitució espanyola en referèndum i celebrades eleccions legislatives. Mentrestant, el país es manté en una situació que encara no es pot qualificar del tot normal. Alguns fets provocaren la reacció del Col·legi. A la Junta General Extraordinària de 26 de gener de 1978 es manifestà: "Aquest Col·legi professional, al mateix temps que expressa el seu sentiment per les recents pèrdues humanes dels quatre treballadors de l'Scala i el

matrimoni Viola-Tarragona, vol manifestar el seu total rebuig i la seva repulsa més enèrgica als actes de violència de tota mena que s'han produït a la nostra ciutat i a la resta de l'estat i que denuncia com a clares provocacions a la creixent democràcia que entre tots ens hem proposat assolir.”

El Consejo General de Colegios de Economistas de España es reestructurà el 1981 amb la creació d'un Ple, d'una Comissió Permanent i d'unes comissions. Totes elles amb participació de membres del Col·legi de Catalunya.

L'ÀMBIT TERRITORIAL CATALÀ

El Col·legi d'Economistes de Barcelona pretenia ampliar el seu àmbit territorial al de Catalunya, com era prou conegut. A la Junta de Govern de 21 de novembre de 1977 es convingué canviar les plaques del Col·legi d'Economistes de Barcelona, existents al portal i a l'entrada del local social, per unes altres on constava la denominació de Col·legi d'Economistes de Catalunya i Balears, suprimint la qualificació d'Il·lustre. Però aquella denominació no era oficialment correcta i no es podia utilitzar quan es feien escrits oficials⁹.

La Junta de Govern va posar en marxa el procés de transformació del Col·legi de Barcelona en Col·legi de Catalunya. El 26 de gener de 1978 propugnava una “política de descentralització del Col·legi iniciant d'immediat les gestions en aquest sentit, a prop dels col·legues residents a les principals capitals de comarca, com són Girona, Lleida i Tarragona”. Es tractava de crear delegacions en aquestes capitals de província i que aquestes, després, demanessin la seva adhesió i integració en el Col·legi de Barcelona.

L'assemblea de col·legiats, celebrada el 9 de novembre de 1978, aprovà per unanimitat la nova denominació de Col·legi d'Economistes de Catalunya, després que el Consejo General hagués autoritzat que la delegació de Balears funcionés de forma independent a partir de l'1 de juliol de 1978. De fet, el Col·legi de les Illes no serà oficial fins al final d'aquell any¹⁰. Creades les delegacions de Girona i Lleida, el 1979 s'hi afegí la de Tarragona, i el gener del 1980 la de Reus. S'havien assolit els objectius amb l'extensió de les activitats col·legials al conjunt del territori català. El maig del 1982 la delegació de Tarragona es convertí en secció per haver superat els 50 socis. La Junta de Govern del Col·legi d'Economistes de Catalunya incorporà un representant de Tarragona, Lleida, Girona i Reus.

COL·LEGIATS I JUNTA DE GOVERN

L'evolució del nombre de col·legiats serà la següent:

1978	1 743
1979	2 000
1980	2 252
1981	2 400
1982	2 566

El 1980 el Col·legi havia superat els 2 000 col·legiats, malgrat el traspàs d'un centenar al recentment constituït Col·legi de les Balears. Tot i el creixement, la Junta de Govern aprecià que aquell era insuficient, si es tenien en compte els economistes que no s'havien donat d'alta¹¹.

El Col·legi es va estructurant a mesura que augmenta el nombre de col·legiats i el volum d'ingressos. El 1978 es contractà un primer secretari tècnic, que va ser un economista col·legiat –Joan Sardà–, així com un auxiliar administratiu, que permetés oferir els serveis del Col·legi, de manera que obrís matí i tarda. El 1980 serà el moment de l'entrada d'un segon secretari tècnic –Rosa Maria Codina i Fontova–, que cobrirà els serveis assistencials del Col·legi –assegurances, borsa de treball i assessorament¹²–. S'acordà igualment contractar un advocat per donar assessorament jurídic als col·legiats. Al final del 1982 la plantilla integrava tres administratius a més dels dos tècnics esmentats.

⁹ Joan Sardà: “Anàlisi de la història dels primers 25 anys del Col·legi: una primera contribució”, *Revista Econòmica de Catalunya* núm. 30, Barcelona, 1996, pàg 63.

¹⁰ Reial Decret de 7 de desembre de 1978.

¹¹ 30 de març de 1982.

¹² 15 de desembre de 1980

L'assemblea acordà limitar a dues les reunions ordinàries anuals –9 de novembre de 1978–, que se celebraren l'una durant el primer trimestre i la segona els darrers dies de l'any.

Durant el 1978 es produïren diversos canvis a la Junta de Govern per dimissions d'alguns dels seus membres i els nomenaments per a cobrir vacants. La Junta quedà integrada al final d'any per:

Degà	Francesc Raventós
Vicedegà	Jacint Ros
Secretari	Jaume Terribas
Vicesecretari	Joan Amat
Tresorer	Joan Josep Cuesta
Comptador-Bibliotecari	Francesc Campos
Vocal 1	Antoni Mustera
Vocal 2	Francesc Alaman
Vocal 3	Jaume Padrós
Vocal 4	Soledad Rodríguez
Vocal 5	Rafael Suñol
Vocal 6	Antoni Rovira
Vocal 7	Ramon Mas
Vocal 8	Josep Lluís Rosés

El mes d'octubre del 1979 –moment d'eleccions– es proclamà l'única candidatura que s'havia presentat, presidida pel ja degà Francesc Raventós. Es proposava, segons el seu programa, “desenvolupar nous serveis col·legials i potenciar al màxim els existents, entre els quals s'inclou preferentment la borsa de treball i els d'assessorament”. La nova Junta de Govern farà “una crida a la participació activa en el proper referèndum sobre l'Estatut de Catalunya, donant un sí majoritari, ja que possibilitarà l'autogovern del nostre poble i el referment de la nostra personalitat”. Aquesta moció va ser aprovada unànimement per l'assemblea.

La Junta de Govern sovintejarà les manifestacions públiques, seguint la tradició dels darrers anys. El febrer del 1980 ho fa sobre la situació i les perspectives econòmiques, “d'acord amb el costum iniciat per aquesta Junta de manifestar-se entorn a les situacions i temes més punyents de la societat catalana”. La crisi econòmica es manté i el Col·legi es posa a la disposició de la Generalitat. El març del 1980 la Junta refusà el projecte de Llei Orgànica d'Autonomia Universitària, que constituïa –deia– un atac a les possibilitats d'autogovern de Catalunya. Aquell novembre es manifestà afirmativament sobre la competència de la Generalitat en relació a les caixes d'estalvi, domiciliades a Catalunya. En l'assemblea ordinària celebrada aquest any es va fer un resum dels principals dèficits del Col·legi i la poca incidència en el tema de l'ensenyament de l'economia a tots els nivells, la insuficient inserció de l'economista en la societat i la lluita contra l'atur dels economistes.

El Col·legi participà activament en la redacció del projecte de nous Estatuts del Consejo General de Colegios de Economistas de España. Aquest quedà definit com un ens coordinador de tots els col·legis existents en l'estat i en el qual estan representats tots els col·legiats. Passa a dependre del Ministeri d'Economia i Comerç en lloc de la presidència del Govern. El Consejo estarà dirigit per una Comissió Permanent formada per poc més d'una dotzena de membres en base a criteris de representativitat territorial i proporcionalitat en relació al nombre de col·legiats. El president del Consejo serà elegit pels degans. Aquests estatuts estaven totalment en línia amb les peticions del Col·legi.

Després de les primeres eleccions autonòmiques, la Junta del Col·legi visità el president Jordi Pujol i els consellers econòmics de la Generalitat, advocant “per una col·laboració estreta amb la nostra institució d'autogovern i amb els principals departaments econòmics”.

En les eleccions de 15 d'octubre de 1981, en què s'havia de cobrir el vicedeganat i pràcticament tots els altres càrrecs de la Junta de Govern, s'hi presentaren dues candidatures. Resultà guanyadora la següent:

Vicedegà	Rafael Suñol i Trepal
Secretari	Ramon Mas i Sumalla
Vicesecretari	Francesc Santacana i Martorell
Tresorer	Josep Maria Raventós i Santamaria
Comptador-Bibliotecari	Joan Maria Esteban i Marquillas
Vocal 2	Francisco de Quinto y Zumárraga
Vocal 3	Josep Aribau i Montori

Vocal 4	Joan Amat i Soler
Vocal 5	Antoni Flaqué i Viver
Vocal 6	Miquel Rubirola i Torrent
Vocal 7	Pilar Comellas i Modol

La nova Junta de Govern, amb Francesc Raventós com a degà, procedí a la reorganització del Col·legi per agilitar la seva gestió amb la creació de cinc àrees d'actuació:

- Àrea de relacions exteriors: amb el Consejo General, l'Intercol·legial de Catalunya i relacions institucionals.
- Àrea de foment i defensa de l'estatut professional.
- Àrea de formació i relacions universitàries: relació amb les facultats, Escola Professional de l'Economista.
- Àrea de comunicació interna i externa: tramesa informativa, posició pública sobre temes econòmics, presència als mitjans de comunicació.
- Àrea de serveis col·legials (borsa de treball, mutualisme i assegurances, crèdits).

Aquestes àrees estaven relacionades amb les comissions de treball, totes les quals es mantenien coordinades amb la Junta de Govern a través dels membres que les constituïen.

El juliol del 1982, la legislació general de l'estat acceptà que els economistes per compte propi podien incorporar-se al règim especial de la Seguretat Social amb caràcter autònom, un objectiu pel qual el Col·legi havia treballat i que respon en part al nou dinamisme del Consejo General de Colegios de Economistas de España.

El degà, Francesc Raventós, dimití el 15 de desembre de 1982 per haver estat nomenat director general de l'INSALUD a Madrid a proposta del llavors ministre de Sanitat i Consum, Ernest Lluch, en el primer Govern socialista presidit per Felipe González. En l'assemblea del 20 de desembre de 1982 es nomenà provisionalment en el seu lloc el vicedegà, Rafael Suñol, fins a les properes eleccions. Joan Amat serà el vicedegà com a vocal més antic. Es ratificaren els nous membres, designats interinament per la Junta, en substitució de dimissions presentades: Jordi Camós i Grau –comptador-bibliotecari–, Eduard Fondevila –vocal 3– i Josep Mauri i Gabriel –vocal 8–.

Però el 7 de febrer de 1983 el degà Rafael Suñol presentà la dimissió en haver estat nomenat per a un alt càrrec de la banca oficial espanyola. En aplicació de l'Estatut unificat va ser nou degà Joan Amat i Soler, i vicedegà Francesc Santacana i Martorell. El programa d'actuació de la nova Junta de Govern fou similar al que es va presentar en les darreres eleccions: donar a conèixer les funcions professionals dels economistes, la defensa d'espais propis i el foment de noves activitats i camps professionals, com ara auditoria, informàtica, comerç exterior, direcció d'empreses. Es proposava superar l'allunyament que s'apreciava de les facultats d'Econòmiques. La Llei de col·legis professionals, aprovada feia poc pel Parlament de Catalunya, donava autonomia total al Col·legi per a la regulació del seu funcionament intern, amb l'única limitació d'aquells aspectes que feien referència a l'exercici de la professió.

ACTIVITATS CORPORATIVES

N'hi ha dues que destaquen per la seva importància i transcendència, que requereixen un comentari específic.

El primer Congrés d'Economia i d'Economistes de Catalunya

Aquest va ser el primer gran esdeveniment, organitzat pel Col·legi d'Economistes de Catalunya. Se celebrà en el Palau de Congressos de Barcelona els dies 24, 25 i 26 de maig de 1979. Estava patrocinat per la Generalitat de Catalunya i per les facultats de Ciències Econòmiques i Empresarials de la Universitat de Barcelona i de l'Autònoma. És un Congrés d'afirmació per part d'uns professionals que han aconseguit consolidar un Col·legi únic per a Catalunya. Els objectius del Congrés eren els següents:

- Contribuir a definir les bases econòmiques del desenvolupament de la Catalunya moderna.
- Participar com a col·lectiu de professionals de l'Economia en aquesta tasca històrica.
- Analitzar la funció social de l'economista.
- Estudiar els problemes comuns i els específics de cadascun dels diferents vessants de la professió.
- Analitzar la funció actual i futura del Col·legi d'Economistes de Catalunya.

Francesc Raventós, degà del Col·legi i aleshores president del Consejo General de Colegios de Economistas de Espanya, declarà en el discurs d'inauguració, parlant en nom dels 4 580 economistes catalans –col·legiats i no col·legiats–, que calia “analitzar a fons la nostra professió, rebutjar el seu concepte gremialista i també el de fugir de la creació d'un elitisme professional”. “Entenem el professionalisme – digué– quan realment compleix amb la funció social que li ha estat encomanada i que ve justificada per la contribució al benestar que la professió fa a la comunitat.”

El Congrés va tenir un elevat ressò per l'abast professional que obtingué i les personalitats del món polític i econòmic que hi van participar. Entre aquestes darreres, cal esmentar les següents: José Barea, Fabià Estapé, Enrique Fuentes Quintana, José L. Lasuen, José Luis Malo de Molina, Emilio Ontiveros, José Luis Sampedro; Joan Sardà Dexeus, Julio Segura.

S'inscriviren al Congrés 565 professionals. Col·laboraren en l'organització la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona, la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, la Caixa d'Estalvis de Catalunya, la Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de Barcelona i el Grup Banca Catalana-Banc Industrial de Catalunya.

Les ponències –que es publicaren posteriorment– es dividiren en dos grans temaris: el d'economia i el professional –d'Economistes–, d'acord amb l'enunciat del Congrés. En el primer es parlà de les finances de la Generalitat restaurada i de les hisendes locals, del procés d'industrialització de Catalunya, de la informació estadística i de la documentació econòmica existent, de la planificació regional, i del concepte Catalunya-regió europea. En el temari professional, les ponències tractaren els problemes dels economistes en les seves diferents situacions i especialitats: en exercici lliure, l'assalariat en l'empresa privada, els dedicats a l'ensenyament, els que treballaven en l'administració pública, el paper de la dona economista, el paper de l'economista en els serveis sanitaris i socials i la funció social de l'economista i del Col·legi.

El primer Congrés d'Economia i d'Economistes de Catalunya es tancà amb un dèficit d'1 475 000 pessetes per no haver rebut totes les subvencions que s'esperaven i per la manca d'experiència del Col·legi, segons explicà el degà (acta de l'assemblea de 16 d'octubre de 1979). No obstant això, es valorà positivament el ressò que havia tingut el Congrés en la societat i en la premsa. S'aprovà en aquella assemblea una derrama única entre els col·legiats per a cobrir el dèficit. La Comissió d'Economia del Col·legi organitzà el 1980 unes jornades per ampliar els aspectes més rellevants del temari d'economia.

El primer Congreso de Economía y de Economistas de España

Sembla calcat del de Catalunya i serà organitzat pel mateix Col·legi d'Economistes de Catalunya. Se celebrà a Barcelona els dies 8, 9, 10 i 11 de desembre de 1982, sota el patrocini del Consejo General de Colegios de Economistas de España. Va ser presentat als col·legiats catalans en l'assemblea de 31 de març de 1982 en la qual s'explicà el projecte. Hi col·laboraren els departaments econòmics de la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona, la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona, la Fira de Mostres de Barcelona, les onze caixes d'estalvi catalanes, dos bancs –Banc de Bilbao i Banc Garriga Nogués– i dues empreses catalanes –Foment d'Obres i Construccions SA i la Societat General d'Aigües de Barcelona SA–.

Seguint el model del Congrés de Catalunya, hi hagué temaris destinats a parlar dels fets econòmics i d'altres dedicats als economistes com a professionals. En el temari d'economia s'estudiaren especialment els canvis estructurals de l'economia espanyola que van comportar l'obertura exterior. En el temari 'Economistes' s'analitzaren els problemes de la professió i les especialitats, la funció social dels economistes i la dels col·legis professionals. Els àmbits del Congrés que tingueren reflex en les ponències foren els següents: mercat de treball i atur, sector exterior, despesa pública, finançament de les autonomies, tecnologia, estructura social i economia, renovació i descentralització urbanes, l'agricultura davant de la CEE, l'estratègia empresarial en front de la integració europea, empresa i serveis públics, sector energètic i intermediaris financers.

El pressupost del Congrés era de 15 milions de pessetes, a càrrec del Consejo General, en la seva totalitat.

Altres activitats

El 1979 s'inicià una tradició que tingué continuïtat: el nomenament de col·legiats d'honor i de mèrit. Els primers col·legiats d'honor a ser nomenats foren els professors Joan Sardà i Dexeus –Junta general de col·legiats, celebrada el 14 de març del 1979– i el professor Fabià Estapé. Es fa un homenatge a les grans figures de l'economia catalana, i es vol fer “en la línia d'incorporar al Col·legi les personalitats amb provada incidència en aquest camp, les quals no poden incorporar-se a la nostra institució per qüestions de titulació”.

Un tema pendent és el de les publicacions del Col·legi. La *Revista Econòmica de Catalunya* no havia passat del segon número durant el franquisme, per raons de cost. Al final del 1977 –17 de novembre–, Jacint Ros, comptador-bibliotecari, havia proposat l'edició d'una revista d'economia d'àmbit general a Catalunya, que es vengués al públic, amb l'objectiu d'aconseguir uns ingressos, però no prosperà. El que sí que es tirà endavant el 1980 fou la *Tramesa informativa*, que prengué el relleu del *Butlletí Informatiu*, i que es publicà durant aquests anys sense interrupció. La Junta es proposa així mantenir un nivell de comunicació i d'informació amb els col·legiats. En ella es recullen els principals esdeveniments de la vida del Col·legi i es dóna coneixement dels serveis col·legials, començant per la borsa de treball.

El 1981 es publica per primera vegada un anuari amb el títol *Activitats*, en el qual es presenta la vida col·legial, les activitats de les comissions de treball i la projecció pública del Col·legi.

Les comissions de treball es mantenen com els instruments a través dels quals es canalitza l'activitat del Col·legi. Unes comissions que s'integren en àrees d'actuació, en procés d'estructuració. En l'assemblea de 16 d'octubre de 1979 es parla de "fomentar la professió, en general i principalment en les cinc àrees que apleguen la majoria d'economistes, és a dir: l'àmbit de les empreses, professionals en exercici lliure, la sanitat, l'ensenyament i l'administració pública".

El 1980 es definiren les cinc principals comissions de treball i els seus objectius:

- La Comissió d'Exercici Lliure estudiarà els problemes que els afecten: honoraris inadequats, aplicació de l'Estatut de la professió, creació de l'arbitri de radicació per part de l'Ajuntament, etc.
- La Comissió d'Empresa, que continuarà amb l'organització de les sessions de debat i amb conferències públiques –Fòrum d'Economia–. Hi haurà activitats de relleu: debats sobre l'estratègia econòmica de la Catalunya autònoma, sobre l'atur, sobre les conseqüències per a Catalunya de l'entrada en el Mercat Comú i el cicle de presentació dels programes econòmics dels partits –octubre 1982–.
- La Comissió d'Ensenyament està interessada en l'organització de cursos de capacitació pedagògica i en la promoció dels estudis d'economia en el BUP i la Formació Professional. Es posarà en marxa l'Escola Pràctica Professional de l'Economista –EPPE– per a la formació dels col·legiats.
- La Comissió de Funcionaris de l'Administració Pública es proposa la defensa de les competències de l'economista a través de dos objectius: l'adequació dels temaris de les oposicions pel que fa als temes econòmics i la vinculació a l'Escola de l'Administració pública de Catalunya.
- La Comissió d'Economistes en el camp sanitari i en els serveis d'estudis. El desembre del 1980 se celebraren les primeres jornades sobre economia de la salut.

El Grup d'Economistes Assessors Fiscals –GEAF– es posà en marxa el 1977, amb una creixent activitat. El febrer del 1982 la Junta de Govern aprovà el reglament intern del grup.

El 1982 el Consejo General creà el Registre d'Economistes Auditors –REA– un organisme autònom però sota la seva dependència. El Col·legi el considerarà una de les principals fites assolides en l'estructuració de noves especialitzacions.

En l'anuari d'activitats de l'any 1982 es diu: "A Catalunya es comença a comptar ja amb el Col·legi en totes aquelles activitats i realitzacions que d'alguna manera es connecten amb la nostra professió."

TANCAMENT DE COMPTES

El pressupost del Col·legi es basa, sobretot pel que fa als ingressos, en les quotes dels col·legiats. Al començament del 1978 els col·legiats pagaven 1 200 pessetes a l'any, més una quota de 150 pessetes mensuals; per tant 1 200 pessetes de quota anual ordinària i 1 800 d'extraordinària. S'aprovà una exempció durant vuit mesos de la quota d'entrada a nous socis en un esforç de captació de col·legiats¹³. El 1978 el pressupost era força modest, tot just per sobre dels 5 milions de pessetes (5 130 600) amb un patrimoni o fons social d'1,4 milions. El pressupost del 1983 era de 32 950 000 pessetes i el fons social el 1982 de 4 508 413 pessetes. Són anys de forta inflació, de manera que les quotes pugen per aquesta raó i a conseqüència dels nous serveis col·legials. En el pressupost per al 1983 es parla de la necessitat de

¹³ Junta de Govern, 26 de gener de 1978.

mecanitzar els serveis i, per primera vegada, es fa referència a pagar un lloguer més alt per les oficines, en previsió d'una nova seu social. El pressupost inclou aquell any més grans aportacions per a les organitzacions comarcals del Col·legi i per la que es continua fent al Consejo General de Colegios de Economistas de España.

Compte de resultats (en milers de pessetes)

	Ingressos	Despeses	Resultats
1979	11 034	11 295	- 261
1980	11 274	11 615	- 341
1981	12 450	13 148	- 698
1982	22 702	19 450	3 275

Fins el 1981 els comptes es caracteritzen per la contenció en les despeses i els dèficits moderats, però continuats. El 1982, el curs d'accés al Registre d'Auditors i les activitats de les diverses àrees proporcionen uns ingressos extraordinaris, que permeten cobrir les despeses i tancar amb superàvit.

5. EL DEGANAT DE FRANCESC SANTACANA (1983-1989)

LA NOVA JUNTA DE GOVERN. LA NOVA SEU SOCIAL

L'any 1983 es caracteritza pels canvis. Dos de previsibles, en la Junta de Govern i el deganat, i en el del domicili social del Col·legi. I un tercer d'anunciat en el projecte dels Estatuts que el regulen. Els tres canvis marquen una nova etapa de la història del Col·legi, tot i que el primer –el de la Junta de Govern– es produeix en un marc de continuïtat de la feina feta per l'anterior.

El 2 de maig de 1983, quan pertocava, hi van haver eleccions per a la Junta de Govern amb la presentació de dues candidatures, encapçalades una per Francesc Santacana i l'altra per Jordi Piella. Escrutats els 1 308 vots –una xifra superior al 50% dels col·legiats–, va ser proclamada la Junta següent:

Degà	Francesc Santacana Martorell
Vicedegà	Ramon Mas Sumalla
Secretari	Miquel Rubirola Torrent
Vicesecretari	Jordi Camós Grau
Tresorer	Josep Maria Raventós Santamaría
Comptador-Bibliotecari	Andreu Morillas Antolín
Vocal 1	Martí Parellada Sabata
Vocal 2	Francisco de Quinto Zumárraga
Vocal 3	Josep Mauri Gabriel
Vocal 4	Montserrat Arqué Ferrari
Vocal 6	Víctor Fabregat Muñoz
Vocal 7	Josep Maria Coma Martorell
Vocal 8	Maite Soler Cera
Per la delegació de Girona	Julio Portillo Sanz
Per la delegació de Lleida	Carles Gómez Estopiñan
Per la delegació de Reus	Joan Veciana Borràs
Per la delegació de Tarragona	Lluís Mezquida Sans

La Junta de Govern es reunia quinzenalment, amb caràcter ordinari, amb l'excepció dels mesos d'estiu en què les reunions s'espaiaven una mica més. El Col·legi tenia set representants en el Consejo General, en un ambient de col·laboració i bona harmonia amb aquest organisme central.

El 19 d'octubre de 1983 es va inaugurar el nou local del Col·legi –de lloguer– a la Diagonal barcelonina, núm. 508. "El canvi de seu social", per acord pres per la Junta anterior, "no es pot considerar únicament com un esdeveniment material", sinó com un "nou marc en l'expansió de la vida col·legial"¹⁴. Certament, la major disponibilitat en metres quadrats del nou local permet a la Junta una programació d'activitats més ambiciosa. Van presidir i intervenir en l'acte d'inauguració el col·legiat d'honor, Joan Sardà Dexeus, l'alcalde de Barcelona, Pasqual Maragall, el conseller d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya, Josep Maria Cullerell, i el degà Francesc Santacana.

El canvi de local va suposar una despesa extraordinària per l'adequació de la nova seu social. L'import, d'uns 15 milions de pessetes, es va pagar amb els excedents d'anteriors exercicis, amb una subvenció rebuda de la Caixa de Catalunya i amb un crèdit concedit per aquesta en condicions favorables.

ELS NOUS ESTATUTS SOCIALS

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya –Llei Orgànica del 18 de desembre de 1979– atorgava a la Generalitat de Catalunya competència exclusiva sobre els col·legis professionals i l'exercici de les professions titulades (art. 9.23). Es complia així l'afany de descentralització que havien defensat les anteriors juntes de govern del Col·legi i acabava amb les polèmiques sobre la dependència del Col·legi respecte de l'organisme central dels economistes. El Parlament de Catalunya, en virtut de les competències estatutàries, va promulgar una Llei de col·legis professionals –17 de desembre de 1982– en la qual es regulaven aquestes corporacions i es demanava a les existents una adaptació dels estatuts a la nova ordenació legal. El Col·legi va participar en la seva redacció a través de l'Intercol·legial de Catalunya, que integrava els diferents col·legis professionals.

¹⁴ Memòria d'Activitats 1983.

L'assemblea del Col·legi d'Economistes, en reunió celebrada el 19 de desembre de 1983, va acordar constituir una comissió redactora dels nous Estatuts socials, encarregada de l'esmentada adaptació. La Comissió estava presidida pel vicedegà, Ramon Mas, i hi eren representades totes les comissions de treball i les delegacions territorials. La proposta de nous Estatuts, segons el projecte de la Comissió, va ser debatuda en una assemblea extraordinària, convocada pel 25 de setembre de 1984. El llarguíssim debat sobre el projecte estatutari i sobre les esmenes presentades pels col·legiats, va obligar a continuar l'assemblea el dia 26 de setembre, fins a l'aprovació final del text.

Segons els nous Estatuts, el Col·legi d'Economistes de Catalunya, que recupera el seu caràcter d'Il·lustre, es defineix com una corporació de dret públic que comprèn el territori de Catalunya, amb domicili a Barcelona i representacions a les ciutats de Girona, Lleida i Tarragona. Es preveu (art. 6) que la incorporació al Col·legi serà obligatòria per a l'exercici de la professió d'economista en qualsevol dels seus vessants.

Els òrgans dels Col·legi són l'assemblea, la Junta de Govern i el degà. Es confirmen les dues reunions anuals de l'assemblea amb caràcter ordinari: la primera dintre del primer trimestre de l'any, per al rendiment de comptes i aprovació, si s'escau, de la gestió de la Junta de Govern; i la segona, a final d'any, per a l'aprovació dels pressupostos de l'exercici següent. Se celebraran assemblees extraordinàries sempre que calgui.

La Junta de Govern, òrgan rector, es compon del degà, un vicedegà, un secretari, un vicesecretari, un tresorer, un interventor, un vocal-president en representació de cadascuna de les tres delegacions –Girona, Lleida i Tarragona– i set vocals, numerats de l'u al set. El mandat durarà tres anys i els seus membres podran ser reelegits indefinidament, amb l'excepció del degà que només pot ser reelegit una vegada. La Junta de Govern s'ha de reunir com a mínim un cop al mes, l'assistència dels membres és obligatòria i s'ha de justificar l'absència.

Les comissions de treball, creades per la Junta de Govern, tenen per finalitat l'estudi de la problemàtica professional en cadascun dels diferents vessants i especialitzacions, així com la coordinació dels col·legiats. A les ciutats on hi ha representacions col·legials s'han de constituir unes comissions generals, encarregades de potenciar l'activitat corporativa.

S'institucionalitza el nomenament de col·legiats d'honor a favor d'aquelles persones, siguin economistes o no, a qui es reconeguin serveis extraordinaris al Col·legi o a la professió, i el nomenament de col·legiats de mèrit als companys col·legiats en la mateixa línia de reconeixement.

JUNTA DE GOVERN

En la seva primera intervenció com a degà –assemblea del 19 de desembre de 1983–; Francesc Santacana va definir el que en deia prioritats horitzontals de la Junta de Govern, que es complementarien amb les verticals, que corresponen a les comissions de treball. Eren les següents:

- una millora en la imatge del Col·legi
- la potenciació de les organitzacions territorials
- la redacció d'uns nous Estatuts, en compliment de la Llei de col·legis professionals de Catalunya
- l'augment del nombre de col·legiats
- la millora de la infraestructura de serveis
- accions de foment i defensa de l'Estatut professional

El 19 de gener de 1984 va dimitir el vicedegà Ramon Mas per raons professionals i en el seu lloc va ser nomenat Francisco de Quinto.

Després de l'aprovació dels nous Estatuts, amb reducció del nombre i canvi de denominació dels càrrecs de la Junta de Govern, aquesta va quedar integrada per:

Degà	Francesc Santacana Martorell
Vicedegà	Francisco de Quinto Zumárraga
Secretari	Miquel Rubirola Torrent
Vicesecretari	Jordi Camós Grau
Tresorer	Josep Maria Raventós Santamaria

Comptador-Bibliotecari	Andreu Morillas Antolin
Vocal president Girona	Juli Portillo Sanz
Vocal president Tarragona	Lluís Mezquida Sans
Vocal president Lleida	Ramon Morell Rosell
Vocal 1	Martí Parellada Sabata
Vocal 2	Josep Mauri Gabriel
Vocal 3	Montserrat Arqué Ferrari
Vocal 4	Antoni Flaqué i Viver
Vocal 5	Víctor Fabregat Muñoz
Vocal 6	Josep Maria Coma Martorell
Vocal 7	Maite Soler i Cera

El 1985 va dimitir Juli Portillo –vocal president a Girona–, substituït per Jordi de Puig, així com Miquel Rubirola en ser nomenat director general d'un banc oficial català, substituït per Jordi Camós.

El 1986 s'esqueia la renovació de la totalitat de la Junta de Govern i en presentar-se una única candidatura va ser proclamada automàticament. Va repetir Francesc Santacana com a degà en el seu segon i darrer mandat i la Junta va quedar formada per les persones següents:

Degà	Francesc Santacana Martorell
Vicedegà	Francisco Quinto Zumárraga
Secretari	Josep Maria Raventós Santamaria
Vicesecretari	Andreu Morillas Antolín
Tresorera	Montserrat Arqué Ferrari
Interventor	Martí Parellada Sabata
Vocal a Girona	Jordi de Puig Roca
Vocal a Lleida	Ramon Morell Rosell
Vocal a Tarragona	Joan Josep Marca Torrents
Vocal 1	Josep Maria Coma Martorell
Vocal 2	Joan Clavera Monjonell
Vocal 3	Jordi Lasheras Allué
Vocal 4	Rafael Romero Fernández
Vocal 5	Valentí Pich Rosell
Vocal 6	Josep Maria Buxó Mestres
Vocal 7	Jordi Camós Grau

L'augment dels col·legiats i de les activitats del Col·legi va recomanar que l'any 1987 es creés una comissió executiva formada bàsicament pels sis càrrecs de la Junta, però oberta als altres membres de la Junta de Govern, que es reunia en setmanes alternes a les reunions quinzenals de la Junta.

Es va incrementar el nombre de col·legiats d'honor. El 1984, Romà Perpiñà i Grau va ser nomenat nou col·legiat d'honor, un nom que s'afegeix als de Joan Sardà i Fabià Estapé, en un acte celebrat a l'Ajuntament de Reus, ciutat d'on era fill el guardonat. Perpinyà i Grau, doctor 'honoris causa' de les universitats de València i Barcelona, va ser capdavanter en l'estudi dels fenòmens de concentració industrial, director del Centre d'Estudis Valencians, membre del Consejo de Economía Nacional i autor d'una obra fonamental sobre l'economia espanyola, *De Economía Hispana* (1936).

El 1987 es va concedir per primera vegada el títol de col·legiats de mèrit a Pasqual Maragall i Narcís Serra per haver impulsat amb èxit la candidatura de la ciutat de Barcelona per a la celebració del Jocs Olímpics del 1992.

Finalment, el 1988, el nomenament de col·legiat d'honor va recaure en Josep Lluís Sureda, en homenatge als seus 35 anys de mestratge com a catedràtic d'Economia Política i Finances Públiques i pel seu caràcter de promotor i impulsor de la Facultat de Ciències Econòmiques de la Universitat de Barcelona.

L'ÀMBIT TERRITORIAL

Com en altres facetes d'aquest període, cal diferenciar dues etapes. La preestatutària i la postestatutària, coincidint ambdues que l'àmbit territorial del Col·legi és Catalunya.

En l'etapa preestatutària, del 1978 al 1985, hi havia les seccions col·legials de Girona i Tarragona, que no passaven dels 50 col·legiats, i les delegacions territorials de Lleida i de Reus.

Un cop aprovats els Estatuts, l'any 1985, les delegacions de Lleida i les seccions de Tarragona i Girona es converteixen en representacions col·legials. La delegació de Reus tindrà un tractament diferent, ja que la disposició final tercera estableix que "Com a reconeixement de les tasques realitzades per l'anterior Delegació de Reus, aquesta ciutat té la consideració de Representació Col·legial" a efectes de poder constituir una comissió general, presidida per un membre de la Junta de Govern. Des del primer moment, es va fer coincidir el vocal president de la representació col·legial a Tarragona com a president de la Comissió General de Reus, i en el temps, les dues comissions generals, Tarragona i Reus, es van anar fusionant.

A la Junta de Govern, es van incorporar els vocals presidents de les representacions territorials, com un membre més de la Junta, amb l'únic requisit addicional que els vocals presidents han de tenir fixada la seva residència o el seu despatx professional o lloc de treball a la ciutat que consta en la denominació del càrrec.

Els vocals presidents ostentaran la presidència de les comissions generals de la seva representació col·legial corresponent a més d'exercir totes aquelles funcions que la Junta o el degà els deleguin.

L'origen del Col·legi d'Economistes de Catalunya a Girona

L'inici de la seu del Col·legi d'Economistes a Girona, en aquella època delegació de Girona, es remunta al començament de l'any 1978, quan un grup d'economistes (Josep M. Piñol, Ricard Llapart, Ramon Picamal, Josep Boada, Raimon del Moral, Juli Portillo...) van decidir trobar-se i confeccionar una llista amb els llicenciats en econòmiques que cadascú coneixia i intentar, si no estaven col·legiats, que ho fessin. En aquesta primera etapa es van aconseguir un total de 35 col·legiats.

És llavors que es demana al president de la Cambra de Comerç, Josep M. Ginés, un local per poder fer les reunions i planificar les activitats i així poder ampliar el nombre de col·legiats. Juli Portillo va ser nomenat president, i com a tal era l'encarregat d'assistir a les juntes que cada 15 dies es feien a la seu de Barcelona, amb Francesc Raventós com a degà.

Al final de l'any 1981 es decideix buscar un local independent i es fa el trasllat al carrer de Francesc Ciurana. A partir d'aquí es van anar iniciant les activitats: conferències, seminaris i cursos com el d'Auditoria, de 300 hores, que va durar un any i mig.

D'altres col·legiats que van ser membres de les juntes d'aquesta delegació són Jordi de Puig, Narcís Hors, Dolors Feliu i Carles Tesouro.

L'origen del Col·legi d'Economistes de Catalunya a Lleida

El 6 de març de 1978, la Junta de Govern va acordar accedir a la petició feta pels col·legiats de Lleida de constituir una delegació per a les comarques lleidatanes, i el 19 d'abril del mateix any, aquesta petició va ser una realitat i es va constituir la primera junta de la delegació de Lleida, sota la presidència del degà Francesc Raventós i de Jaume Terribes com a secretari. La primera Junta estava integrada per José Antonio Bernal, Francesc Bové, Josep Domingo, Pere Mor, Juli Vilagrasas i Carles Gómez Estopiñan, que va ser nomenat president.

La lliçó inaugural de la delegació de Lleida, la va pronunciar Ramon Trias Fargas, el mes de maig del mateix any, i va ser presidida pel president de la Cambra de Comerç d'Indústria i pel delegat d'Hisenda de Lleida.

El primer local va ser cedit per la Cambra de Comerç i Indústria de Lleida, fins que en el mandat del degà Francesc Santacana es va traslladar al carrer de Vila de Foix. Aquest local va ser inaugurat en un acte presidit per l'alcalde de Barcelona, Pasqual Maragall, que va pronunciar una conferència en el saló de la Fira de Sant Miquel sobre els efectes econòmics d'uns Jocs Olímpics en una ciutat.

El fet de comptar amb una seu social va suposar també poder obrir el Col·legi a la ciutat i poder començar a planificar reunions i jornades de treball. També, com en la delegació de Girona, l'organització, al principi dels anys vuitanta, d'un curs d'Auditoria de comptes, d'accés al REA, va servir per impulsar i cohesionar aquesta delegació territorial.

L'origen del Col·legi d'Economistes de Catalunya a Tarragona

Va ser impulsada pels col·legiats Lluís Mezquida, Josep Maria Pavia, Ramon Salla, Guillem Ferré, Josep Maria Pons, Joan Josep Marca i J. Antonio Cardona que es constituïren en Junta de la secció territorial, l'any 1979, nomenant president Lluís Mezquida. En aquella època hi havia aproximadament uns 40 col·legiats. Les reunions se celebraven al despatx de Lluís Mezquida, i els actes es feien a la Cambra de

Comerç de Tarragona. No va ser fins l'any 1984 que la seu de la delegació s'instaurà en un pis de l'edifici situat a la Rambla Nova, 47. En la inauguració de la nova seu, hi va assistir el delegat d'Hisenda Fèlix Gayà, que va exposar el tema "Situació actual i projecció futura de la fiscalitat".

La Comissió General de Reus va ser impulsada pels col·legiats Joan Veciana, Joaquim Via Rovira i Jordi Malapeira, i va ser molt activa al principi dels anys vuitanta.

EN DEFENSA I PROMOCIÓ DE LA PROFESSIÓ

Dues són, bàsicament, les accions que es duen a terme en aquesta època, ambdues relacionades però en signe contrari. D'una banda, hi ha la defensa de l'estatut de la professió davant les contínues accions per part de l'Institut de Censors Jurats de Comptes i, d'una altra, la promoció de l'auditoria com una activitat més dels economistes que requeria una experiència professional, així com especialitat amb formació específica.

El conflicte entre l'Institut de Censors i els economistes no s'origina en aquesta etapa sinó que ve d'anys abans¹⁵ i, amb més o menys intensitat, continua avui en dia. Això no obstant, és en aquesta època quan el conflicte es manifesta més, a causa, d'una banda, de la regulació de l'auditoria que s'estava produint i d'una altra de la voluntat de l'Agrupació Catalana de l'Institut de Censors de constituir-se en col·legi professional, apropiant-se en exclusivitat d'algunes de les funcions que l'Estatut de l'Economista permet fer als economistes.

El fons d'aquest conflicte rau d'una banda en una visió diferent de l'auditoria; per als economistes és clarament una especialitat dins l'àmbit global de la professió d'economistes mentre que per als censors jurats de comptes, l'auditoria de comptes és una professió en si mateixa, i independent de la de l'economista.

Al final de l'any 1987, una ordre de la Generalitat de Catalunya constituïa el Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya. Contra aquesta ordre, es va plantejar recurs contenciós administratiu que, en sentència de l'any 1992 i del 1996, en cassació, va donar la raó als arguments del nostre Col·legi.

El juny del 1995, els censors jurats de comptes van aconseguir que el Parlament de Catalunya els aprovés una Llei de Constitució del Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya. No va ser fins a mitjan 1999 que el Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, després d'un procés lent i conflictiu, adequés a la legalitat els estatuts de Censors Jurats de Comptes. Uns estatuts que, un cop analitzat el seu contingut, va ocasionar que el Col·legi i el Consejo interposessin recurs contenciós administratiu contra l'ordre del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya que adequava a la legalitat els esmentats Estatuts, i posteriorment que el Govern de l'Estat interposés conflicte positiu de competències davant el Tribunal Constitucional contra l'esmentada resolució de la Generalitat de Catalunya. A data d'avui, ambdós recursos continuen pendents de resolució.

La Llei d'Auditoria de l'any 1988 va canviar dràsticament la configuració d'aquesta activitat. La Llei especifica que l'auditoria de comptes no és una professió, sinó només una activitat professional que pot ser desenvolupada per diferents professionals i elimina les exclusivitats que fins a la data tenien els censors jurats de comptes, situant-los al mateix nivell que els economistes i els titulats mercantils. El conflicte amb l'Institut de Censors continua a nivell estatal. Els censors jurats de comptes reclamen l'existència d'una corporació única, sota el paraigua de l'Institut de Censors Jurats de Comptes, mentre que els economistes proposaven continuar amb la situació marcada per la Llei d'Auditoria.

Paral·lelament a les accions en defensa del nostre Estatut de la professió, el Col·legi, conjuntament amb el REA, van promocionar l'auditoria de comptes i es va regular aquesta activitat professional. Des de l'any 1982 fins al final del 1988 es van celebrar a la seu del Col·legi més d'onze edicions dels cursos d'especialització en auditoria de comptes, fet que un cop aprovada la Llei va permetre que un col·lectiu important dels economistes es poguessin inscriure com a auditors en el Registre Oficial d'Auditors de Comptes.

¹⁵ La primera referència, la trobem en una circular de l'any 1977 del Instituto de Censores Jurados de Cuenta de España, que recordava als seus membres que tota actuació professional, dins l'àmbit de la censura de comptes o auditoria de comptes, ha de fer-se com a censor jurat de comptes i sota cap concepte pot fer-se sota la condició d'economista o titular mercantil, sota amenaça que la infracció ocasionaria la incoació del corresponent expedient disciplinari. Aquest fet va provocar una primera reacció de la Junta de Govern en defensa de l'Estatut de la professió. Aquesta situació, entre d'altres, va fer que es constituís, al si del Consejo General de Economistas de España al principi de l'any 1982, el Registre d'Economistes Auditors.

COMITÈ DE NORMATIVA I ÈTICA PROFESSIONAL

El Comitè de Normativa i Ètica Professional (CNEP), segons els estatuts aprovats, és l'òrgan permanent que ha d'entendre de les tramitacions dels expedients disciplinaris, en el nomenament, en cada cas, dels instructors, com també en l'elaboració de les propostes de resolució a elevar a la Junta de Govern. A més, té per finalitat l'estudi del desenvolupament de les diferents normes tècniques, ètiques i de conducta professional de compliment obligat en els diferents vessants i especialitats de la professió.

L'integren dos representants de cadascuna de les comissions col·legials, i és presidit per un col·legiat designat per la Junta de Govern, que gaudeixi de prestigi professional i de vàlua reconeguda.

El maig del 1986 se'n va celebrar la reunió constituent, sota la presidència de Joaquim Muns, que va establir com a objectiu genèric la dignificació de la professió, i va establir com a prioritats la regulació del Torn d'Actuació Professional, el Codi Deontològic, l'elaboració del règim disciplinari previst en els Estatuts, i la regulació d'associacions entre professionals.

ACTIVITATS CORPORATIVES

Quatre realitzacions mereixen un capítol a part:

Les comissions de treball

Tot i que les comissions de treball han existit des de l'origen del Col·legi, no és fins aquesta època quan troben el seu ple desenvolupament, tant per les comissions que es constitueixen com per les que continuen existint actualment amb funcionament similar.

D'aquest deganat cal diferenciar també dues etapes. La primera, abans de l'aprovació de l'Estatut del Col·legi, en què cada comissió funcionava d'una manera diferent, segons l'àrea o el tema, dotant-se ella mateixa dels òrgans de gestió i direcció que més s'esqueien al seu funcionament, amb l'únic comú denominador que la Junta de Govern nomena un vocal com a coordinació de la Comissió amb la Junta.

Un cop aprovat els Estatuts, les comissions van passar a tenir un president, que és membre de la Junta de Govern, i es poden dotar de l'estructura que lliurement fixin, entesa aquesta com a òrgan de gestió al capdavant del qual elegiran un vicepresident.

Les comissions de treball operatives en aquesta època van ser:

Comissió d'Assessors Fiscals –abans Grup d'Economistes Assessors Fiscals sota la responsabilitat de Joan Amat–. Es reuneixen dues vegades al mes, menys a l'estiu, per tal de tractar temes del seu interès, sempre a partir de l'exposició inicial d'una persona entesa en el tema.

En tot aquest deganat Josep Maria Coma va ser el responsable i posteriorment president de la Comissió, ajudat els primers anys per Francisco de Quinto i posteriorment per Valentí Pich com a vicepresident.

Comissió d'organització i informàtica. Sota la responsabilitat i presidència primer de Josep M. Buxó i després de Josep Maria Coma, i la vicepresidència d'Artur Caballero i Jesús A. Gómez.

Comissió Sector Exterior. A partir del 1986, Comissió Sector Exterior i CEE. En tot aquest període, Enric Vivó ha estat la persona que va impulsar les activitats de la Comissió, primer sota la presidència de Víctor Fabregat i posteriorment sota la presidència de Joan Clavera. D'aquesta època cal destacar els cicles de conferències "Europa 86", en els quals van participar els secretaris generals dels partits polítics amb representació al Parlament de Catalunya; aquests cicles pretenien ser una aportació des del punt de vista polític d'allò que significava l'entrada d'Espanya al Mercat Comú, i del d'"Europa 92", en què van pronunciar conferències representants de tots els països comunitaris.

Comissió d'Auditoria. Sota la responsabilitat d'Eric Whal i posteriorment de Francisco de Quinto com a president. Les activitats principals d'aquesta època van ser l'organització de cursos d'accés al REA i la discussió dels diferents esborranys i de les propostes de la Llei d'Auditoria.

Comissió d'Auditoria Interna. Presidents: Josep Maria Raventós i Valentí Pich. Vicepresidenta: Mercè Rotllan. A mitjan deganat aquesta Comissió es va integrar a l'anterior.

Comissió d'Exercici Lliure. Responsable i president, Francisco de Quinto. Vicepresident, Joan Rojas.

Comissió d'Economia de la Salut. Aquesta comissió va ser constituïda per la Junta de Govern al final del 1979 a conseqüència d'una sessió que sobre el mateix títol es va celebrar en el I Congrés d'Economia i Economistes de Catalunya, i que va permetre que es relacionessin professionals d'aquesta àrea com Joan Josep Artells, Vicenç Ortun, Joan Carles Costes, Carme Sans, i que, conjuntament amb d'altres persones interessades, Antoni Flaqué i Joan Rovira, van iniciar el camí d'aquesta Comissió.

La Comissió d'Economia de la Salut del Col·legi d'Economistes de Catalunya és i ha estat un referent en tot allò que es relaciona amb l'economia de la salut, no només a Catalunya sinó també a la resta d'Espanya. Va ser la primera associació en tot l'Estat espanyol dedicada a aquesta disciplina, i ha estat l'embrió tant de la resta d'associacions dedicades a l'economia de la salut com de la majoria dels principals esdeveniments que s'han organitzat. Ha estat, a més, la impulsora principal de la introducció de la racionalitat i de la lògica econòmica a l'hora d'establir criteris per a la gestió macroeconòmica de la despesa en sanitat, així com en aportacions operatives en la gestió dels diversos centres mèdics i hospitalaris.

La seva trajectòria, que actualment ha fet els 25 anys, ha estat possible gràcies a un conjunt nombrós de persones, col·legiades i no col·legiades, ja que des dels seus orígens aquesta Comissió ha estat integrada per economistes i per professionals d'altres disciplines.

Les persones que, en aquesta època, en van ser responsables del funcionament són, per ordre cronològic, Lluís Bohigues, Vicenç Ortun, Eugènia Andreu, Josep Fité, Llibori Casadella, Guillem López i Marisol Rodríguez. Des de la Junta de Govern han ostentat la responsabilitat i la presidència Antoni Flaqué i Jordi Camós.

Comissió d'Entitats Financeres. Els primers responsables van ser Francesc Joan, Josep Ros Santasusana i Jaume Alborna. Amb l'aprovació de l'Estatut, la presidència va recaure en Montserrat Arqué. Altres vicepresidents d'aquesta època són Joaquim Cama i Josep Lluís Masriera.

Comissió d'Administració Pública. Els responsables van ser Andreu Morillas com a president i Lluís Artal com a vicepresident.

Comissió d'Ensenyament. Presidents, Maite Soler i Francesc Santacana. Vicepresident, Esteve Oroval.

A part altres temes, en tota l'etapa la Comissió d'Ensenyament va discutir i organitzar jornades per tal de sensibilitzar la societat i els organismes corresponents de la necessitat de l'ensenyament de l'economia en el batxillerat.

Comissió d'Economia Territorial i Urbana. El primer responsable va ser Josep Maria Carreras. Un cop aprovat l'Estatut en va ser president Rafael Romero, i vicepresident Jordi Fortet.

Fòrum d'Economia. El Fòrum d'Economia, sota la coordinació en una primera etapa d'Andreu Morillas i posteriorment de Rafael Romero, busca el debat públic sobre temes d'actualitat.

La Junta de Govern, seguint la tradició del Col·legi, complementarà aquest interès per la realitat econòmica del moment amb diverses declaracions públiques, entre d'altres sobre el desenllaç de Banca Catalana SA, en relació a les incidències sobre procediments concursals, sobre les alteracions de terminis o modificacions constants dels procediments que no són el millor camí per intentar la normalitat tributària dels nostres contribuents, sobre l'organització territorial de Catalunya, etc.

Al final del deganat de Francesc Santacana es constitueixen dues noves comissions:

Comissió d'Economia Industrial. President: Andreu Morillas. Vicepresident: Amadeu Petitbò.

Comissió de Gestió Empresarial. President: Jorge Lasheras.

A més de les comissions de la seu central, les delegacions territorials també disposaven de comissions de treball.

La Revista Econòmica de Catalunya

Era una vella ambició del Col·legi que es va consolidar després d'un primer intent –ja explicat–, que no havia tingut continuïtat per problemes de cost. La Junta de Govern va acordar tirar endavant el nou projecte el mes d'octubre del 1985. Es tractava de fer una revista “que tingui com a nord l'aprofundiment en el coneixement de la nostra realitat econòmica”, “adreçada de manera que transcendeixi l'estricta àmbit

professional, inserint-se en el món empresarial i institucional”, i “que tinguin cabuda tots els corrents de pensament econòmic que vinguin caracteritzats pel rigor intel·lectual i la científicitat metodològica”¹⁶. La *Revista* va tenir com a director Martí Parellada; com a secretari Joan Trullén; un consell de redacció integrat per Antoni Castells, Enric Genescà, Francesc Granell, Lluís A. Navarro, Miquel Rubirola, Francesc Santacana; i un consell assessor.

Va ser la primera revista d'economia d'aquestes característiques, redactada íntegrament en català, des d'*Economia i Finances*, dirigida per Miquel Vidal i Guardiola, que va iniciar la seva publicació el 1918, amb el suport de la Lliga Regionalista i de Francesc Cambó, i que es va tancar abans de la Guerra Civil.

El primer número de la *Revista* va estar dedicat a “L'ingrés a la CEE”, ja que aquell era l'any de l'entrada d'Espanya a la Comunitat Europea, i va ser presentat l'11 de febrer de 1986. La periodicitat era de cada quatre mesos. Els diferents números publicats contenen un “Dossier”, amb articles sobre un tema econòmic d'actualitat i altres apartats: “Revista d'Economia”, conjuntura, crítica de llibres, etc. Es ven al públic i s'accepten subscripcions al marge dels col·legiats. En aquest període es van publicar els deu primers números. A destacar l'especial de la *Revista* –número 5– en homenatge al professor Joan Sardà i Dexeus, col·legiat d'honor (vegeu a l'Annex 1 una referència als números publicats i el seu contingut).

L'Aula d'Economia: La creació

Es va crear el 1984 amb la missió de coordinar les activitats de formació i reciclatge que les diverses comissions feien. El 1986 se'n va institucionalitzar la funció, i va assumir un doble objectiu: “...facilitar als llicenciats de nou l'accés al món professional i oferir als col·lectius amb experiència professional tant un reciclatge de coneixements teòrics com l'aprenentatge de noves tècniques professionals.”¹⁷

Es va establir una primera configuració senzilla i funcional en què, a part l'òrgan de direcció, hi havia un òrgan de coordinació, la secretaria tècnica del Col·legi, que es coordinava amb els responsables de les comissions col·legials, i un consell assessor, presidit pel degà i del qual formaven part els caps d'estudis de les facultats de ciències econòmiques i empresarials de Barcelona, i representants de la Cambra de Comerç i del Foment de Treball, que es reunia una vegada a l'any per tal d'aprovar la programació, i fer-ne el seguiment.

El primer director va ser Andreu Morillas, i la primera directora executiva Carlota Soler.

L'any 1988, els cursos i seminaris que va organitzar l'Aula ja s'enquadraven en àrees de coneixement i, segons la durada, els cursos tenien o bé un coordinador o bé un director acadèmic, que es responsabilitzava de la seva execució, qualitat i coherència de programa, a la vegada que actuen com a promotors de nous cursos, conjuntament amb les comissions de treball.

L'any 1988 l'Aula d'Economia va organitzar 43 cursos amb una assistència de 954 alumnes.

L'Aula en xifres

ANY	NÚM. CURSOS	NÚM. ALUMNES
1987	23	450
1988	30	504

El Segon Congrés d'Economia de Catalunya

Es va celebrar a Barcelona els dies 18, 19 i 20 de febrer de 1988, organitzat pel Col·legi amb la col·laboració de les facultats de ciències econòmiques i empresarials de la Universitat de Barcelona i de l'Autònoma. I van donar així continuïtat a la celebració periòdica d'aquests congressos.

Les ponències es van dividir en tres grups, amb els temes següents:

¹⁶ *Tramesa informativa*, 15 d'octubre de 1985.

¹⁷ *Activitats*, 1986, pàg. 11.

Grup I - Marc institucional

La formació dels economistes i dels empresaris, avui
Marc institucional de l'economista a Catalunya i a la CEE
El paper de les administracions públiques en la competitivitat de l'economia catalana
La informació econòmica a Catalunya

Grup II - Qüestions estructurals

Impacte dels nous vectors de comunicació en l'economia catalana
Formació i adaptabilitat de la mà d'obra
Els aspectes tecnològics de la competitivitat
Evolució de l'estructura dels costos i el finançament empresarial
El sistema financer
Aportació de l'economista en la millora de la competitivitat empresarial per a la introducció de noves tècniques de gestió
La competitivitat fiscal respecte de països europeus

Grup III - Grau d'especialització dels sectors productius

La competitivitat exterior i la balança de relacions internacionals de l'economia

Com es pot comprovar, el concepte més repetit va ser el de competitivitat. S'hi van inscriure 500 professionals, que van donar vida a les jornades. El Congrés va tenir un important ressò mediàtic. Posteriorment, es van publicar les ponències presentades.

Altres activitats

Per anys, es poden destacar unes altres activitats:

1984

- Jornades sobre la desindustrialització a Catalunya, organitzades pel Fòrum d'Economia.
- Ernest Lluch, ministre de Sanitat i soci del Col·legi, va obrir el curs acadèmic 1984-1985 amb una conferència sobre "El començament de la sortida de la crisi".

1985

- Jornades econòmiques a Sitges sobre la integració espanyola a la CEE.
- Cicle de conferències sobre el mateix tema a càrrec dels representants dels partits polítics catalans.
- Trobada d'Economistes italoespanyols a Sant Feliu de Guíxols.
- La Junta de Govern demana la incorporació de l'economia a l'ensenyament mitjà.

1986, any de l'entrada d'Espanya a la CEE:

- Elaboració i publicació del primer directori de col·legiats.
- La Junta de Govern va establir unes prioritats: el relançament de la *Revista Econòmica de Catalunya*, la professionalització de la borsa de treball i la divulgació dels serveis col·legials.
- Es va constituir el Comitè de Normativa i Ètica professional, presidit per Joaquim Muns.
- Es va participar en el II Congrés d'Economia i Economistes d'Espanya, que es va celebrar a les tres capitals basques.
- Es van crear les comissions generals del Col·legi a fi d'acomplir l'objectiu estatutari de potenciar les activitats corporatives fora de la seu social: a Lleida, Reus, Girona i Tarragona.

1987

- Ampliació i reestructuració dels locals.
- Cicle Europa 92 amb conferències a càrrec de personalitats econòmiques dels països comunitaris.
- Debats sobre la crisi a la borsa.

1988

- Les activitats de la Junta de Govern es van concentrar en el segon Congrés d'Economia de Catalunya, el Symposium d'Informàtica Hospitalària, les I Jornades d'Economia a la televisió i els actes d'informació sobre les modificacions legislatives mercantils –Llei d'Auditoria– i la nova Llei del Mercat de Valors.

TANCAMENT DE COMPTES (milers de pessetes)

	Ingressos	Despeses	Resultats
1983	40 057	34 600	5 457
1984	41 331	41 159	172
1986	32 994	37 685	- 4 691
1987	77 597	77 360	- 237
1988	166 118	155 008	11 110

En els pressupostos anuals, els ingressos procedents de les quotes que van pagar els col·legiats perden el caràcter predominant que tenien abans, tot i que les quotes augmenten i el nombre de col·legiats també. El 1987 les quotes no cobrien el 50% de les despeses ordinàries. La majoria d'aquestes procedeixen de l'Aula d'Economia, de la *Revista Econòmica de Catalunya*, del Fòrum d'Economia, etc.

Els comptes es tanquen amb lleugers superàvits –1983, 1984– o amb lleugers dèficits –1986 i 1987.

COL·LEGIATS I ESTRUCTURA ADMINISTRATIVA

Nombre de col·legiats	
1983	2 898
1984	3 043
1985	3 141
1986	3 352
1987	3 595
1988	4 207

Al final del 1983 el nombre de col·legiats –2 898– era aproximadament del 50% dels llicenciats en Ciències Econòmiques residents a Catalunya. Aquell any la Junta de Govern va iniciar una campanya de col·legiació, amb el títol “Cada company, un nou col·legiat”, que va tenir un èxit relatiu, com ho va reconèixer el mateix degà. Posteriorment es va fer una política de captació, més selectiva i professionalitzada.

L'estructura administrativa es va anar incrementant a mesura que ho feien els col·legiats i les activitats que s'organitzaven. El personal del Col·legi va passar de 5 persones, l'any 1982, 2 tècnics i 3 administratius, a 10 persones, 2 tècnics i 8 administratius, comptant els administratius de les seus de Girona i Tarragona.

El 1987, Joan Sardà i Ferrer, secretari tècnic del Col·legi, va deixar la seva responsabilitat, i es va constituir aleshores una gerència que va ser ocupada, en primer lloc, pel col·legiat Josep Maria Buxó i Mestres, que per aquest motiu va dimitir el seu càrrec de vocal 6, i que va ser substituït, a mitjan 1988, pel col·legiat Josep Lluís López.

El 1985 es va contractar el soci Xavier Ollé com a secretari tècnic per a temes d'exercici lliure, que va prestar els seus serveis professionals fins a mitjan 1987. Fou substituït per Lluís Santaló, que a més va passar a responsabilitzar-se de les comissions de treball i de la coordinació de l'Aula d'Economia.

Rosa Maria Codina va deixar el càrrec de secretària tècnica al principi del 1986.

6. EL DEGANAT D'ANDREU MORILLAS (1989-1995)

FETS MÉS DESTACATS

Si el deganat de Francesc Santacana es caracteritzà per la creació i la constitució dels òrgans col·legials (*Revista Econòmica de Catalunya*, Aula d'Economia, comissions de treball i el Comitè de Normativa i Ètica Professional...) que fins a l'actualitat són, entre d'altres, la columna vertebral del Col·legi, el deganat d'Andreu Morillas ens aportà una administració professionalitzada, dotada d'un sistema de control pressupostari, i també una nova política de finançament del Col·legi mitjançant patrocinadors genèrics i convenis específics, que portaren la nostra institució a una més gran expansió i a poder assolir uns bons resultats econòmics any rere any, la qual cosa possibilità, més endavant, l'adquisició de les quatre seus col·legials.

El seu deganat també es caracteritza per una forta activitat col·legial i per la preocupació en el canvi d'imatge corporativa i la comunicació del Col·legi, que es veia antiquada, per una altra de més moderna i fàcilment identificable amb la nostra institució. Aquest fet va ser una realitat al final del 1992, amb la implantació d'una nova imatge corporativa.

Finalment, i a partir d'aquest deganat, el Consejo General de Colegios de Economistas de España deixa de tenir la importància que havia tingut en mandats anteriors. L'aprovació dels Estatuts i la més alta professionalització i autonomia del nostre Col·legi en són les causes. Les diverses juntes de govern participen activament en les reunions del Consejo i els seus membres ostenten càrrecs rellevants, però sense que les seves activitats i decisions transcendissin als col·legiats ni en la vida col·legial.

JUNTA DE GOVERN

El dia 31 de març de 1989 va prendre possessió la Junta de Govern encapçalada per Andreu Morillas. La seva composició era la següent:

Degà	Andreu Morillas Antolín
Vicedegà	Ignasi Camí Casellas
Secretari	Valentí Pich Rosell
Vicesecretari	Amadeu Petitbò Juan
Tresorer	Joan Sánchez Solsona
Interventor	Roser Esteve Oró
Vocal president a Girona	Esteve Gibert Utset
Vocal president a Lleida	Isidre Sentís Sales
Vocal president a Tarragona	Joan Josep Marca Torrents
Vocal 1	Josep Maria Coma Martorell
Vocal 2	Carlota Solé Puig
Vocal 3	Artur Saurí del Rio
Vocal 4	Francisco de Quinto Zumárraga
Vocal 5	Jesús Betrian Piquet
Vocal 6	Guillem Rovira Piquet
Vocal 7	Josep Maria Raventós Santamaria

Poc després de ser nomenada, la Junta de Govern va publicar un document sobre "Les línies bàsiques d'actuació del Col·legi en els propers anys". S'hi comentava la necessitat de millorar la comunicació entre el Col·legi i els seus membres, la conveniència que es propiciés des del Col·legi el debat sobre les qüestions importants del país i que la corporació assolís una més gran projecció pública.

Les instal·lacions del Col·legi van ser millorades per adaptar-se al major nombre de col·legiats, i poder oferir més i millors serveis.

L'inici del curs 1990-91 va estar marcat per diversos fets, a nivell de l'Estat, que afectaren la vida del Col·legi: les eleccions al Consejo General de Colegios de Economistas de España, la reforma de l'ensenyament universitari, el debat sobre el paper d'òrgans especialitzats com el Registro de Economistas Auditores (REA) o el Registro de Economistas Asesores Fiscales (REAF). El degà Andreu Morillas serà nomenat vicepresident del Consejo General de Colegios de Economistas el mes d'octubre del 1990.

Al principi del mandat del degà Andreu Morillas, en l'exercici del 1990, es va produir un dèficit econòmic que obligà la Junta a establir nous mecanismes de control de la despesa i a cercar noves fonts de finançament

estables per al Col·legi; com també la creació de la figura d'empreses i entitats col·laboradores amb la institució i la signatura de convenis específics de col·laboració amb entitats i empreses per tal d'oferir nous serveis als col·legiats. Accions que van esdevenir claus per al Col·legi, ja que aquest va poder comptar amb uns ingressos estables any rere any, que amb una bona gestió han permès a la llarga obtenir uns marges positius.

L'any 1991 s'inicia una breu reforma dels Estatuts del Col·legi, concretament es modifica l'article 5è, "Requisits de la incorporació", per tal d'adaptar-lo als nous títols universitaris d'economia i al fet de la integració d'Espanya a la Unió Europea.

El 18 de maig de 1992 hi va haver noves eleccions a la Junta de Govern. Es va presentar una sola candidatura, amb excepció del vocal cinquè, que va requerir un procés electoral. Va ser elegit el vocal de la candidatura d'Andreu Morillas. El degà Morillas repeteix, serà el seu segon i darrer mandat, per prescripció estatutària. La Junta de Govern va estar formada per:

Degà	Andreu Morillas Antolín
Vicedegà	Valentí Pich Rosell
Secretari	Jesús Betrian Piquet
Vicesecretari	Guillem Rovira Jacquet
Tresorer	Joan Sànchez Solsona
Interventor	Jordi Conejos Sancho
Vocal president a Girona	Xavier Ollé Belmonte
Vocal president a Lleida	Joan Pere Enciso Rodríguez
Vocal president a Tarragona	Joan Lluís Malloï Torné
Vocal 1	Josep Maria Raventós Santamaria
Vocal 2	Jacint Ros Hombravella
Vocal 3	Artur Saurí del Rio
Vocal 4	Roser Esteve Oró
Vocal 5	Carlota Solé Puig
Vocal 6	Agustín Checa Jiménez
Vocal 7	Raimon Casanellas Bassols

Aquest mateix any, la Junta de Govern va emetre opinió sobre l'Impost d'Activitats Econòmiques, tot adreçant escrits al Govern central i a diferents institucions per tal de conscienciar-les sobre la problemàtica de la seva aplicació; l'Impost sobre Societats i la competitivitat de les empreses; i la llibertat d'honoraris professionals, amb motiu de l'informe del Tribunal de Defensa de la Competència sobre la liberalització de diversos aspectes que afecten els col·legis professionals.

El mateix any s'edita l'estudi *Evolució, situació actual i perspectives dels despatxos professionals dels economistes*, dirigit per Raimon Casanellas, que es va configurar, d'una banda, com una eina útil en la gestió dels despatxos, ja que l'estudi proporciona dades sectorials sobre activitats, estructura d'ingressos i despeses, personal, formació... i d'altra banda es volia que fos útil també per tal que la Junta de Govern conegués més bé les necessitats d'aquest sector i segment de col·legiats.

En l'assemblea extraordinària del 19 de desembre de 1994 es va aprovar la constitució de la Fundació Economia i Empresa, que pretén acostar el Col·legi i els seus professionals al món de l'empresa.

La millora en la comunicació amb els col·legiats, demanada per la nova Junta de Govern, es va dur a terme a través de la publicació d'un butlletí amb la denominació *Informatiu CE*, del qual es van publicar 12 números entre els anys 1989 i 1992. Els dos anys següents –1993 i 1994– fou substituït per la memòria d'aquells exercicis, que inclou abundant informació sobre les activitats i la situació financera.

Els serveis ordinaris del Col·legi se centraven en les pòlisses d'assegurances col·lectives, el servei gratuït d'assessorament jurídic i informàtic, la borsa de treball, pòlisses de responsabilitat civil, assessoria lingüística, servei de *cash-management*, un Pla de Pensions gestionat pel Banc de Sabadell i, cap al final d'aquest període, l'any 1993, un paquet de serveis financers en condicions favorables, ofert pel mateix banc.

COL·LEGIATS D'HONOR I DE MÈRIT

La Junta va continuar la tradició de premiar les persones que considera que mereixen un reconeixement per la seva trajectòria com a economistes, col·legiats o no. El 1989 es va afegir un nou col·legiat de mèrit a la

llista iniciada amb Pasqual Maragall i Narcís Serra. Es tracta d'Andreu Mas i Colell, economista català establert als Estats Units, "per la seva trajectòria en el desenvolupament de la ciència econòmica, per la seva aportació en àrees capdavanteres de l'economia matemàtica i pel seu suport a la difusió i consolidació de l'estudi de l'economia a Espanya". Ramon Trias i Fargas va ser nomenat col·legiat d'honor a títol pòstum el 23 d'octubre de 1989 –just l'endemà de la seva mort–, "per la seva tasca impulsora de nombrosos estudis econòmics i de formació de joves economistes a través del servei d'estudis del Banco Urquijo; la seva aportació al coneixement de l'economia catalana, als estudis d'economia regional, i a l'impuls aportat al desenvolupament de la plaça financera de Barcelona, a través sobretot del mercat de futurs".

REVISTA ECONÒMICA DE CATALUNYA

Es va mantenir la publicació de la *Revista Econòmica de Catalunya*, una revista que ja està consolidada i gaudeix d'un creixent prestigi. El seu àmbit de coneixement supera clarament el dels economistes per entrar en el de les empreses i de totes les persones interessades en l'economia. No hi ha canvis en la direcció de la revista –Martí Parellada, director, Joan Trullén, secretari del consell de redacció–, ni en la seva estructura –un dossier central, completat amb entrevistes, "Revista d'Economia", "Espai obert", crítica de llibres, etc.

El degà, Andreu Morillas, el responsable de l'Àrea d'Exercici Lliure, Valentí Pich, i el catedràtic de la Universitat de Barcelona Ignasi Casanovas es van incorporar en el comitè de redacció, i en marxava Lluís A. Navarro.

Sota aquest deganat es publiquen 16 números (vegeu l'annex 1).

COMITÈ DE NORMATIVA I ÈTICA PROFESSIONAL

Joaquim Muns va continuar com a president del Comitè de Normativa i Ètica Professional (CNEP) i es va designar Mercè Rotllan com a vicepresidenta i Jesús Betrian com a representant de la Junta de Govern en el CNEP.

En aquesta etapa, el CNEP es va dedicar preferentment a la posada en funcionament del Torn d'Actuació Professional (TAP), en finalitzà la reglamentació, que va ser iniciada en l'etapa anterior, configurarà els òrgans de supervisió i efectuarà la necessària promoció, tant entre els col·legiats com entre els jutges, advocats i procuradors.

Com a membres de la Comissió Rectora del TAP, òrgan de supervisió del Torn d'Actuació Professional, es van designar per la província de Barcelona Joan Moseguí, per la província de Girona Bartomeu Esquirol, substituït posteriorment per Enric Oliva i finalment per Narcís Bellmàs i els darrers anys per Lluïsa Teixidor; per Lleida Isidre Sentís, substituït posteriorment per Ramon Guiu i darrerament per Albert Prado; i per Tarragona Francesc Xavier Mas, substituït per Miquel Mestre Llop, i finalment per Lluís Jordi.

A més de la posada en funcionament del TAP, el CNEP en aquesta etapa va elaborar una primera reglamentació "provisional del Registre de Societats dels economistes", que va ser vigent fins l'any 2003; va elaborar una primera guia dels honoraris professionals i va col·laborar amb l'Aula d'Economia i diverses comissions en l'organització de cursos sobre aspectes judicials i conferències sobre aspectes ètics i professionals.

En aquesta etapa, el CNEP no va haver d'intervenir en denúncies a col·legiats per manca de comportament ètic o professional, les poques intervencions van ser degudes a dictàmens en relació a la correcció o no d'honoraris professionals dels economistes.

ACTIVITATS CORPORATIVES

LES COMISSIONS DE TREBALL

Es confirma el paper de les comissions com el nucli principal de l'activitat col·legial, responsables de l'organització de taules rodones, conferències, activitats de formació i reciclatge, així com d'intercanvi d'experiències professionals entre els seus membres. La nova estructura serà la següent:

Àrea d'Economia General	
Comissió d'Economia Internacional i CEE	President: Guillem Rovira Vicepresident: Enric Vivó
Comissió d'Economia Territorial i Urbana	Presidenta: Roser Esteve Jordi Conejos Vicepresident: Jordi Fortet
Comissió d'Economia del Sector Públic	President: Guillem Rovira Vicepresident: Lluís Artal
Comissió d'Economia Industrial	President: Amadeu Petitbò Jordi Conejos Vicepresidenta: M. Teresa Costa
Comissió del Fòrum d'Economia	President: Amadeu Petitbò; Jacint Ros Vicepresident: Francesc Santacana
Àrea d'Exercici Lliure	
Comissió d'Assessors Fiscals	President: Josep M. Coma Valentí Pich Vicepresident: Àngel Segarra Josep Maria Coma
Comissió d'Auditoria	President: Francisco de Quinto Vicepresident: Eric Wahl
Àrea d'Empresa	
Comissió de Gestió Empresarial	President: Josep M. Raventós Vicepresident: Joaquim López Veraza
Comissió d'Economia Financera	President: Artur Saurí Vicepresidents: Joan Elias i Carles Escartín Anton Gasol
Comissió d'Organització i Informàtica	President: Joan Sánchez Vicepresident: Josep M. Bacardit
Àrea Interdisciplinària	
Comissió d'Ensenyament	Presidenta: Carlota Solé Vicepresident: Esteve Oroval
Comissió d'Economia de la Salut	Presidenta: Roser Esteve Vicepresidents: Júlia Montserrat; Joana Reñé; Marisol Rodríguez; Antoni Caro; Jaume Puig; Carlos Padua; Santiago Marimon; Joan Josep Artells

El dinamisme de les comissions de treball va provocar que al llarg de tot el deganat se'n constituïssin de noves, a la vegada que d'altres s'anaven esmorteint de mica en mica. Davant la pressió dels col·legiats de constituir-ne de noves la Junta de Govern va acordar establir un període de prova, per tal de veure el seu funcionament, constituint-los en primer lloc com a grups de treball per al cap d'un any, i en funció de les activitats i dels col·legiats que haguessin aglutinat, constituir-les formalment en comissions.

L'any 1991 es constitueixen:

- El grup de treball de Màrqueting, reconvertit a comissió de Màrqueting l'any 1993 i coordinat els primers anys per Enrique Rubio.
- El grup de treball d'Economia d'Entitats sense afany de lucre, coordinat per Núria Bretos.

L'any 1992:

- El grup de treball d'Economia del Medi Ambient, sota la presidència de Roser Esteve i la coordinació de Xavier Martí, reconvertit l'any 1993 en comissió de treball.
- El grup de treball d'Economia dels Serveis, sota la presidència de Jacint Ros i la coordinació d'Àngel Hermosilla, reconvertit l'any 1993 en comissió de treball.

Al final de l'any 1992, es constitueix la Secció del REA a Catalunya, que substituirà la Comissió d'Auditoria. A diferència d'una comissió de treball, la Secció del REA a Catalunya depèn funcionalment del REA central (Consejo General de Colegios de Economistas de España) i orgànicament de la Junta del Col·legi d'Economistes de Catalunya. Els òrgans de la Secció són l'assemblea general, integrada per tots els membres del REA domiciliats a Catalunya, i el comitè de direcció, escollit democràticament per la mateixa assemblea.

Les eleccions al comitè de direcció, les convoca la Junta de Govern del Col·legi d'Economistes de Catalunya, a proposta del consell directiu del REA central.

El primer president va ser Félix Pedrosa i el primer secretari Jesús Betrian, secretari també de la Junta de Govern del Col·legi d'Economistes de Catalunya. Ambdós van ostentar aquest càrrec fins l'any 1998.

Cal comentar finalment un parell d'activitats que van ser fructuoses en aquest deganat. Per un costat les activitats del Fòrum d'Economia que, sota la coordinació de Jacint Ros Hombravella, va organitzar tot un seguit d'actes d'actualitat econòmica, amb la presència dels principals economistes acadèmics d'Espanya. D'altra banda, mensualment la Junta de Govern organitzava unes tertúlies culturals per tractar i debatre temes diversos menys relacionats amb l'economia.

L'Aula d'Economia: l'impuls

Els directors de l'Aula d'Economia en aquest període són Carlota Solé (1989-1992) i Jordi Conejos (1992-1995).

Durant els anys 1990 i 1991 s'incrementa el nombre de cursos de les àrees tradicionals del Col·legi, que són: fiscalitat, comptabilitat i auditoria, i s'inicia una programació planificada en altres temes: finances, gestió empresarial, màrqueting, control intern...

A mitjan 1991, la Junta de Govern aprova un Pla estratègic, a cinc anys vista, per a l'Aula d'Economia amb l'objectiu d'estructurar-la i posicionar-la adequadament en el mercat de formació. En aquest Pla es defineix l'Aula d'Economia com un instrument del Col·legi d'Economistes per fomentar el reciclatge i la formació contínua dels seus membres, i per tant la seva qualificació professional; formar els joves llicenciats amb l'objectiu de facilitar-los el pas entre l'acabament de la carrera i l'inici de la vida professional; i acostar el Col·legi a les empreses i entitats. I es va concretar el seu caràcter com "...una institució al si del Col·legi d'Economistes de Catalunya, posicionada en el mercat de formació per a professionals en l'àmbit econòmic, prestigiosa, i que cobreixi les necessitats de formació principals de tots els col·lectius col·legials".

D'acord amb aquest Pla estratègic i amb les restriccions dels recursos de què es disposaven, es va:

- Aconseguir, en cada àrea, un curs de prestigi que donés una imatge de marca: màster d'Especialització Tributària (1989); programa general de Comptabilitat (1990), posteriorment s'hi afegiria el mòdul d'auditoria comptable (1993) i l'any 1994 s'acorda amb la Universitat de Barcelona fer un Postgrau conjuntament d'Auditoria de Comptes d'Accés al ROAC. Posteriorment, i en el següent període, es fa el programa de formació en control de gestió.
- Aconseguir que l'Aula d'Economia s'anés obrint gradualment als no col·legiats mitjançant contactes i col·laboracions amb empreses i institucions, i aconseguint una més gran aproximació entre ells i una major utilització dels serveis que s'ofereixen.
- Sistematitzar i millorar la presentació del material dels cursos, així com la dotació material de les aules, amb mitjans audiovisuals i de suport a l'ensenyament, amb taules i cadires noves.
- Una promoció més eficient amb imatge corporativa dins del pla general del Col·legi, tot adquirint bases de dades, potents i flexibles.
- Una oferta formativa cada vegada més adaptada a les necessitats dels professionals, mitjançant la reconversió de coordinadors de cursos en directors d'àrea i la creació del consell acadèmic de l'Aula d'Economia (1993) que, sota la presidència del degà, estava i continua estant constituït pel director de l'Aula; els directors de les àrees de formació: Pere Lluís Foix, per comptabilitat i auditoria; Josep Maria Coma, fiscal; Miquel Freire, gestió d'empreses; Joaquim Monells, economia financera; i professionals experts en les diverses àrees com Artur Saurí, Joan Carles Costes, Montse Pueyo, Modest Guinjoan, Ferran Mir i Roser Esteve. Aquesta nova figura de consell acadèmic recomana deixar inactiu el comitè assessor.

Les àrees de formació principals d'aquesta etapa són:

- Comptabilitat i Auditoria
- Fiscal
- Àrea de Gestió empresarial
- Informàtica
- Jornades tècniques

A final del mandat del degà Andreu Morillas, en el curs 1994-95 es va iniciar una programació substancial de l'àrea d'Economia Financera, i es van iniciar els cursos en col·laboració amb d'altres entitats, com també els anomenats cursos *in company Training*.

Aula en xifres

ANY	CURSOS	ALUMNES
1989	39	799
1990	58	1 061
1991	47	1 233
1992	41	1 362
1993	58	1 489
1994	61	1 629

ACTIVITATS EXTRAORDINÀRIES

Present i Futur de l'Economia Catalana.

Jornades realitzades el mes de novembre del 1989, emmarcades en els actes commemoratius del Mil·lenari de Catalunya que va impulsar la Generalitat de Catalunya i que va comptar amb la col·laboració de Banca Catalana. Va constar de cinc taules rodones, coordinades cadascuna per un moderador, que elaborava una ponència marc, i en què els participants a la taula exposaven la seva opinió sobre el tema tractat. La inauguració va anar a càrrec de Macià Alavedra, conseller d'Economia de la Generalitat de Catalunya i la de clausura a càrrec de Josep Maria Bricall, rector de la Universitat de Barcelona.

Simposi sobre Economia Catalana.

El Col·legi d'Economistes de Catalunya, conjuntament amb l'Associació de Periodistes d'Informació Econòmica, van organitzar, amb la col·laboració de la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona i amb Banca Catalana com a patrocinadora, el Simposi sobre Economia Catalana amb l'objecte de realitzar en el començament de cada any un balanç de la situació i un plantejament de les perspectives de l'economia catalana. El primer simposi es va celebrar el mes de gener del 1989 sobre *Situació actual i perspectives*. La resta de simposis organitzats sota el deganat d'Andreu Morillas van ser:

- II Simposi: *La situació actual i tres problemes estructurals de l'economia catalana: el teixit industrial, el comerç exterior i el nou mercat d'SME.*
- III Simposi: *La capacitat de resposta de l'economia catalana en el nou marc internacional: regionalització i inversió.*
- IV Simposi: *Noves vies per enfortir la competitivitat.*
- V Simposi: *El repte de l'economia productiva en el nou Mercat Únic europeu.*
- VI Simposi: *Iniciatives per garantir el creixement.*

Jornades d'Economia a S'Agaró.

L'any 1990 el Col·legi d'Economistes de Catalunya va iniciar la coorganització, juntament amb la Fundació Olof Palme i el diari *La Vanguardia*, d'unes jornades a l'hotel S'Agaró. Aquestes jornades, que a llarga van tenir una periodicitat anual, es van continuar coorganitzant pel Col·legi fins l'any 2002, en què la Junta de Govern va decidir centrar els seus esforços en la Jornada dels Economistes i, sense desvincular-se totalment d'aquestes Jornades, van decidir deixar la seva organització a d'altres institucions com la Cambra de Comerç de Barcelona.

Fira Informàtica- Software per a professionals

Se'n van realitzar només dues edicions, la primera l'any 1991 i la segona l'any 1992, ja que tot i l'èxit d'assistència assolit en les dues edicions, un canvi en la normativa de fires i el fet que la idea va ser imitada per altres associacions i col·legis professionals van portar a la Junta de Govern a acordar la no celebració de cap altra edició.

Aquestes fires, d'una durada de tres dies cadascuna, van comptar amb el patrocini de TANDOM, i la seva finalitat era presentar als col·legiats les darreres novetats en el món de la informàtica. Hi van participar, en la primera edició, 9 empreses de programari i en la segona uns 16 expositors, entre programari i maquinari. En aquesta darrera edició, i paral·lelament a les exposicions, es van organitzar conferències, sessions tècniques, taules rodones i sessions demostratives dels diferents productes.

ALTRES ACTIVITATS

Per anys, es poden destacar les activitats següents:

1989

- Debat electoral sobre la situació econòmica, amb participació dels partits polítics que tenien representació parlamentària.
- VIII Conferència de les European Economic Associations.

1990

- L'any va estar marcat per la reforma fiscal i la seva implantació. La reforma i el nou impost sobre la renda de les persones físiques van acaparar l'atenció del Col·legi. A destacar les Jornades de S'Agaró sobre tendències dels sistemes fiscals europeus, amb la presència del ministre d'Economia, i el seminari de treball sobre la reforma fiscal, celebrat a Aiguablava, amb l'assistència del secretari d'Estat d'Hisenda.
- Seminari sobre la reforma fiscal i l'IRPF.
- Simposi d'Informàtica Hospitalària-SINFHOS'90.
- Conjunt d'actes organitzats per celebrar el X aniversari de constitució de la Comissió d'Economia de la Salut, amb l'edició i publicació del llibre "10 anys d'Economia de la Salut".

1991

- Jornades Tècniques en diverses matèries: fiscal, comptable, auditories.
- Cicle de conferències sobre la situació dels països de l'Est d'Europa.
- III Trobada d'Economia a S'Agaró: "La unitat monetària i les seves repercussions en l'economia espanyola".
- I Fira d'Informàtica dirigida als professionals.
- Seminari per debatre el futur de la professió amb assistència de la majoria dels degans espanyols, del president del Consejo General i altres personalitats.
- El sector econòmic i la sanitat i Maastricht, organitzat per la Comissió d'Economia de la Salut del Col·legi d'Economistes de Catalunya, el Departament de Sanitat i Seguretat Social de la Generalitat de Catalunya i el Patronat Català Pro-Europa.

1992

- Cicle de conferències amb motiu de les eleccions al Parlament de Catalunya.
- Jornades d'Economia industrial: "El repte del Mercat Únic".
- Participació al IV Congreso Nacional de Economía a Sevilla.

1993

- Taula rodona sobre finançament autonòmic.
- Tertúlies culturals sobre temes d'actualitat.
- Múltiples activitats del Fòrum d'Economia.

1994

- Acte inaugural del curs acadèmic a càrrec del Molt Hble. Sr. Jordi Pujol, president de la Generalitat de Catalunya, que es va fer coincidir amb un acte d'homenatge als diferents degans del Col·legi d'Economistes de Catalunya. En la sala d'actes del Col·legi es va descobrir una placa on figuren els noms i el temps de mandat de cada un dels degans.
- Tertúlies culturals.
- Nombroses conferències, organitzades per les comissions de treball i el Fòrum d'Economia.

Les representacions territorials van mantenir un bon nivell d'activitats, tal com venien fent.

TANCAMENT DE COMPTES I FONS SOCIAL

Comptes de resultats (en milers de pessetes)			
	Ingressos	Despeses	Resultats
1989	119 804	118 519	1 285
1990	132 062	149 402	-17 340
1991	147 276	134 798	12 478
1992	165 354	156 847	8 507
1993	179 644	166 007	13 637
1994	165 172	154 358	10 814

Les quotes dels col·legiats van augmentar, però els ingressos per aquest concepte representen menys del 50% dels ingressos ordinaris. Els cursos de formació de l'Aula d'Economia continuen aportant una part important.

Evolució del fons social (en milers de pessetes)	
1989	17 856
1990	516
1991	12 994
1992	21 501
1993	35 138
1994	45 951

COL·LEGIATS I ESTRUCTURA ADMINISTRATIVA

Nombre de col·legiats	
1989	4 406
1990	4 635
1991	4 812
1992	4 942
1993	5 134
1994	5 190

Al final del deganat d'Andreu Morillas l'estructura administrativa del Col·legi era de 15 treballadors, comptant les tres representacions territorials, i comptava amb àrees de responsabilitat, amb un nou gerent i un tècnic per a cada àrea. Al llarg del deganat va haver-hi un canvi en la gerència, i es contractà Rosa Cava en substitució de Josep Lluís López. A mitjan 1990 es va incorporar Jesús Álvarez, director de formació, per impulsar, juntament amb la secretaria tècnica, l'Aula d'Economia, i al principi del 1991 s'hi incorporà M. Luz Poves com a directora administrativa.

El 1990 es va iniciar la informatització del Col·legi, mitjançant la instal·lació d'una xarxa local Novell amb tipologia Ethernet, i a mitjan 1994 ja es disposà d'un servidor d'Internet, Servicom, i un programa de gestió.

7 . DEGANAT DE VALENTÍ PICH (1995 –2001)

FETS MÉS DESTACATS

D'aquesta època és l'adquisició de patrimoni amb la compra de les seus, l'establiment d'una política de comunicació amb els col·legiats més efectiva i racional amb l'*Informatiu de l'Economista* i l'agenda mensual, la presència del Col·legi d'Economistes de Catalunya a Internet i l'aprofitament d'aquestes tecnologies com a eina de comunicació; el disseny, la creació i la consolidació de les Jornades dels Economistes, del sopar anual dels economistes i dels premis Joan Sardà Dexeus de la *Revista Econòmica de Catalunya*; i finalment, en un altre àmbit, l'aprovació dels Principis Deontològics que orienten les actuacions professionals dels economistes.

Aquestes noves aportacions es complementen amb un nou impuls en les àrees d'activitats tradicionals, com les comissions de treball i la *Revista Econòmica de Catalunya*, que va rebre la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya l'any 1999.

Finalment es millora l'oferta de productes i serveis financers per als col·legiats concertada feia uns anys amb el Banc de Sabadell.

LA JUNTA DE GOVERN

La Junta de Govern, presidida per Andreu Morillas, va dimitir al començament del 1995, quan es va acomplir el seu mandat, per donar pas a les eleccions previstes pels Estatuts. Es va presentar una sola candidatura, encapçalada per Valentí Pich, que va ser ratificada per l'assemblea ordinària de 16 de març de 1995. Fou la següent:

Degà	Valentí Pich Rosell
Vicedegà	Jordi Conejos Sancho
Secretari	Jesús Betrian Piquet
Vicesecretari	Guillem Rovira Jacquet
Tresorera	Lluïsa Morales Fresnedo
Interventora	Roser Esteve Oró
Vocal president a Tarragona	José Antonio Cardona del Álamo
Vocal president a Lleida	Jordi Vilalta i Miquel
Vocal president a Girona	Xavier Ollé Belmonte
Vocal 1	Artur Saurí del Rio
Vocal 2	Jacint Ros Hombravella
Vocal 3	Raimon Casanellas Bassols
Vocal 4	Enric Genescà Garrigosa
Vocal 5	Xavier Mena López
Vocal 6	Oriol Amat Salas
Vocal 7	Agustín Checa Jiménez

El programa de govern de la nova Junta es basa a "fer Col·legi, integrant i potenciant els serveis especialitzats, oferint serveis de qualitat i representant els economistes".

Tres anys més tard (1998) es van convocar noves eleccions, i altra vegada s'hi va presentar una sola candidatura amb el mateix degà, que va repetir mandat. Van ser confirmats en el càrrec, a més, el vicedegà i el secretari, així com els vocals presidents a Tarragona i a Lleida. La resta de la Junta de Govern va estar formada per:

Vicesecretària	Montserrat Casanovas Ramon
Tresorer	Oriol Amat Sala
Interventor	Ramon Casanellas Bassols
Vocal president a Girona	Josep Pujolràs Nonell
Vocal 1	Artur Saurí del Rio
Vocal 2	Enric Genescà Garrigosa
Vocal 3	Lluïsa Morales Frasnado
Vocal 4	Joaquín Trigo Portela
Vocal 5	Joan V. Casas Onteniente
Vocal 6	Maria Teresa Costa Campi
Vocal 7	Francesc Xavier Mena López

En aquest segon mandat, la Junta de Govern va crear una nova figura, la de conseller de la Junta de Govern que, tot i que no és estatutària, per acord de la mateixa junta podrà assistir a les reunions, amb veu però sense vot, i se li delegaran unes determinades funcions. Igualment, Joan Ràfols és nomenat conseller de la Junta de Govern per a temes d'Economia Territorial i Urbana.

El degà Valentí Pich deia, el juny del 1998, que “hem apostat per un Col·legi obert, enfocat més a fomentar la millora contínua en la qualificació professional dels economistes [...] que no pas a establir actituds corporatives, i més orientats cap a la prestació de serveis que no pas a la burocratització de les relacions professionals”. El Col·legi valorava especialment l'existència de les seus de Girona, Tarragona i Lleida i, en conseqüència, “l'actual Junta de Govern té com a objectiu potenciar les activitats i la prestació de serveis específics de les seus territorials” (*l'Informatiu de l'Economista*, núm. 52).

El 28 de desembre de 1995 es va constituir la fundació privada Economia i Empresa, acordada per l'anterior Junta de Govern. El primer patronat va estar format per Valentí Pich, president; Jordi Conejos, vicepresident; Andreu Morillas, vicepresident; Enric Genescà, Vicens Oller, Francesc Raventós, Joan Rojas, Francisco Went, vocals; i Rosa Cava, secretària.

Es van mantenir els escrits públics d'opinió, bé directament –Junta de Govern– bé a través de les comissions de treball. És un exemple la publicació, l'any 1996, d'una nota sobre la necessària compatibilització de l'estat del benestar i la creixent importància d'eleva la competitivitat de l'economia. Les notes d'opinió pretenien sobretot incidir en el desenvolupament i l'adaptació de la legislació mercantil a la realitat que necessita l'economia. Un bon exemple d'aquestes notes és el document de la Fundació Economia i Empresa “Criteris per a una proposta de revisió de l'actual marc concursal” i el document “Directrius per garantir un adequat tràfic mercantil entre les empreses” .

Es tracta per tant, d'escrits de caràcter tècnic, redactats des del punt de vista dels professionals.

Des de l'any 1995, el Col·legi d'Economistes de Catalunya va arribar a un acord amb l'empresa Winterthur per a la distribució gratuïta a tots els col·legiats de la revista *Barcelona Management Review* (BMR), que es va mantenir fins que la publicació va deixar de sortir.

Al principi del 2000, el degà puntualitzava que els tres objectius del Col·legi eren, per a la Junta:

1. prestar serveis professionals als seus membres
2. representar i potenciar els economistes
3. fomentar el debat i el coneixement de l'economia

Comunicació amb els col·legiats

Des del juliol del 1995, la comunicació amb els col·legiats es va fer gairebé exclusivament a través de *l'Informatiu de l'Economista*, una publicació continuadora de l'anterior *Informatiu*, però de caràcter mensual; també amb l'agenda d'activitats mensuals, que permetia racionalitzar el volum d'enviaments als col·legiats, i posteriorment mitjançant el *web* del Col·legi i el correu electrònic.

En l'editorial de *l'Informatiu de l'Economista* núm. 60 el degà Valentí Pich resumia així la nova etapa de comunicació amb els col·legiats: “Garantir el dret a la informació, és a dir, que tots els col·legiats puguin tenir al seu abast la informació que el Col·legi genera, com també garantir la informació personalitzada, la possibilitat de poder donar la informació que necessita, o que requereix, un col·legiat o un conjunt de col·legiats específics, amb rapidesa, és perfectament factible de realitzar amb un baix cost.”

L'Informatiu de l'Economista

L'Informatiu de l'Economista és el primer instrument que va instaurar la Junta de Govern en la nova política de comunicació amb els col·legiats.

Des dels seus inicis, el Col·legi edita butlletins d'informació i comunicació als col·legiats. Primer amb el nom de *Boletín Informativo*, posteriorment com a *Tramesa Informativa*, i en l'època del deganat d'Andreu Morillas com a *Informatiu CE*, però no arribaren a assolir ni una continuïtat ni una periodicitat estable. No és fins al mes de juliol del 1995, quan aparegué *l'Informatiu de l'Economista*, que continuà la numeració de l'anterior *Informatiu*. En una primera etapa, temps d'aprenentatge, es fa amb la col·laboració d'una empresa externa que s'encarrega de la coordinació editorial i publicitat i assigna un periodista per a la redacció de part del contingut. Posteriorment el Col·legi mateix es fa càrrec d'aquesta coordinació, com també de la redacció de les notícies. Per als resums dels actes i dels especials es comptava amb la col·laboració desinteressada de col·legiats, i per a l'entrevista s'utilitzaven els serveis d'un periodista.

Aquesta nova revista s'edita, al llarg de tot aquest deganat, mensualment, exceptuant els informatius de juliol-agost i desembre-gener.

De mica en mica l'*Informatiu de l'Economista* va anar evolucionant, mantenint la seva finalitat de servir com a eina de comunicació, i passant de 16 pàgines en el seu inici, a 32-40 al final d'aquest deganat.

El web del Col·legi i el servei Connecta't

D'altra banda, la presència del Col·legi a Internet fa el pas decisiu en aquesta època, quan al final del 1995 es va encarregar a Partal, Maresme i Associats el disseny d'una pàgina *web*, que es va presentar públicament el mes de juny del 1996. A l'acte, hi van assistir representants del Consejo General de Colegios de Economistas de España, ja que el nostre *web* va ser el primer d'un col·legi d'economistes de tot l'Estat.

L'any 1998, conscient de la importància que anaven agafant les noves tecnologies, el Col·legi va llançar el servei *Connecta't* que ofereix, de manera totalment gratuïta, connexió a Internet i correu electrònic als col·legiats que ho sol·licitin, gràcies a la incorporació del Col·legi a la Fundación Red de Colegios Profesionales.

De l'any 1996 al 2000, es va treballar per potenciar el *web* com a eina de comunicació juntament amb el correu electrònic. Durant aquests anys es van millorar substancialment els continguts, i s'hi van incorporar documents tècnics, circulars informatives i diferents seccions avui en dia encara vigents. Amb tot, la vertiginosa evolució de les noves tecnologies va fer que l'any 2000 es modifiqués i s'arribés a un disseny que abandona la informació estàtica per un sistema més dinàmic que permet actualitzacions a temps real, especialment la portada. El nou espai *web* es trasllada ja als servidors de RECOL.

En el nou model de *web* es treballa molt més la participació dels col·legiats, de manera que s'hi incorporen les enquestes de la portada, la possibilitat de fer i pagar inscripcions a cursos, l'accés a consultes als gabinets de consultoria del Col·legi. Des de l'any 2000 incorpora espais destinats a la Jornada dels Economistes, l'*Informatiu de l'Economista* i la *Revista Econòmica de Catalunya*.

25 anys de constitució del Col·legi d'Economistes de Catalunya

El 1996 es commemorà el 25è aniversari de constitució del Col·legi d'Economistes de Catalunya, i per celebrar aquest esdeveniment la Junta de Govern preparà tot un seguit d'actes: es va convocar per primera vegada la Jornada d'Economistes, que va finalitzar amb un sopar de gala, posteriorment reconvertit en el Sopar dels Economistes. Aquesta Jornada va ser concebuda com una trobada de reflexió pluridisciplinària sobre temes econòmics, i va tenir continuïtat els anys següents, vista la bona acceptació dels col·legiats que va assolir la primera edició. La Jornada es converteix en un dels actes públics més importants organitzats pel Col·legi i en "la nostra festa", com va dir el degà Valentí Pich. Unes jornades de treball que figuren convenientment ressenyades en aquest capítol.

Altres actes que s'emmarcaren dins d'aquest 25è aniversari van ser l'organització, conjuntament amb el diari *Expansión*, d'una jornada, "La convergència cap a la Unió Monetària Europea. Perspectives per a Espanya", en què van intervenir els ministres d'economia Fuentes Quintana, Miquel Boyer, Carlos Solchaga i Pedro Solbes; i s'hi atorgaren per primera vegada els premis Joan Sardà Dexeus de la *Revista Econòmica de Catalunya* i la publicació d'un especial; celebració d'una exposició de pintura i escultura en què van participar economistes; i finalment organització i celebració de la Jornada professional d'Auditoria del Registre d'Economistes Auditors a Barcelona.

Noves seus socials

El mes de febrer del 1996 es va inaugurar la seu territorial de Tarragona al carrer de Pere Martell, 4 1r 3a. De moment, de lloguer. La necessitat de disposar de més espai i més confortable justifiquen el canvi.

No va ser fins al principi del 2002 que la seu del Col·legi d'Economistes de Catalunya a Tarragona s'adquirí en propietat i es traslladà a la Rambla Nova, núm. 58-60.

La primera de les seus que es van comprar va ser la del Col·legi d'Economistes de Catalunya a Lleida, a mitjan 1997, al carrer de Vila de Foix núm. 4, al costat mateix de l'antiga seu. Aquest nou espai,

correctament dispostat i una mica més espaiós que l'anterior, actuarà com a factor revitalitzador de les activitats que aquesta representació territorial organitza.

El 20 de gener de 1998 la Junta de Govern va comprar el pis principal de l'edifici situat a l'avinguda de la Diagonal núm. 512, destinat a la nova seu del Col·legi, ben a prop de l'anterior. La compra es va fer tenint en compte els excedents pressupostaris dels darrers exercicis i la capacitat de continuar generant-los. L'operació es va poder dur a terme amb el suport d'un crèdit hipotecari de 80 milions de pessetes i sense necessitat de demanar cap derrama als col·legiats. La nova seu va permetre millorar les instal·lacions d'atenció al col·legiat, com també les aules de formació i la sala d'actes. L'ocupació i disposició dels locals va tenir lloc aquell mes de setembre del 1998, després de les necessàries reformes.

El 17 de gener de 2001 s'inaugurà la seu del Col·legi a Girona. Amb ella ja eren tres les de propietat: Barcelona, Girona i Lleida. La inauguració va estar presidit per l'Hble. Sr. Artur Mas, el degà del Col·legi d'Economistes de Catalunya Valentí Pich, l'alcalde de Girona Sr. Joaquim Nadal, i el vocal president de la seu Josep Pujolràs, i va comptar amb la presència d'un gran nombre de personalitats del món de la cultura, l'economia i la política gironina.

L'organització territorial dels economistes d'Espanya

Les relacions del Col·legi amb el Consejo General de col·legis d'economistes d'Espanya i dels seus òrgans especialitzats va continuar essent bona. Primerament Valentí Pich va ser nomenat secretari de la permanent del Consejo i una mica més tard vicepresident del Registre d'Economistes Assessors Fiscals (REAF). Al final del seu deganat passà a ostentar el càrrec de president del REAF. Jesús Betrian, al final de l'any 2000, va ser elegit president del Registre d'Economistes Auditors de Comptes (REA).

El 23 de gener de 1998 es van aprovar els nous Estatuts del Consejo General de col·legis d'economistes d'Espanya. Aquests Estatuts recullen l'evolució que ha experimentat la pròpia organització col·legial i en general l'evolució de les diverses normatives que hi ha hagut sobre col·legis professionals. Així, els Estatuts que han estat aprovats s'ajusten a la regulació que contempla la vigent Llei de col·legis professionals, i s'ha tingut molt especialment en compte l'assignació de competències a les autonomies.

D'altra banda, els nous Estatuts recullen igualment la perspectiva d'integració comunitària, amb la possibilitat d'exercici en el nostre país de professionals de l'auditoria o d'altres facetes de l'àmbit professional dels economistes, com a conseqüència de l'aplicació de les disposicions relatives a la llibertat d'establiment i de la prestació de serveis professionals.

COL·LEGIATS D'HONOR I DE MÈRIT

El 1999 es van nomenar tres nous col·legiats de mèrit:

— Joaquim Muns i Albuxech, catedràtic d'Organització Econòmica Internacional i, durant catorze anys, president del Comitè de Normativa i Ètica Professional del Col·legi d'Economistes, director executiu del Fons Monetari Internacional (1978-1980) i del Banc Mundial (1980-1982), diputat al Parlament europeu (1987-1989), i autor de nombroses publicacions i escrits econòmics.

— Josep Maria Bricall, catedràtic i rector de la Universitat de Barcelona (1986-1994), secretari general de Presidència i conseller de Governació amb el president Tarradellas (1977-1980), autor de diverses publicacions i articles sobre economia.

— Amadeu Petitbò, professor a les universitats de Lleida i Barcelona, vocal del Tribunal de la Competència el 1992 i l'any 1995 president de l'esmentat Tribunal. Per tant, professor i alt càrrec de l'Administració pública espanyola. Unes responsabilitats que fa compatibles amb la investigació.

El 2000 es van nomenar dos col·legiats de mèrit més:

— Antoni Serra i Ramoneda, en reconeixement a la seva tasca d'investigació i docència, centrada principalment en l'àrea d'economia d'empresa, com també en reconeixement a la seva capacitat de compaginar la investigació i la docència amb una brillant activitat professional. President de la Caixa de Catalunya des del 1984.

— Ernest Lluch, a títol pòstum, assassinat per ETA el 22 de novembre d'aquell any. L'*Informatiu de l'Economista* li va dedicar unes pàgines llargues i denses, amb la seva biografia –com a polític i com a economista– i la reproducció d'alguns dels seus articles.

Aquest mateix any es va afegir un nou col·legiat d'honor amb el nomenament de Jordi Nadal i Ollé, "en reconeixement a la seva tasca d'investigació, realitzada en la recerca de la història econòmica, molt particularment de Catalunya i d'Espanya, com també a la seva tasca de docència i el seu mestratge en l'ensenyament de la història econòmica, que ha fet possible una generació d'historiadors econòmics en el nostre país".

El 23 de desembre de 1995 ens deixà Joan Sardà Dexeus, col·legiat d'honor. El Col·legi, mitjançant el Fòrum d'Economia, que coordinà Jacint Ros, va organitzar un acte d'homenatge el 4 de març de 1996 amb parlaments d'Ernest Lluch, Muriel Casals, Antoni Serra Ramoneda i Manuel Valera.

EN DEFENSA DE LA PROFESSION

D'aquesta època és l'altre conflicte jurídic que el Col·legi d'Economistes de Catalunya ha mantingut. Aquesta vegada el Col·legi va actuar jurídicament contra els col·legis de titulats mercantils de Catalunya (Barcelona, Tarragona, Lleida i el Consell de Col·legis de Titulats Mercantils de Catalunya) en defensa de la legalitat vigent i de la claredat en relació a les titulacions universitàries que donen accés a la professió d'economista.

Malgrat les bones relacions que tant a nivell estatal es tenen entre el Consejo General de Col·legis d'Economistes d'Espanya i el Consejo Nacional de Col·legis de Titulats Mercantils d'Espanya, com a nivell de Catalunya entre els Col·legis de Titulats Mercantils i el d'Economistes, la Junta de Govern va acordar, l'any 1998, sol·licitar a la Generalitat de Catalunya una revisió d'ofici de les ordres que adequaven a la legalitat els estatuts dels col·legis de titulats mercantils de Barcelona, Lleida i Tarragona, així com les del Consejo, i l'any 1989, davant la denegació de les revisions d'ofici per la Generalitat de Catalunya, es va acordar presentar contenciós administratiu.

Els motius van ser que aquests estatuts permetien la col·legiació, en els col·legis de titulats mercantils, dels llicenciats en ciències econòmiques i empresarials, de la branca d'empresa, i als llicenciats en administració i direcció d'empreses, contràriament a allò que establia la legislació vigent i en concret la Llei de col·legis professionals i l'Estatut orgànic de la professió d'economistes, professors i perits mercantils, que reserven ambdues titulacions per a la col·legiació en els col·legis d'economistes. A més, es va fer constar que la Generalitat de Catalunya no va seguir el tràmit establert de donar audiència al nostre Col·legi abans de l'aprovació dels estatuts.

L'any 2001 es va interposar recurs contenciós administratiu contra l'ordre del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya que adequava a la legalitat els estatuts del Col·legi de Titulats Mercantils de Girona, pels mateixos motius que l'anterior.

Al principi de l'any 2005 es donaren a conèixer ambdues sentències, que van confirmar les postures del Col·legi d'Economistes de Catalunya, en el sentit que els llicenciats en economia de la branca empresa no poden col·legiar-se en els col·legis de titulats mercantils.

COMITÈ DE NORMATIVA I ÈTICA PROFESSIONAL

En aquesta etapa el CNEP, a més de fer el seguiment del Torn d'Actuació Professional, va treballar en la redacció dels Principis Deontològics i en la redacció d'un Reglament Disciplinari, els dos darrers objectius que li resten per acomplir a Joaquim Muns dels que es va marcar en la seva presa de possessió com a president del CNEP, així com establir uns nous honoraris professionals recomanats.

L'entrada en vigor de la Llei d'Enjudiciament Civil de l'any 2000 va obligar a un replantejament del funcionament i de la normativa del Torn d'Actuació Judicial per les actuacions pericials de justícia. Aquest fet va portar en una primera instància a l'aprovació d'un nou annex interpretatiu i posteriorment a un nou Reglament del TAP que va incorporar tots els annexos, com també la distribució personal dels diferents llistats entre els jutjats d'instrucció, primera instància, magistratures, tribunals superiors de justícia, etc., de tota Catalunya.

Els Principis Deontològics que orienten les actuacions professionals dels economistes van ser aprovats en l'Assemblea ordinària, celebrada el 19 de març de 1998, i es van presentar en un acte públic el 19 de maig de 1999.

En paraules de Joaquim Muns, "el CNEP ha elaborat un model de codi consistent en un conjunt de normes o principis generalistes i simplificadors on només figuren aquelles qüestions necessàries, buscant un punt d'equilibri entre la llibertat individual de l'economista i els requisits de funcionament que demanda una societat madura i plural".

Els membres del CNEP que, sota la presidència de Joaquim Muns, van elaborar els Principis Deontològics que orienten les actuacions professionals dels economistes, són:

Joan Josep Artells, Narcís Bellmàs, Joan Graell, Ramon Guiu, Àngel Hermosilla, Lluís Jordi, Julià Manzanar, Luis F. Moreno, Joan Moseguí, Montserrat Pueyo, Carlos Puig, Mercè Rotllan, Marçal Tarragó, Jaume Terribas, Jordi Torres, Ricard Viña, Jesús Betrian i Raimon Casanellas, com a representants de la Junta de Govern del Col·legi d'Economistes de Catalunya.

Diferent sentit va tenir el Reglament Disciplinari. El CNEP, amb la col·laboració de l'assessoria jurídica, va elaborar una proposta que finalment no va aprovar, però sí que va elevar a la Junta de Govern, tot indicant-los que recomanaven que, prèviament a la redacció del Reglament Disciplinari, s'haurien de modificar els Estatuts del Col·legi, especialment en referència al quadre de faltes, ja que deshonren un col·legi modern, com ho és el d'Economistes.

Al final del 1998, un cop acomplida la seva missió, Joaquim Muns va demanar ser rellevat de la responsabilitat de president del CNEP, petició que va ser acceptada per la Junta de Govern. El va substituir el professor Joan Tugores Ques.

Fins al final del deganat de Valentí Pich, el CNEP, sota la presidència de Joan Tugores, només va tenir temps de finalitzar i aprovar els nous honoraris professionals amb el document "Estudi dels honoraris professionals dels economistes". Aquesta publicació és novetat pel que fa al tractament tradicional d'honoraris professionals, i se subdivideix en dues parts. En la primera hi ha consells referents a com establir un sistema per garantir uns correctes processos de facturació i cobrament dels honoraris professionals, així com un apartat amb orientacions sobre dietes, reunions, etc. En la segona es defineixen per a cadascuna de les possibles activitats que l'economista pot desenvolupar els procediments mínims que s'han de dur a terme, establint un temps mínim de dedicació professional, un perfil professional determinat, i per a la feina més senzilla. En la confecció d'aquest Estudi dels Honoraris Professionals, el CNEP hi ha esmerçat més de tres anys. En el procés d'elaboració hi han participat els membres del CNEP, totes les comissions de treball i la Junta de Govern. Els membres que han format part del Comitè del CNEP encarregat de la redacció final són Mercè Rotllan, Montserrat Pueyo, Narcís Bellmàs, Joan Moseguí, Carles Puig de Travy i Raimon Casanellas (coordinador i director de la present edició).

ACTIVITATS CORPORATIVES

La Jornada dels Economistes

Amb motiu de la celebració dels 25 anys del Col·legi es va celebrar una Jornada dels Economistes –19 de novembre de 1996– amb assistència de prop d'un miler de professionals, que es van distribuir en diferents tallers de treball per debatre sobre temes fonamentals de l'economia. El president d'honor va ser Sa Altesa Reial el Príncep d'Astúries i va presidir l'acte d'inauguració el president de la Generalitat. Hi assistiren l'alcalde de Barcelona i el president de la Diputació, entre altres autoritats. Julio Segura, conseller del Banc d'Espanya, va pronunciar la conferència inaugural sobre el paper de l'Estat en l'economia. La Jornada va ser clausurada per una sessió preocupada per l'empresa, i que va servir de presentació de la Fundació Economia i Empresa. En aquesta sessió Enric Genescà va presentar el treball "Reconversió d'empreses i dret concursal" un complet estudi sobre els problemes que afegia el marc legal, existent en aquells moments per a les empreses que s'enfrontaven a una crisi. A més de Genescà van participar en la sessió Rafel Espanyol, com a gestor de dues empreses en crisi, Aiscondel i la Seda, Jordi Conejos, vicedegà del CEC i director general d'Indústria de la Generalitat de Catalunya, Mercè Sala, com a expresidenta de RENFE. I la va clausurar Pau Guardans, director general del Ministeri d'Indústria.

En un sopar de clausura es van lliurar els premis Joan Sardà i Dexeus de la *Revista Econòmica de Catalunya* al millor article d'economia, al millor llibre d'economia d'empresa i al millor llibre d'economia general. L'acte va tenir un alt ressò mediàtic.

Al principi del 1997, la Junta de Govern, en audiència privada amb Sa Altesa Reial el Príncep d'Astúries, va lliurar-li les conclusions de les I Jornades dels Economistes.

L'èxit de la iniciativa i de l'acte van impulsar la seva repetició els anys següents. Es va mantenir l'estructura de les primeres Jornades, amb uns tallers de treball i un sopar amb lliurament de premis. Les novetats que

es van introduir el segon any (1997) va ser centrar el debat dels tallers en el tema “Reformes estructurals i dinamització de l’economia”, i el fet que les representacions territorials, conjuntament amb les facultats d’economia, van organitzar uns dies abans unes sessions de treball integrades dins de la Jornada dels Economistes. La conferència inaugural va anar a càrrec d’Andreu Mas Colell.

La III Jornada dels Economistes, que va coincidir amb el Congrés del Registre d’Economistes i Assessors Fiscals, va debatre sobre “Els reptes de l’economia davant de la globalització” (1998). La conferència inaugural va anar a càrrec de Manuel Lagares i el president del Govern, José Maria Aznar, va pronunciar una conferència magistral. La IV Jornada, sobre “Els reptes d’una economia integrada en el nou mil·lenni” (1999), va presentar dues novetats, Artur Saurí va ser nomenat director tècnic de la Jornada, càrrec que ha mantingut en successives edicions, i per primera vegada es va lliurar als assistents el llibre de ponències. La conferència inaugural va anar a càrrec d’Eugenio Domingo Solans, que va ser presentat per Alfred Pastor, i Pedro Solbes va pronunciar una conferència magistral. La V Jornada se centrà en el tema “Incidència de les noves tecnologies sobre l’economia” (2000), i va presentar com a novetat que la Junta de Govern donà a conèixer uns dies abans de la Jornada un document de reflexió sobre el tema central. La conferència inaugural va anar a càrrec d’Amadeu Petitbò, i Luis de Guindos va pronunciar la conferència magistral.

Comissions de treball

Les comissions i els grups de treball mantenen la seva dinàmica i són els principals responsables de la majoria dels actes organitzats pel Col·legi.

Les comissions del deganat anterior que, amb més o menys activitat, continuen funcionant són:

Club de Conjuntura	President: Artur Saurí
Comissió d’Assessors Fiscals	President: Valentí Pich Vicepresident: Josep M. Coma
Comissió d’Economia del Medi Ambient	President: Jordi Conejos Xavier Mena Vicepresident: Manuel Ludevid Camil Lluch
Comissió d’Economia de la Salut	President: Roser Esteve Joan Ràfols Joan B. Casas Vicepresident: Pere Ibern Àngel Garcia
Comissió d’Economia Financera	President: Artur Saurí Vicepresident: Anton Gasol
Comissió d’Economia Territorial i Urbana	President: Roser Esteve Joan Ràfols Vicepresident: Jordi Fortet
Comissió d’Ensenyament	President: Guillem Rovira Montserrat Casanovas Vicepresidentes: Neus Pons M. Llanos Huertas
Comissió d’Organització i Informàtica	Presidenta: Lluïsa Morales Vicepresident: Joan Sánchez
Comissió de Màrqueting	Presidents: Xavier Ollé Lluïsa Morales
Economistes Auditors de Catalunya Secció del REA a Catalunya	President: Félix Pedrosa Jesús Bertrian Vicepresident: Miguel Antonio Pérez
Grup de Treball d’Economistes en l’Empresa Familiar	Presidenta: M. Teresa Costa

Al principi d’aquest deganat es va constituir la Comissió de Comptabilitat, amb Oriol Amat com a president i Carlos Vivas com a vicepresident. El grup de treball, reconvertit l’any 2000 en comissió, d’Economistes Assessors en la Creació d’Empreses, el va presidir Raimon Casanellas i Melcior Viloca en fou el vicepresident. I sota la coordinació de la Montserrat Casanovas es va crear el Fòrum dels Mercats Financers, amb la finalitat d’organitzar, periòdicament, dinars col·loqui sobre temes d’actualitat amb un especialista.

El 1999 es van crear dos nous grups de treball: el Grup de Treball d'Economia del Coneixement i el Grup de Treball d'Economia del Benestar.

De les activitats de les comissions en aquest període, cal destacar les diferents preses de posició de la Comissió d'Assessors Fiscals, posteriorment ratificades per Junta de Govern sobre el nou impost sobre societats, amb la coordinació d'Àngel Segarra, en relació a l'increment de les retencions als professionals i sobre el règim de transparència fiscal dins de la Llei de l'Impost sobre societats, coordinat per Àngel Sáez, i sobre el projecte de llei de l'IRPF. Conjuntament amb altres comissions de treball, com ara la de comptabilitat, es va emetre una nota d'opinió en relació a l'avantprojecte de la Llei de l'euro, i es va fer l'estudi *L'adaptació fiscal i comptable a l'Euro*. Un treball que va ser coordinat per Àngel Segarra.

La Comissió d'Economia de la Salut va iniciar una nova activitat, sota el patrocini del Servei Català de la Salut l'any 1977, consistent a sol·licitar a un expert l'elaboració d'un document sobre l'estat de la qüestió d'un tema determinat. El primer document va ser *El sistema de precios de referencia como mecanismo de regulación del mercado farmacéutico: descripción, impacto y aplicabilidad en España*, de Josep Lluís Segú, Consorci Hospitalari de Catalunya, i Corinne Zara, Consorci Sanitari de Barcelona.

L'any 1999, tot i que presentat uns anys més tard, es va treballar sobre *Implicacions econòmiques del Codi Deontològic Mèdic*, elaborat per Josefina Corbella, Josep Darbà i Joan Rovira.

Fèlix Pedrosa va continuar com a president del Comitè de Direcció de la Secció del REA a Catalunya, fins a les eleccions del 1998, en què Jesús Betrian va prendre possessió com a president de la Secció, José Antonio Pérez ho féu com a vicepresident i Lluís Burgués com a secretari.

Durant tot aquest deganat van organitzar anualment una trobada d'auditoria o bé una maratón tècnica d'auditoria. Cal destacar l'organització, l'any 1996, de la VI Trobada professional d'auditoria, conjuntament amb la II Trobada dels Economistes Auditors de Catalunya i la presentació, al principi del 1995, de les normes tècniques d'auditoria en català.

La Comissió de Comptabilitat edita 3 documents tècnics: *Aplicació pràctica dels indicadors de gestió en la valoració d'alguns dels serveis municipals obligatoris*, escrit per Montserrat Boada i Antoni Mora, en el marc del grup de sector públic de la Comissió de Comptabilitat del Col·legi, *L'aplicabilitat de tècniques d'anàlisi de dades pel quadre de comandament integral (Balanced Scorecard)*, d'Antonio J. Mora i Carlos Vivas, i *El control de les subvencions públiques: noves tendències*, de Julià Montserrat.

Revista Econòmica de Catalunya

L'any 1999 el Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya atorgà la Creu de Sant Jordi a la *Revista Econòmica de Catalunya* del Col·legi d'Economistes de Catalunya, per la qualitat i l'exemplaritat de la seva trajectòria. Aquest reconeixement és, en el fons, un reconeixement a la feina feta pel comitè de redacció i concretament pel seu director, Martí Parellada. El 7 de juliol, el degà del Col·legi, Valentí Pich, va recollir el premi en nom de la *Revista Econòmica de Catalunya*, a la sala oval del Palau Nacional.

Poques novetats pel que fa a l'organització i el disseny. Jordi Conejos, vicedegà del Col·legi, es va incorporar al comitè de redacció i, a partir del número 41, les portades de les revistes es van encarregar a un pintor –Francesc Artigau– i d'aquesta manera es va augmentar el fons artístic del Col·legi (vegeu annex 1 per al contingut).

Amb motiu del 25è aniversari del Col·legi d'Economistes de Catalunya, es van constituir els premis Joan Sardà Dexeus de la *Revista Econòmica de Catalunya*, que a partir de l'any 1996, es lliuren en el transcurs del Sopar dels Economistes. Els primers anys tenia tres modalitats: al millor llibre d'economia publicat, al millor llibre sobre economia de l'empresa publicat, i al millor article d'economia publicat. Els premis, els delibera i els atorga un jurat integrat pel consell assessor de la *Revista Econòmica de Catalunya*, integrat pels degans de les facultats a més d'altres personalitats, el comitè de redacció, i els membres que la Junta de Govern designa. La presidència del jurat recau sobre el degà del Col·legi, mentre que la secretaria correspon al director de la revista.

Podeu consultar els premis atorgats en aquest període en l'annex 2.

Aula d'Economia: El creixement

L'estructura de l'Aula d'Economia, instaurada en l'etapa anterior i vigent en l'actualitat inclou els càrrecs de: president, el degà del Col·legi; un responsable de Junta amb funció de director de l'Aula d'Economia; com a

director de formació un professional del Col·legi d'Economistes de Catalunya, els directors d'àrea i el Consell Acadèmic.

En aquesta època, els directors de l'Aula, responsables de la Junta, van ser Roser Esteva (1995-1998), Joan B. Casas i J. Conejos (1998-2001).

És l'època de fort creixement de l'Aula d'Economia. En aquest període es va passar de 61 cursos i 1 629 alumnes anuals a 108 activitats formatives que van formar més de 2 500 alumnes a l'any. I d'una mitjana de 18 assistents a més de 21 alumnes per curs.

L'Aula va començar a ser utilitzada cada cop més per les grans empreses com a centre de referència en la formació del seus directius, i augmentà cada vegada més l'assistència d'altres professionals no col·legiats. En concret, l'any 1995, aquests darrers ja representaven el 45% dels assistents, una xifra que s'ha continuat incrementant fins a ser el 50% dels alumnes.

Cap a mitjan d'aquest període es va donar a conèixer als col·legiats un sistema de beques amb l'objectiu de facilitar la formació als economistes en atur o de baix poder adquisitiu.

En relació a l'oferta de programes formatius, en aquest període:

- s'ha complementat l'oferta formativa en les àrees d'economia financera i comptabilitat;
- l'Àrea de Gestió empresarial s'ha potenciat en un doble sentit. D'una banda s'ha configurat definitivament un nou programa formatiu sobre Control de Gestió (134 hores) que, al llarg del temps, ha arribat a ser un dels programes de referència dins de l'Aula d'Economia. D'altra banda, es va iniciar una sèrie d'activitats formatives amb les darreres tècniques de *management* (Qualitat Total, Gestió del Capital Intel·lectual...) i d'habilitats directives (lideratge, negociació...), dirigits als directius d'empreses;
- es creen noves àrees formatives com les de sector públic i sector jurídic;
- s'inicien els màsters en comptabilitat superior i auditoria de comptes (per a l'accés al Registre Oficial d'Auditors de Comptes) a les seus del Col·legi (Lleida, Tarragona, Girona), en col·laboració amb les universitats respectives;
- es crea, conjuntament amb el Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya, l'Aula d'Economia Ambiental dins de l'Aula d'Economia, per tal de promocionar la formació dels economistes en l'àmbit del medi ambient;
- continua, encara que a un ritme menor, l'organització de cursos cofinançats pel Fons Social Europeu i la Generalitat de Catalunya, i s'inicia el pla de formació per a despatxos professionals, finançat pel FORCEM.

Aula en xifres

Any	Cursos	Alumnes
1995	63	1 697
1996	80	2 080
1997	82	2 318
1998	103	2 773
1999	110	2 865
2000	105	2 650

Altres activitats

Entre les principals activitats realitzades aquells anys es pot destacar:

1995

- Preparació dels actes que tenien com a finalitat la commemoració dels 25 anys del Col·legi.
- VI Jornades d'Auditoria.
- I Trobada d'Economistes Auditors de Catalunya, organitzada per la secció del REA a Catalunya.
- Celebració dels 15 anys de la Comissió d'Economia i Salut, amb l'edició d'un directori d'economistes de la salut.
- Jornada: "La Convergència cap a la Unió Monetària Europea. Perspectives per a Espanya", conjuntament amb el diari *Expansión*.

1996

- En una conferència dintre dels actes de celebració dels 25 anys de la fundació del Col·legi d'Economistes, el professor i col·legiat de mèrit Joaquim Muns va destacar la tasca de solidificació del Col·legi. "L'Economia [va dir] és una activitat jove entre nosaltres, que va començar amb una primera generació d'economistes que va sortir de la facultat el 1959" (*L'Informatiu de l'Economista*, núm. 32, abril 1996).
- Homenatge a Joan Sardà, col·legiat d'honor, amb motiu de la seva mort.
- VIII Simposi sobre l'economia catalana i la Unió Europea: "L'euro, exigències i conseqüències de la moneda única".
- Les "Jornadas profesionales de Auditoría" del REA, coincidint amb la II Trobada d'Economistes Auditors de Catalunya.
- Inauguració d'una nova seu a Tarragona.
- Inici d'una pàgina *web* a Internet que el 2000 es va convertir en portal, amb un creixent nombre de visites.

1997

- Es va constituir la Comissió de Comptabilitat del Col·legi d'Economistes de Catalunya, que es proposava potenciar els serveis dels economistes d'empresa, mitjançant un fòrum de debat, de reflexió i de treball sobre temàtica de comptabilitat i gestió.
- Desè aniversari de l'Aula d'Economia, consolidada com a centre de formació d'alta qualitat.
- Inauguració de la nova seu social territorial a Lleida.
- Jornada en col·laboració amb la Comissió Europea de Barcelona i l'Associació Barcelona Plaça Financera sobre les perspectives i aspectes pràctics de l'euro.
- III Trobada d'Economia a S'Agaró.

1998

- Connexió gratuïta a Internet com a nou servei col·legial, en un intent de millorar la política de comunicació amb els col·legiats.
- III Congreso Nacional del Registro de Economistas Asesores Fiscales.
- Creació de la Comissió d'Empresa Familiar.
- IV Trobada d'Economia a S'Agaró.

1999

- Participació en el IV Congreso Nacional de Economía a Alacant.
- 4 de febrer: inauguració oficial de la nova seu amb l'assistència del president de la Generalitat, Jordi Pujol.
- Jornades sobre l'Encaix econòmic de Catalunya amb Espanya.
- V Trobada d'Economia a S'Agaró.
- Organització del I Fòrum d'empresaris.
- Dinar col·loqui amb els caps de llista dels principals partits polítics catalans, amb motiu de les eleccions al Parlament, durant el qual van exposar el seu programa econòmic.
- Fòrum d'Economistes en mercats financers.

2000

- Jornada sobre nous incentius fiscals a la innovació.
- Inici de les activitats del Foro Economistas Asesores Fiscales.
- Jornada sobre despatxos professionals.
- IV Trobada d'Economistes auditors.

TANCAMENT DE COMPTES (milers de pessetes)

	Ingressos	Despeses	Resultat
1995	202 269	189 536	12 951
1996	223 974	199 641	24 333
1997	217 957	199 318	18 639
1998	255 382	229 254	26 178
1999	254 257	214 941	39 316
2000	269 039	228 474	40 565

	Fons social
1994	35 137
1995	45 951
1996	58 902
1997	83 235
1998	101 874
1999	128 053
2000	167 369

Els resultats són clarament positius. Les subvencions procedents d'institucions i empreses es consoliden, així com els ingressos procedents de l'Aula d'Economia i els procedents de l'explotació de la publicitat en la *Revista Econòmica de Catalunya*. Les quotes col·legials representen menys del 50% del total d'ingressos. La bona situació financera permet millorar els equips informàtics, el mobiliari, les instal·lacions, l'adquisició de la seu de Lleida i la compra de la de Barcelona amb un finançament extern que comportarà només un 44% (80 milions) del seu cost total (compra del local i obres de millora) (vegeu la *Memòria* del 1997).

El pressupost per al 1999 incorporarà una nova proposta de tarifes col·legials que s'adaptin a la situació familiar i professional de cada col·legiat, amb la finalitat d'incrementar el nombre de col·legiats i aconseguir que el Col·legi sigui cada cop més representatiu dels llicenciats en econòmiques.

COL·LEGIATS I ESTRUCTURA ADMINISTRATIVA

Col·legiats	
1995	5 269
1996	5 358
1997	5 380
1998	5 427
1999	5 677
2000	5 694

El 1997 es va donar a conèixer un estudi elaborat per Pilar Soldevila, sota la direcció d'Oriol Amat, professors de la Universitat Pompeu Fabra, sobre el "perfil, opinió i necessitats" dels membres del Col·legi d'Economistes. Els resultats, d'evident interès per a la corporació, es poden resumir en les línies següents:

- Un 79% dels col·legiats són homes i el 21% dones. La tendència marcada és l'alça del gènere femení, però tot i això molt lluny de la paritat.
- El 53% té menys de 35 anys i el 24% entre 36 i 45 anys. Una prova evident de la joventut d'una professió també jove.
- Un 92% dels col·legiats està en actiu i un 5% figura inscrit en les llistes de l'atur.
- Entre els col·legiats que treballaven, hi havia un 69% que ho feia per compte de tercers, mentre el 31% restant treballava per compte propi.
- Les àrees d'especialització més freqüents eren l'assessorament a les empreses (23%) i l'àrea financera (23%), seguides per control, organització i informàtica (16%), comptabilitat (10%) i auditoria (8%).
- El 87% dels col·legiats treballava en el sector privat, un 3% en el públic i un 10% en l'ensenyament.

L'opinió sobre el Col·legi i els seus òrgans de govern que es desprenia de l'esmentada enquesta era força positiva. Les activitats més valorades eren les conferències, les tertúlies i el Fòrum d'Economia (31%), l'Aula d'Economia (24%), les Jornades tècniques (12%) i les Jornades Temàtiques (11%). Un 66% dels col·legiats havia participat en algun dels programes de formació desenvolupats per l'Aula d'Economia. La majoria dels col·legiats que treballaven en empreses privades ho feien en departaments financers, administratius, comercials o de gerència. La majoria ocupaven càrrecs directius o tècnics.

Al final del deganat de Valentí Pich, l'estructura administrativa era similar a la de l'etapa anterior, amb un total de 16 persones. Es va contractar una nova persona per poder fer front als canvis en el *web* i el servei

Connecta't. Es va mantenir l'estructura anterior amb les mateixes àrees i responsables amb l'únic canvi de l'any 1998, en què María Luz Poves, directora administrativa, va deixar el càrrec i fou substituïda per Montserrat Escanilla.

8 . DEGANAT DE JORDI CONEJOS (2001)

FETS MÉS DESTACATS

En la primera editorial de l'*Informatiu de l'Economista* com a degà, Jordi Conejos escriu, en referència a la nova Junta de Govern que acaba de prendre possessió: "És a la vegada una Junta de continuïtat i de renovació. De continuïtat no tan sols per les persones que ja estaven en la Junta anterior, sinó també perquè es pretenen consolidar unes línies d'actuació endegades per les juntes anteriors tendents a millorar el prestigi i el posicionament de l'economista en la societat, i prestar serveis de qualitat al nostre col·lectiu. I a més totes les institucions necessiten renovar-se tant pel que fa a les persones com pel que fa a la identificació de les noves necessitats i de nous reptes que la professió té plantejats."

Aquest equilibri entre continuïtat i renovació serà la característica principal del deganat de Jordi Conejos.

Així, activa el deganat amb l'adquisició de la seu del Col·legi d'Economistes de Catalunya a Tarragona, que era l'única que no es tenia en propietat, i que va ser inaugurada el març del 2002, tancant d'aquesta manera una etapa iniciada feia uns anys que es plantejava dotar de patrimoni el Col·legi amb l'adquisició en propietat de les seus de les quatre representacions territorials: "Ara el que ens cal és aconseguir que aquest patrimoni ens permeti oferir millors serveis, millorar la professionalització dels economistes i aconseguir una presència més gran en la societat."¹⁸

En aquest deganat, a més de continuar afavorint les línies d'actuació bàsiques iniciades en etapes anteriors, es va procedir a efectuar una revisió dels serveis que s'oferien, per tal de potenciar-los i adaptar-los a les noves circumstàncies, així com la creació de nous serveis, sobretot aprofitant les possibilitats que oferien les noves tecnologies, sense oblidar dinamitzar la presència del Col·legi en la societat i l'emissió de posicionaments i notes d'opinió per tal d'incidir en aspectes d'actualitat tot aportant una reflexió econòmica. Per tal de vertebrar dins del Col·legi tota aquesta activitat com, també, per donar resposta a les cada vegada més nombroses sol·licituds que diverses institucions ens feien arribar, es va constituir la secretaria econòmica del Col·legi d'Economistes de Catalunya.

JUNTA DE GOVERN

Acabat el segon i darrer mandat del degà Valentí Pich, el març del 2001 es van convocar eleccions per a la nova Junta de Govern. Una vegada més les eleccions van ser suspeses perquè només s'hi va presentar una sola candidatura que, com les anteriors, pot qualificar-se de consens. Estava encapçalada per Jordi Conejos amb un programa de govern sota el lema: "Un Col·legi d'Economistes per al segle XXI". La Junta va quedar formada per:

Degà	Jordi Conejos Sancho
Vicedegà	Artur Saurí del Rio
Secretària	Montserrat Casanovas Ramon
Vicesecretari	Oriol Amat Salas
Tresorer	Ramon Casanellas Bassols
Interventora	Cristina Gil Parés
Vocal president a Girona	Josep Pujolràs Nonell
Vocal president a Lleida	Jordi Vilalta Miquel
Vocal president a Tarragona	Antoni Terceño Gómez
Vocal 1	Mercè Sala Schnorkowski
Vocal 2	Joan Ràfols Esteve
Vocal 3	Joaquín Trigo Portela
Vocal 4	Joan B. Casas Onteniente
Vocal 5	Miguel Antonio Pérez
Vocal 6	Jordi Gual Solé
Vocal 7	Amadeu Petitbò Juan
Conseller en temes d'auditoria	Jesús Betrian Piquet
Conseller en temes d'Unió Europea	Guillem Rovira Jacquet
Conseller en temes d'economia financera	Anton Gasol Magriñà
Conseller en temes d'hisendes locals	Núria Bosch Roca

¹⁸ Editorial *Informatiu de l'Economista* n. 84.

Segons el degà, la nova Junta té un caràcter continuista però també de renovació. Continuista perquè es tracta d'aprofundir una sèrie de línies d'actuació que el Col·legi ja té ben interioritzades. Però alhora, confia a aprofitar les idees de les persones que s'incorporen a la Junta de Govern i que no hi pertanyien, que suposen el 50% del total¹⁹.

Al cap d'un any de la presa de possessió de la Junta de Govern, Cristina Gil, interventora de la Junta de Govern, presenta la dimissió per motius personals. Fou substituïda en el càrrec d'interventor pel vocal 4, Joan B. Casas.

L'objectiu per al 2002, deia el degà, "és abordar aquelles inversions necessàries per al manteniment de les activitats del Col·legi i la utilització intensiva de les noves tecnologies i la prestació de nous serveis i activitats que configurin el nostre Col·legi com una entitat prestadora de serveis de qualitat de cara als col·legiats i de prestigi en la societat". (n. 82)

El 8 de març de 2004, al final del mandat de la Junta de Govern, es presentà de nou una sola candidatura, presidida pel degà Jordi Conejos. Aquesta vegada el lema va ser: "Per un Col·legi de prestigi, independent i útil als col·legiats i a la societat". La Junta de Govern va quedar formada per:

Degà	Jordi Conejos Sancho
Vicedegà	Artur Saurí del Rio
Secretària	Montserrat Casanovas Ramon
Vicesecretari	Oriol Amat Salas
Tresorer	Àngel Segarra Ferré
Interventor	Joan B. Casas Onteniente
Vocal president a Girona	Esteve Gibert Utset
Vocal president a Lleida	Jordi Vilalta Miquel
Vocal president a Tarragona	Antoni Terceño Gómez
Vocal 1	Joan Ràfols Esteve
Vocal 2	Joaquín Trigo Portela
Vocal 3	Jordi Gual Solé
Vocal 4	Xavier Subirats Alcoverr
Vocal 5	Antoni Gasol Magriñà
Vocal 6	Pilar Soldevila García
Vocal 7	Miquel Freire Prados
Conseller en temes judicials i d'arbitratge	Raimon Casanellas Bassols
Conseller en temes d'auditoria i concursal	Joaquim Lladó Sempau

En el programa d'actuació es destacaven els punts de reforçar la utilització de les noves tècniques com a eina de treball i comunicació, potenciar el servei als col·legiats, promocionar activament la incorporació dels nous llicenciats i enfortir les comissions de treball.

La Comissió General de Girona, sota la presidència d'Esteve Gibert, va ser constituïda per Jordi Fernández Mas, representant del REA; M. Lluïsa Teixidor, representant al CNEP; Montserrat Capellas Quintana, Comptabilitat; Ricard Meléndez Gil, Empresa; i Xavier Ollé i Belmonte, representant del Col·legi en la ponència tècnica d'Urbanisme de Girona.

La Comissió General a Tarragona-Reus, sota la presidència d'Antonio Terceño Gómez, va quedar integrada per Lluís Jordi Panadès, Lluís Mezquida Sans, Lluís Escatllar Gabriel, Mariano Herraiz Puchol, Jordi Ferrer Llorens, Fernando Campa Planas, Francesc d'Assís Escoda Mallorquí i Josep Roig Aymami.

La Comissió General de Lleida, sota la presidència de Jordi Vilalta, va estar formada per Xavier Tico Camí, com a vicepresident; Pilar Ponce Martín, com a representant al CNEP; Albert Prado Villarreal, com a representant al REA a Catalunya; i Pere Enciso Rodríguez, representant de la Universitat de Lleida.

Des de l'època del degà Francesc Santacana, s'havia instaurat el costum d'ampliar la darrera Junta de Govern del mes de juliol als vicepresidents de les comissions i grups de treball, així com al director i secretari de la *Revista Econòmica de Catalunya* i al president i vicepresident del CNEP. L'objectiu sempre

¹⁹ Entrevista en l'*Informatiu de l'Economista*, n. 77, abril 2001.

ha estat fer una valoració del funcionament del Col·legi en relació al curs acadèmic finalitzat, i definir les prioritats per al proper curs. L'any 2003, el degà Jordi Conejos introduí una variant, la de celebrar aquesta Junta ampliada cada any a una seu diferent per tal d'aconseguir a més una doble finalitat addicional. D'una banda, donar a conèixer la realitat col·legial als membres actius del Col·legi i, de l'altra, aproximar el Col·legi als col·legiats ja que, un cop finalitzada la reunió de Junta ampliada, s'aprofita per fer una jornada de portes obertes amb els col·legiats de la representació territorial, que així poden conèixer i mantenir un intercanvi d'opinions entre els membres de la Junta de Govern, els vicepresidents de les comissions i el personal tècnic del Col·legi.

El degà del Col·legi Jordi Conejos donava a conèixer en el darrer *Informatiu* del 2004 que "l'actual seu a Barcelona s'està fent petita" i que es pensa, "quan es doni una bona oportunitat", en el canvi de seu social.

La generació d'opinió i presència en la societat

És sense dubte l'aportació més important d'aquesta etapa. En totes les etapes hem anat veient que les diverses juntes de govern, o les comissions de treball, elaboraven diferents pronunciaments tant sobre aspectes professionals com econòmics de la societat catalana. Però és en aquesta etapa, primer amb la constitució de la Secretaria Econòmica del Col·legi d'Economistes de Catalunya i posteriorment amb la contractació d'Àngel Hermostilla com a responsable, que la generació d'opinió es vertebrava dins de l'organització col·legial tot permetent així flexibilitat, rigor i rapidesa en la generació d'opinió o d'escrits de posicionament del Col·legi.

Les enquestes de situació econòmica

Una de les primeres accions que va dur a terme la Junta de Govern d'aquest període fou l'elaboració d'una enquesta periòdica sobre l'economia a Catalunya, amb la finalitat de fer arribar a la societat catalana, a través dels principals mitjans de comunicació del país, un índex de confiança sobre l'opinió dels economistes catalans en relació a l'economia de Catalunya i en relació a d'altres temes d'actualitat. Es fan tres enquestes a l'any: la d'hivern, el mes de gener; la de primavera, el mes de juny; i la de tardor, durant el mes d'octubre. Cada enquesta incorpora nou preguntes, set que es mantenen en totes les enquestes i que fan referència a la situació econòmica catalana i espanyola, i tres que varien en cada cas i que corresponen a temes d'actualitat. Des dels inicis la recollida de dades es fa íntegrament per pàgina *web*, i es notifica als col·legiats, per correu electrònic, que ja poden respondre l'enquesta corresponent.

La primera enquesta, Situació Econòmica (tardor 2001), la van respondre 451 col·legiats i tres anys més tard, en l'enquesta Situació Econòmica (tardor 2004) ho van fer 943 col·legiats.

Índex d'Expectatives Borsàries dels Economistes (IEBE)

El darrer trimestre del 2003 la Junta de Govern aprovà la confecció i posterior difusió de l'Índex d'Expectatives Borsàries dels Economistes (IEBE), que des de llavors es fa trimestralment.

L'Índex d'Expectatives Borsàries dels Economistes (IEBE), dirigit per Montserrat Casanovas, secretària de la Junta de Govern i catedràtica d'Economia Financera i Comptabilitat de la Universitat de Barcelona, i Alfons Fernández, professor d'Economia Financera i Comptabilitat de la Universitat de Barcelona, mesura la variació estimada que experimentarà l'índex IBEX 35, indicador de l'evolució de la borsa espanyola, al final d'un trimestre.

Per a l'elaboració d'aquest índex, es compta amb la col·laboració d'un panel de 30 experts en borsa espanyola tant de Catalunya com de la resta d'Espanya, els quals donen la seva opinió.

Aquestes opinions són sotmeses posteriorment a una metodologia científica sobre la base de la nova teoria dels Subconjunts Borrosos, que ens dona com a resultat el IEBE en una data determinada.

Encàrrecs d'altres entitats

- Col·laboració del degà Jordi Conejos, des de l'any 2001, en l'elaboració de l'Informe sobre l'activitat econòmica i el mercat de treball de Barcelona, del Consell Econòmic i Social de Barcelona, i la redacció de la seva presentació.
- "L'economia catalana, motor del creixement. Diagnòstic", d'abril del 2002, document de diagnòstic elaborat per encàrrec del Departament d'Economia de la Generalitat de Catalunya, amb motiu de les Jornades Catalunya Futur.

Notes d'Opinió

En el marc de les Jornades s'han emès les següents notes d'opinió:

- Les notes d'opinió que cada any emet la Junta de Govern amb motiu de la Jornada dels Economistes.
- El Col·legi d'Economistes de Catalunya opina sobre l'Avantprojecte de Llei Concursal. Gener 2002.
- "Un nou model de futur per a Catalunya. Reflexions i propostes del Col·legi d'Economistes de Catalunya". Maig 2002.
- Escrit d'opinió sobre els aspectes a millorar en la segona etapa de la reforma de l'IRPF. Aquest escrit, coordinat per Ricard Viña, va ser recollit pràcticament en la seva totalitat en l'informe que va elaborar la comissió d'experts per a la reforma de l'IRPF, que presidia Manuel Lagares.
- "Efectes econòmics de la guerra a l'Iraq sobre Espanya i Catalunya". Abril 2003.
- "Les deslocalitzacions a Catalunya: repte de principi d'aquest mil·lenni". Juliol 2004.

En col·laboració amb altres entitats, s'ha participat igualment en la redacció de manifestacions i notes d'opinió, com ara amb el Fòrum d'Entitats, integrat pels col·legis professionals d'arquitectes, enginyers, economistes, la patronal PIMEC-SEFES, i l'Associació Polítiques Socials Segle XXI.

- "L'aigua, factor estratègic en el creixement i desenvolupament de Catalunya". Març 2003.
- "La vertebració de l'EURAM com a necessitat ineludible dins la nova Europa". Març 2004.
- "La necessitat d'arribar a un acord per a les infraestructures". Octubre 2004.

La presència del Col·legi en d'altres organismes de la societat civil

O bé mitjançant el degà, o amb representació de qualsevol altre membre de la Junta de Govern, el Col·legi d'Economistes de Catalunya participa com a tal i de ple dret en el Ple de la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona; en l'Associació Barcelona Centre Financer Europeu i en el Consell Social de la Universitat Pompeu Fabra. En el Consell Interuniversitari, és membre del plenari del Consell Municipal de Benestar Social de Barcelona; d'altra banda, forma part del Consell Rector del CIDEM; del patronat de la Fundació Cluster i Competitivitat, de la Secretaria General d'Indústria; és membre del Jurat dels Premis a la Millor Memòria d'Activitats de la Cambra de Comerç de Barcelona i de la millor iniciativa empresarial de l'any de *El Periódico*; i forma part del Consell Consultiu del Patronat català Pro-Europa, del Consell General del COPCA, entre altres organismes i corporacions.

Al final del 2003 el nostre col·legi, juntament amb el Col·legi d'Arquitectes i el Col·legi d'Enginyers, va constituir la Fundació privada per a l'Arbitratge Tècnic de Catalunya que, un cop aprovat el reglament d'ordre intern, i el seu reglament arbitral, entrà en funcionament al llarg de l'any 2005.

A mitjan 2003 neix l'Associació Catalana de Comptabilitat i Direcció d'Empreses (ACCID), impulsada pel Oriol Amat i, després d'una reflexió, també per la Junta de Govern. Malgrat la complexitat del tema, la Junta de Govern va considerar finalment que era més positiu poder oferir a la societat i als col·legiats tota una sèrie de serveis en matèria de comptabilitat que, exclusivament des del Col·legi, no es podrien realitzar. L'ACCID té com a socis fundadors, a més del Col·legi d'Economistes de Catalunya, el Col·legi de Titulats Mercantils de Catalunya i el de Censors Jurats de Comptes de Catalunya. Els membres del Col·legi d'Economistes de Catalunya que ho desitgen poden ser associats de l'ACCID sense pagar cap quota addicional.

La presència del Col·legi en la resta de l'Estat espanyol

El Col·legi manté la seva política d'estreta col·laboració amb el *Consejo General de Colegios de Economistas de España*. El Col·legi és present en l'*Asamblea de Decanos*, al *Ple del Colegio*, integrat per representants de tots els col·legis en funció del nombre de col·legiats –el de Catalunya hi té deu representants–; i a la Comissió Permanent.

A més, diversos membres del Col·legi estan en els consells directius dels òrgans tècnics del *Consejo*. Aquests són:

- El Registre d'Economistes Auditors (REA).
- El Registre d'Economistes Assessors Fiscals (REAF).
- L'Organització d'Economistes de l'Educació (OEE).
- El Registre d'Economistes Forenses (REFor).

El Registre d'Auditors de Sistemes d'Informació (RASI), creat el 2002.

Serveis col·legials. L'aposta per les noves tecnologies

S'incrementen gradualment els serveis. El 2002 es reforcen els d'assessorament jurídic i d'assessorament fiscal gratuïts, al mateix temps que es reestructura i potencia el servei d'assegurances, i se'n constitueixen de nous com el d'assessorament en comptabilitat i auditoria. Es revisen i es posen al dia els serveis de productes financers –Banc de Sabadell– i el de *cash management* –Fibanc–. Els col·legiats disposen de determinats avantatges comercials en alguns establiments.

Gràcies a una subvenció del CIDEM, neixen l'any 2003 els serveis en línia, sota el lema “Un Col·legi sense papers”, a través dels quals els col·legiats poden aconseguir la certificació digital com a economista i el visat telemàtic per als seus treballs professionals; es posa a disposició la xarxa d'economistes en línia, com també el directori i la borsa de treball igualment en línia; s'estableix el correu-*web*, es consolida una aposta de retransmissió en vídeo d'actes que es fan al Col·legi i es comença a establir comunicació amb els col·legiats mitjançant l'ús de llistes de distribució per correu-e. Altre cop, amb la incorporació d'aquests serveis, el CEC s'avança a la resta de col·legis d'economistes de l'Estat que en aquell moment apostaven encara per *webs* més estàtiques que dinàmiques.

El 2004 s'inicien els contactes, les anàlisis i les reflexions per tal d'aconseguir els propers anys un canvi substancial en l'eina de gestió del correu electrònic mitjançant *web*, incorporant-hi una nova aplicació molt més potent i amb noves funcionalitats com un gestor de contactes, un dietari, un bloc de notes i un gestor de tasques. D'altra banda s'inicien els estudis i les reflexions per a la posada en funcionament d'un nou portal *e-economistes.com* que aniria estretament vinculat a un butlletí electrònic i que té per objectiu aglutinar tots els comunicats que el col·legi adreça als seus col·legiats i afavorir l'accés a coneixement sobre la base d'articles de reflexió i d'intercanvi d'experiències. Aquests dos nous serveis van ser una realitat a mitjan 2005.

Al final de l'any 2001 la pàgina *web* del Col·legi va ser visitada per 137 793 persones, i al final del 2004 per 437 983. Pel que fa al servei *Connecta't*, actualment en gaudeixen 2 621 col·legiats.

COL·LEGIATS D'HONOR I DE MÈRIT

El 2002 va ser nomenat col·legiat de mèrit Josep Oliu i Creus, en reconeixement de la seva trajectòria acadèmica i la seva trajectòria professional, especialment al front del Banc de Sabadell, així com pel seu constant suport a la professió i al Col·legi d'Economistes de Catalunya.

El 2003 el nou col·legiat de mèrit va ser Jacint Ros Hombravella “en reconeixement a la seva tasca de recerca, aportacions importants en matèries com el comportament de l'estalvi o l'economia de Catalunya en general i en diversos camps ben específics, com el dèficit fiscal i l'estructura empresarial. També en reconeixement al seu continuat suport i col·laboració a la professió d'economista i, concretament, al Col·legi d'Economistes de Catalunya al llarg de la seva història, formant part de diverses juntes de govern i responsabilitzant-se de diferents àmbits col·legials.”

El 2004 el guardó de col·legiat d'honor va recaure en Rafael Termes, professor de finances de l'IESE, conseller delegat del Banco Popular Español (1966-1990) i president de l'Associació Espanyola de Banca Privada (1977-1990). És l'homenatge a una persona que ha sabut compaginar la seva dedicació professional amb aportacions a la ciència i a la pràctica de l'economia, i que alhora ha estat un mestre en l'ensenyament del sistema financer.

En el mateix acte, els col·legiats Francesc Granell i Guillem López Casanovas van ser nomenats col·legiats de mèrit. Francesc Granell, com a economista de la Cambra de Comerç de Barcelona, després com a director general de Promoció Comercial a la Generalitat de Catalunya i com a alt funcionari de la Comissió Europea a Brussel·les i, finalment, per la seva col·laboració a la professió d'economista i en concret al Col·legi d'Economistes de Catalunya. Cal destacar igualment la seva col·laboració, en qualsevol aspecte en relació a la Unió Europea en què se li ha proposat participació, ja des del seus orígens, en el comitè de redacció de la *Revista Econòmica de Catalunya*. Guillem López Casanovas, catedràtic d'Economia Aplicada a la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona, té una llarga trajectòria com a investigador, de la qual són fruit nombroses publicacions i la seva participació en xarxes d'investigació europea. Igualment, és un gran col·laborador del Col·legi d'Economistes de Catalunya, al qual ha donat un suport continuat i en el qual ha participat desinteressadament en qualsevol activitat o iniciativa.

EL COMITÈ DE NORMATIVA I ÈTICA PROFESSIONAL

A mitjan 2001, Joan Tugores va sol·licitar ser rellevat del càrrec de president del CNEP, ja que li resultava incompatible amb la seva designació com a rector de la Universitat de Barcelona. La Junta de Govern acordà designar Antoni Argandoña com a president del CNEP.

D'acord amb la Junta de Govern es defineixen les principals finalitats del CNEP, que vénen donades pels Estatuts del Col·legi o bé per delegació de la Junta de Govern: estudiar i desenvolupar les diferents normes tècniques, ètiques i de conducta professional de compliment obligat en els diferents vessants i especialitats de la professió; vetllar pel comportament ètic dels membres del Col·legi d'Economistes de Catalunya i promoure el comportament i les reflexions ètiques entre els col·legiats i en la societat.

En relació a les primeres finalitats esmentades, durant aquest període el CNEP va desenvolupar:

Un nou Reglament del Torn d'Actuació Professional (l'any 2002) per tal d'adaptar-lo a la nova legislació, i integrar-hi les sis circulars que desenvolupen l'anterior reglament, així com simplificar al màxim els procediments a seguir, un cop vista l'experiència de més de deu anys.

Reglament Intern del CNEP (aprovat per assemblea l'any 2003), que desenvolupa l'article 65è dels Estatuts col·legials vigents.

Reglament del Registre de societats professionals del Col·legi d'Economistes de Catalunya (aprovat per assemblea l'any 2003) El Col·legi d'Economistes de Catalunya disposa d'un registre de societats des de l'any 1990, en què la Junta de Govern va acordar la constitució d'un Registre Provisional de Societats i altres entitats d'economistes. Amb l'aprovació d'aquest nou reglament es flexibilitzen les inscripcions en el registre de societats.

Reglament Disciplinari (aprovat per assemblea l'any 2004). És un reglament de base preferentment jurídica que defineix els processos i els terminis que el CNEP ha d'acomplir a l'hora de tractar una denúncia envers un col·legiat. El Reglament defineix uns procediments disciplinaris que, d'una banda, eviten perjudicis als economistes per la possible existència de denúncies falses o sense fonamentació, ja que prèviament, i per a tots els casos, el CNEP obrirà actuacions prèvies. A més, s'han redactat uns procediments disciplinaris àgils que garanteixen, tant a l'economista com a l'entitat denunciada, una justa i ràpida resolució de l'expedient disciplinari.

Reglament d'Empara (aprovat per assemblea l'any 2005). El Reglament d'Empara és el tercer pilar que faltava a la normativa del col·legiat en matèria de comportament ètic.

Regula el dret dels col·legiats de sol·licitar empara al Col·legi quan considerin que una actuació professional en concret és posada en dubte per un tercer que considera que l'economista ha incomplert algun dels principis deontològics de la professió en la seva execució. S'ha configurat com un servei als col·legiats, i per tal que aquest servei sigui efectiu s'han de complir tota una sèrie de procediments administratius que són els que donen garantia a la resolució que finalment s'adopti.

Quant a la segona i tercera de les finalitats definides, el CNEP, al llarg d'aquests anys, ha estudiat gairebé un centenar d'expedients a col·legiats, la majoria per impugnació de minutes, però també algunes per manca de comportament ètic i professional, i ha donat a conèixer, mitjançant l'*Informatiu de l'Economista*, les resolucions que ha anat acordant, com també la seva opinió en relació a assumptes que puguin semblar "conflictius" en el desenvolupament de l'activitat professional.

Els membres del CNEP que han col·laborat activament en aquest període són: Mercè Rotllan, Montserrat Pueyo, Lluïsa Teixidor, Joan Mosseguit, Narcís Bellmàs, Lluís Jordi, Carles Puig de Travy, Josep Maria Calders, Ramon Gonfaus, Melcior Viloca, Joaquim Llado, Marçal Tarrago, Amadeo Ibarç, Joan Sardà, Albert Prado, Xavier Segura...

En la primera Junta de Govern d'aquest període, Ramon Casanellas era el representant de la Junta en el CNEP, i va ser substituït, en el segon mandat, per Xavier Subirats.

EN DEFENSA I PROMOCIÓ DE LA PROFESSIÓ. La reforma del Marc Concursal

La necessitat d'un canvi de la legislació concursal vigent era un fet conegut, i el Col·legi d'Economistes de Catalunya, juntament amb el Consejo, en aquesta i anteriors etapes, va saber jugar correctament tots els instruments que tenia al seu abast, com ara la confecció de notes d'opinió i l'organització de jornades de sensibilització, per tal d'aconseguir, en una primera fase, un reconeixement dels economistes com a

administradors concursals i que la nova Llei respongués a la realitat econòmico-empresarial tot possibilitant, encara que tímidament, un tractament de reconversió d'empreses.

D'aquesta primera etapa es pot apuntar:

1. L'elaboració del document de reflexió "Reconversió d'empreses i dret concursal", del professor Enric Genescà (1996).
2. L'elaboració del document de propostes "Criteris per a una proposta de revisió de l'actual marc legal concursal", de la Fundació Economia i Empresa (1997).
3. El desenvolupament de sessions de treball específiques sobre la temàtica en diferents Jornades dels Economistes celebrades els darrers anys.
4. Nota d'opinió de la Junta de Govern en relació a l'Avantprojecte de la Llei Concursal (2002).

Un cop aprovada definitivament la Llei Concursal, el mes de juliol de 2003, el Comitè de Normativa i Ètica Professional i l'Aula d'Economia es van coordinar per informar en profunditat sobre la nova llei aprovada i les possibilitats, els drets i les obligacions dels administradors concursals; establir una normativa rigorosa que acomplís la llei i que donés garanties als jutjats i a la societat que els economistes que figuren en la llista d'administradors concursals tenen la capacitat i la preparació suficient per poder portar a terme una administració concursal, però alhora una normativa que permetés que el màxim nombre possible de col·legiats que ho sol·licitessin hi poguessin accedir (després de fer una selecció rigorosa i flexible a la vegada, es va aconseguir que 134 col·legiats, d'un total de 150 que ho van sol·licitar, accedissin a aquesta nova especialitat); i finalment l'Aula d'Economia, sota la direcció de Joan Rojas, va dissenyar uns cursos de 300 hores adaptables a l'experiència i als coneixements de cadascú, per tal d'unificar una metodologia de treball i aconseguir que tots els economistes que actuïn com a administradors concursals tinguin els coneixements mínims i imprescindibles.

Finalment, al final de l'any 2004, un grup de col·legiats van sol·licitar a la Junta de Govern poder constituir-se en grup de treball per continuar aprofundint en diversos aspectes del curs i de la figura de l'administrador concursal.

ACTIVITATS CORPORATIVES

Les comissions de treball

Les comissions i grups de treball que han continuat en actiu en aquest període han estat:

Club de Conjuntura	President: Artur Saurí
Comissió d'Economia de la Salut	President: Joan B. Casas Vicepresident: Àngel Garcia i Ivan Planes
Comissió de Comptabilitat	President: Oriol Amat i Pilar Soldevilas Vicepresident: Carlos Vivas
Comissió d'Economia Financera	President: Antoni Gasol Vicepresident: Xavier Segura Secretari: Xavier Ferrer i Teresa Torres
Fòrum dels Mercats Financers	Presidenta: Montserrat Casanovas
Comissió d'Assessors fiscals	President: Cristina Gil, Jordi Conejos, Àngel Segarra Vicepresident: Josep Maria Coma Coordinador Sessions Temàtiques: Josep Manel Cid
Comissió d'Economia Territorial i Urbana	President: Joan Ràfols Vicepresident: Jordi Fortet
Comissió d'Ensenyament de l'Economia i de l'Economia d'Empresa	Presidenta: Montserrat Casanovas Vicepresident: Joan Sardà
Comissió d'Assessors en la creació d'empreses	President: Raimon Casanellas Vicepresident: Melcior Viloca i Amadeu Ibarç
Comissió d'Economia del Coneixement	President: Mercè Salas i Xavier Subirats Vicepresident: Xavier Subirats i Jordi Marín.
Comissió d'Economia del Medi Ambient	President: Joan Ràfols

	Coordinadors: Marta Roca, Iñaki Gili i Josep Maria Salas
Secció del REA a Catalunya	President: Miguel Antonio Pérez Joan Amat

En aquest període s'han constituït dues noves comissions i un grup de treball. L'any 2002, la Comissió Unió Europea, sota la presidència d'Artur Saurí i la vicepresidència, en una primera etapa, de Joan Clavera. Es va crear per tal de millorar el seguiment que des del Col·legi es feia dels temes europeus. Després de l'etapa d'inici i de consolidació de Joan Clavera, a mitjan 2004 es va donar pas a un nou equip coordinador: Àlex Ruiz com a vicepresident i Xavier Ferrer com a secretari, juntament amb Artur Saurí, president de la Comissió UE des de la seva constitució. En aquesta etapa es van definir els eixos d'actuació següents: seguiment i anàlisi de l'agenda comunitària: la taula europea; sessions d'anàlisi: ampliació i constitució; activitats institucionals, com la conferència del secretari d'Estat per a la Unió Europea, Alberto Navarro, al final del 2004; i el cicle "Reflexions Europees": el model europeu a debat.

A mitjan 2003 es va constituir la Comissió Economia Industrial: localització i innovació, també sota la presidència d'Artur Saurí. El primer grup de coordinació, l'encapçalaven Maria Callejón com a vicepresidenta i Lluís Saurí com a secretari, però per canvis en la seva activitat professional, fora de Catalunya, van haver de renunciar i van ser substituïts per Joan Ramon Borrell, vicepresident i Jordi Perdiguero, secretari.

Aquesta comissió és integrada per acadèmics i professionals interessats en temes d'economia industrial, i la seva finalitat és agrupar les diverses línies d'investigació que sobre economia industrial es fan de manera descoordinada entre les diverses facultats d'economia, ESADE i IESE. Realitzen una mitjana d'un acte al mes, sempre a partir de l'exposició d'un treball d'investigació per part de l'autor o els autors i uns comentaristes, externs a l'estudi, com a contraponents.

Per tal de coordinar totes aquestes activitats es va constituir un comitè científic que es reuneix de dues a tres vegades l'any. A més del vicepresident i del president de la comissió, en formen part representants de les diverses facultats d'econòmiques de Catalunya.

Al final del 2004 es constitueix el Grup de Treball d'Economistes Administradors Concursals, per tal de donar resposta de serveis i de creació de xarxa a tots els economistes que actuen professionalment com a administradors concursals.

De les activitats de les comissions, en aquest període, cal destacar:

.. Els actes organitzats amb motiu del 20è aniversari de la Comissió d'economia de la Salut, l'any 2001, així com els actes organitzats juntament amb el Col·legi de Metges de Barcelona. Aquesta comissió ha editat els documents següents:

- *L'impacte de les noves tecnologies mèdiques: impactes en salut, impactes en economia*, de Jaume Puig.
- *Captació i relacions entre nivells assistencials*, de Vicente Ortún.
- *Acord laboral marc per a la sanitat catalana. Una proposta. Avantatges i inconvenients*, de Ramon Vallbé, advocat.

.. La realització, duta a terme per la Comissió d'Economia del Medi Ambient, juntament amb el Registre d'Economistes Auditors de Comptes a Catalunya i la Comissió d'Assessors Fiscals, amb el suport de l'assessoria jurídica, de l'Informe sobre la integració de la informació ambiental en els comptes anuals de les empreses: implicacions fiscals, jurídiques i d'auditoria.

.. L'activitat, ja al final del 2004, de la Comissió d'Economia del Medi Ambient, que va donar per finalitzat l'estudi *Disseny de continguts mínims de l'apartat econòmic de la Memòria de Sostenibilitat*, encarregat feia aproximadament un any als membres de la Comissió Marta Roca, Josep Maria Salas, i Iñaki Gili, justament perquè la mateixa Comissió havia detectat que gran part de les memòries de sostenibilitat que presenten les empreses no disposen d'indicadors econòmics de sostenibilitat suficients per reflectir l'impacte econòmic de les organitzacions en clau de sostenibilitat.

.. Al final de l'any 2002, a conseqüència d'una crida de l'Institut de Censors Jurats de Comptes, per tal de constituir de facto la Corporació Única d'Auditors, les grans firmes d'auditoria que estaven adscrites al REA i algunes de mitjanes acorden abandonar el REA i passar-se a l'Institut de Censors. Això afectà el Comitè de direcció de la secció del REA a Catalunya en el sentit que alguns del seus membres formaven part de les

societats escindides del REA, i aquest fet els motivà a presentar la dimissió en ple del Comitè de Direcció. La Junta de Govern, de comú acord amb el Consell Directiu del REA a Espanya, nomena un comitè de gestió presidit per Joan Amat. Joan Amat es va rodejar d'un equip de treball integrat per antics membres del Comitè de Direcció de la secció i per altres col·legiats afins al model d'auditoria que l'organització col·legial defensava. Així, sota la seva presidència, el Comitè de Gestió va quedar integrat per Joaquim Lladó, Pere Lluís Foix, Carles Puig de Travé, Cristina Gil, Agustí Saubi, Toni Puig, Carles Àvila, Albert Prado (per Lleida), Esteve Gibert, posteriorment substituït per Jordi Fernández (per Girona), i Imma Rius, substituïda per Lluís Maria Mezquida (per Tarragona).

En aquesta etapa, lluny de desaparèixer, la secció va continuar organitzant activitats i prestant serveis als seus membres, com les reunions informals per tractar temes del seu interès, i va continuar oferint conferències i jornades sobre auditoria de comptes.

La Revista Econòmica de Catalunya

En aquesta etapa, Oriol Amat, Jordi Gual, Amadeu Petitbò, Artur Saurí i Montserrat Casanoves s'incorporen en el Consell de Redacció de la Revista Econòmica de Catalunya, mentre Miquel Rubirola va demanar ser substituït com a membre del Comitè de Redacció i Joan Trullén va abandonar la secretaria del Consell de Redacció, quan va acceptar ser nomenat secretari general del Ministeri d'Indústria. Fou substituït per Antoni Garrido.

La *Revista Econòmica de Catalunya* arriba a la cinquantena de números publicats al final del 2004 (vegeu l'Annex 1).

En l'Annex 2 podeu consultar els premis Joan Sardà Dexeus atorgats en aquest període.

Les Jornades dels Economistes

Aquestes jornades, seguides del Sopar dels Economistes i la concessió d'uns guardons, es mantenen amb creixent importància i participació. Artur Saurí en continua essent el director tècnic d'aquest període. Els temes sotmesos a debat aquests anys van ser:

2001 *Europa: després de l'euro, què?* Amb conferència inaugural d'Alfredo Pastor. Conferència de clausura a càrrec de Xavier Sala i Martín.

2002 *Empreses i empresaris en el segle XXI.* Aquesta edició, que va coincidir amb la primera jornada del X Congrés d'Auditoria sobre "La transparència de la informació econòmica en el marc de la reforma de la Llei d'auditoria de comptes", va ser inaugurada per Sa Altesa Reial el Príncep d'Astúries, i va comptar amb una conferència inaugural de Josep Oliu, i una conferència de clausura impartida per Vicente Salas.

2003 *La nova Europa en l'economia mundial,* que va comptar amb una conferència inaugural a càrrec d'Alfredo Sáenz.

2004 *L'Economia catalana. Què cal fer?* amb conferència inaugural d'Antoni Serra Ramoneda, i la sessió de clausura sobre "L'adaptació de les titulacions d'economia i d'empresa a l'espai europeu d'ensenyament superior (EEES): reptes i oportunitats".

Aquestes jornades se celebren igualment en les tres seus territorials del Col·legi, uns dies abans, juntament amb les universitats respectives.

La Junta de Govern, dies abans de la celebració de les jornades, dóna a conèixer un document elaborat per col·legiats, en el qual reflexiona sobre el tema que es posa a debat. Després del Sopar dels Economistes, durant el qual es donen els guardons tradicionals al millor llibre i al millor article econòmics publicats durant l'any, s'hi han afegit, a partir de l'any 2002, els premis de reconeixement: al millor currículum universitari; a l'economista d'empresa de l'any i al despatx professional d'economistes de l'any (els podeu consultar en l'Annex 3).

L'Aula d'Economia: La consolidació

El director de Junta de l'Aula per aquest període continua essent Joan B. Casas.

En la planificació estratègica, ja comentada en l'època d'Andreu Morillas, es van definir una sèrie d'indicadors de gestió per tal d'efectuar un seguiment del Pla i avaluar l'evolució de l'Aula d'Economia. Aquests indicadors van ser: increment del nombre de cursos de les àrees a expansionar i manteniment de les àrees a consolidar; disminució de percentatge de cursos ajornats; increment del nombre d'assistents per curs; millorament de les puntuacions en el control de qualitat; i un més gran nivell professional i de coneixement dels assistents.

Els objectius marcats per a cinc anys es van aconseguir en la seva totalitat durant els tres primers anys de funcionament del Pla Estratègic. En l'etapa del degà Valentí Pich, va continuar la millora dels quatre indicadors, i es va assolir la plenitud en la ràtio de cursos ajornats, ja que en tota aquesta etapa no es va ajornar pràcticament cap curs. El primer dels indicadors definits deixa de tenir sentit un cop superat el període inicial de cinc anys i s'incrementa el nombre de cursos en totes les àrees.

El qualificatiu de consolidació de l'Aula d'Economia, en l'etapa de Jordi Conejos, es basa en el fet que la totalitat dels indicadors definits, menys lògicament en la millora de la qualitat percebuda (que s'ha anat incrementant però sempre queda marge per a la millora), han arribat al límit. Així, la mitjana d'alumnes per curs ronda els 28 assistents, que és el nombre màxim, i es dona la paradoxa d'uns quants cursos que s'han hagut d'impartir fins a tres edicions consecutives. A més, els cursos que es poden fer amb els mitjans actuals també han tocat sostre.

En relació a les activitats formatives organitzades en aquest període, es pot destacar que:

- S'inicien les activitats de l'Aula d'Economia del Medi Ambient, en col·laboració amb les facultats de ciències econòmiques i empresarials de les universitats públiques catalanes, i l'esponsorització d'un conjunt d'empreses i institucions.
- Es complementa amb un cicle de nova economia, l'àrea de gestió d'empresa.
- S'inicia la formació d'aspectes de gestió en àmbits sectorials: empreses constructores i immobiliàries; fundacions i entitats no lucratives...
- Es potencien noves àrees d'activitats professionals com el Cicle de Compra-Venda d'Empreses, el Postgrau en Viabilitat d'Empreses i Administracions Concursals, i els anteriorment comentats cursos de Medi Ambient.

En relació a les altres àrees, s'impulsa amb molt d'èxit l'Àrea Jurídica i l'Àrea de Gestió d'Empreses, especialment tota la part de Control de Gestió.

Aula en xifres

Any	Cursos	Alumnes
2001	108	2 520
2002	110	2 522
2003	117	2 918
2004	110	2 983

Altres activitats

Entre les activitats realitzades en aquests anys, al marge de les ressenyades, podem destacar:

2001

- Conferència sobre *Les relacions comercials i financeres de Catalunya amb els països de la Mediterrània*.
- 2n aniversari de la Comissió d'Economia de la Salut.
- III Marató tècnica de l'Auditoria.
- Conferència sobre *Funcions i expectatives de les societats de capital risc: Europa, Espanya i Catalunya*.
- Jornada *En què invertir en el segon semestre del 2001*.
- Celebració dels 20 anys de la Comissió d'Economia de la Salut.

2002

- Edició del *Model de futur per a Catalunya. Reflexions i propostes del Col·legi d'Economistes*. Document redactat per encàrrec de la Generalitat de Catalunya.

- Creació de l'Associació Catalana de Comptabilitat i Direcció, domiciliada a la seu del Col·legi i que té per objecte la promoció a Catalunya de la recerca i les publicacions comptables, l'organització d'un Congrés periòdic, l'emissió de posicionaments en matèria comptable i l'organització de conferències.
- X Congrés d'Auditoria organitzat a Barcelona pel REA i el Col·legi.
- II Trobada-debat del Col·legi d'Economistes de Catalunya i el Col·legi Oficial de Metges de Barcelona, sobre l'impacte de les noves tecnologies mèdiques: impactes en salut, impactes econòmics.

2003

- Participació en les jornades Catalunya Futur, organitzades per la Generalitat de Catalunya.
- Observatori permanent del Col·legi d'Economistes per a la reforma comptable.
- III Trobada-debat del Col·legi d'Economistes amb el Col·legi Oficial de Metges de Barcelona.

2004

- Debat sobre la constitució europea.
- Seminari sobre la nova llei concursal.
- Debat sobre el Fòrum 2004: impacte econòmic, financer, social i urbanístic.

TANCAMENT DE COMPTES

	Ingressos	Despeses	Resultats
(en milers de pessetes)			
2001	275 430	235 261	40 169
(en milers d'euros)			
2002	1 856	1 589	267
2003	1 869	1 638	231
2004	1 971	1 722	250

Fons social	
(milers de pessetes)	
2001	207 934
(milers d'euros)	
2002	1 491
2003	1 758
2004	1 989

Els bons resultats han permès l'adquisició i la remodelació dels locals socials, tots de propietat, i la cancel·lació progressiva dels crèdits hipotecaris que tenia el Col·legi per la compra de les seus de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona.

EVOLUCIÓ DE COL·LEGIATS I ESTRUCTURA ADMINISTRATIVA

Col·legiats	
2001	5 741
2002	5 750
2003	5 903
2004	5 980

El personal administratiu del Col·legi s'ha mantingut estable en aquesta etapa. A mitjan 2003 es va jubilar Pere Sánchez, el primer administratiu que va tenir el col·legi, i a final del 2004 hi havia tretze persones que treballaven a la seu de Barcelona, una a Girona, una a Lleida i una altra a la seu de Tarragona.

ANNEX I

NÚMEROS PUBLICATS DE LA REVISTA ECONÒMICA DE CATALUNYA

Números publicats durant el deganat de Francesc Santacana (1983-1989):

- Núm. 1 Dossier *L'ingrés a la CEE*.
- Núm. 2 Dossier *Barcelona 1992. El projecte olímpic*.
- Núm. 3 Dossier *Reforma fiscal*, coordinat per Alexandre Pedrós i Antoni Castells.
- Núm. 4 Dossier sobre una nova visió de la història de Catalunya, coordinat per Carles Sudrià. Aquest número inclou a més, en l'apartat de crònica, tres articles en homenatge a Carles Camps sobre la seva aportació al pensament econòmic.
- Núm. 5 Dossier sobre Joan Sardà Dexeus.
- Núm. 6 No hi ha cap dossier en les pàgines centrals, la revista inclou diversos treballs d'investigació econòmica.
- Núm. 7 Dossier sobre economia internacional, coordinat per Aurelio Martínez. Aquesta revista inclou a més les conclusions del II Congrés d'Economia Catalana.
- Núm. 8 i 9 Dossier *Creació d'empreses I i II*, coordinat per Josep Maria Veciana, amb la col·laboració d'Enric Genescà. Una de les dues revistes, a més, inclou articles en homenatge als professors Trias Fargas, Josep Lluís Sureda i Fabià Estapé.
- Núm. 10 Dossier sobre Economia de Barcelona.

Números publicats durant el deganat d'Andreu Morillas (1989-1995):

- Número extraordinari sobre el II Congrés d'Economia de Catalunya.
- Núm. 12 *La incorporació de la pesseta a l'SME*, coordinat per Francesc Granell.
- Núm. 13 Dossier *Present i futur de l'economia catalana*.
- Núm. 14 *Economia industrial*, coordinat per Jordi Gual i Jordi Conejos.
- Núm. 15 Dedicat a la "Reforma de l'IRPF", coordinat per Antoni Castells i Alexandre Pedrós.
- Núm. 16 Inclou dos monogràfics "Cap a un nou model sanitari", dins l'apartat de Revista d'Economia, i "Reforma mercantil i comptable", coordinat per Ignasi Casanovas.
- Núm. 17 *El pensament econòmic els anys 90*, coordinat per Ezequiel Baró.
- Núm. 18 *Economia catalana 1992*.
- Núm. 19-20 Dossier *L'Europa del Mercat Únic i el debat de Maastricht*, coordinat per Francesc Granell.
- Núm. 21 *Planificació estratègica urbana. La revisió del Pla de Barcelona 2002*, coordinat per Francesc Santacana, coordinador del Pla Estratègic.
- Núm. 22 Dossier *Serveis i competitivitat de l'economia*, coordinat per Ezequiel Baró, amb una entrevista a Enrique Fuentes Quintana.
- Núm. 23 *El finançament a l'empresa espanyola*, coordinat per Antoni Garrido.
- Núm. 24 Dossier *Fiscalitat a l'empresa*, coordinat per Valentí Pich i Ignasi Casanovas.
- Núm. 25 Número especial dedicat íntegrament a l'economia de Catalunya. Inclou l'índex dels articles publicats els 15 primers anys de la REC.
- Núm. 26 Dossier *Internacionalització i competitivitat empresarial*, recollint alguns dels treballs que es van presentar en el IV Congrés Nacional de l'Associació Científica d'Economia i Direcció d'Empreses que es va celebrar a Barcelona el setembre del 1994.

Números publicats durant el deganat de Valentí Pich (1995-2001):

- Núm. 27 Dossier sobre comptabilitat i gestió empresarial, coordinat per Ignasi Casanovas i Valentí Pich.
- Núm. 28 Dossier *Economia del Turisme*, coordinat per Francesc Xavier Mena i Josep Andreu Casanovas.
- Núm. 29 Dossier *La Conca de la Mediterrània. Un nou repte per a Europa*, coordinat per Enric Viaña (Universitat de Castilla la Mancha) i M. Hernando de Larramendi (director de l'Escola de Traductors de Toledo). A més, hi figura un especial sobre la Conferència Euromediterrània de Barcelona, i articles en memòria de Joan Sardà Dexeus, Josep Maria Berini i Lluís Carreño. Per primera vegada es va publicar una relació de tesis doctorals de les universitats catalanes.
- Núm. 30 Especial sobre els 25 anys del Col·legi d'Economistes. Revista orientada a examinar alguns aspectes de la vida del Col·legi d'Economistes de Catalunya, amb motiu del seu 25è aniversari. Va comptar amb altres articles, com la valoració dels plans d'estudis de les

- diferents facultats públiques de Barcelona. Finalment també en relació amb l'aniversari, Muriel Casals i Lluís Barbé van entrevistar el col·legiat d'honor, Fabià Estape.
- Núm. 31 Dossier sobre economia de la cultura coordinat per Ezequiel Baro i Lluís Bonet.
- Núm. 32 Dossier sobre la reforma del mercat de treball, coordinat per Gemma Garcia i Esteve Sanromà, professors de la UB.
- Núm. 33 i 34 *La Barcelona metropolitana: economia i plantejament (I)* –delimitació, demografia i mobilitat– i *(II)* –economia, hisenda i societat, planejament i planificació estratègica–, coordinat per Joan Trullén, UAB.
- Núm. 35 Dossier sobre la problemàtica i les perspectives de la comptabilitat pública. Coordinat per Antoni Castells i Ignasi Casanovas.
- Núm. 36 *Els reptes de l'economia davant la globalització*. Inclou les ponències més rellevants de la Jornada dels Economistes de l'any 1999.
- Núm. 37 *La universitat en el segle XXI*. Dossier coordinat per Francesc Santacana i Esteve Oroval.
- Núm. 38 *Balanç i perspectives de la integració econòmica i monetària a la UE*, coordinat per Antoni Castells i Francesc Granell. Inclou algunes ponències de la Jornada de l'any 2000.
- Núm. 39 Especial dedicat a *Recerques econòmiques de Catalunya*.
- Núm. 40 *Les caixes d'estalvis en el segle XXI*. Dossier coordinat per Antoni Garrido i Àngel Pes, UB. Inclou un article en memòria de Lluís Fina.
- Núm. 41 *Medi ambient*: dossier coordinat per Mar Isla.

Números publicats durant el deganat de Jordi Conejos (2001):

- Núm. 42 *Ernest Lluch. In memoriam 1937-2000*. Dedicat íntegrament a recordar la persona, la trajectòria i el pensament d'Ernest Lluch, coordinat per Joan Trullén.
- Núm. 43 *Els nous reptes de l'Estat del Benestar*. Dossier coordinat per Antoni Castells i Ignasi Farreres.
- Núm. 44 *Formació, empresa i competitivitat*. Coordinat per Marc Eguiguren i Xavier Llinàs.
- Núm. 45 *La Reforma Comptable*. Coordinat per Oriol Amat i Ignasi Casanovas.
- Núm. 46 *La política econòmica en la Unió Europea ampliada i La reforma de la Hisenda Local*. Coordinats respectivament per Jordi Gual i Antoni Castells.
- Núm. 47 *Les Fundacions en la societat actual*. Coordinat per Amadeu Petitbò i Valentí Pich.
- Núm. 48 *Comprendre l'habitatge: un enfocament pluridisciplinar*. Coordinat per Carme Trilla.
- Núm. 49-50 *L'Economia Catalana. Reptes de Futur*. Número doble que inclou els treballs realitzats per un ampli col·lectiu d'experts professionals i professors universitaris.

ANNEX II

LA JORNADA DELS ECONOMISTES

Les sessions de les Jornades

1996 "25 anys d'Economistes a Catalunya"		
SEU	SESSIÓ	COORDINADOR
Barcelona	Reformes fiscals pendents a Espanya	Alexandre Pedrós
Barcelona	Utilitats i usos dels informes d'auditoria	Miguel Antonio Pérez
Barcelona	El futur del finançament de la sanitat	Guillem López
Barcelona	Gestió de la successió de l'empresa familiar	Enric Genescà
Barcelona	Noves tendències en la direcció d'empreses	F. Xavier Mena
Barcelona	Les institucions i els mercats financers davant la Unió Monetària Europea	Artur Saurí
Barcelona	Racionalització i finançament de la despesa pública	Joan Angelet
Barcelona	Tractament dels temes econòmics en els mitjans de comunicació	Jordi Goula
Barcelona	Planificació fiscal de la transmissió i successions de l'empresa familiar	Àngel Sàez
Barcelona	Reenginyeria de processos en l'atenció sanitària	Carles Padula
Barcelona	Noves tendències en la reducció de costos i control de la gestió empresarial	Oriol Amat
Barcelona	Polítiques actives de finançament a les empreses	Anton Gasol
Barcelona	Polítiques actives del mercat de treball	Francesc Solé Parellada
Barcelona	Economia i educació	Maite Soler
Barcelona	Procés de desregularització de l'economia	Andreu Morillas
1997 "Reformes estructurals i dinamització de l'economia"		
SEU	SESSIÓ	COORDINADOR
Barcelona	La gestió de l'empresa enfront els mercats internacionals i les noves tecnologies	Francesc Raventós
Barcelona	Les reformes necessàries en els sistemes públics de pensions i de previsió privada	Artur Saurí
Barcelona	Un aspecte important de la reconversió sanitària: estatutaris vs laborals	Guillem López
Barcelona	La reforma estructural pendent: el sòl	Agustí Jover
Barcelona	Reforma de la fiscalitat a les PIMES en el context de la Unió Europea	Josep M. Coma
Barcelona	La gestió dels recursos humans a l'administració pública	Pere Puig
Barcelona	Anàlisi de les reformes en el mercat de treball	Maravillas Rojo
Barcelona	Necessitats de la reforma dels estudis universitaris d'economia i empresa	Rafael Méndez
Barcelona	L'euro i els seus efectes en la comptabilitat, en l'auditoria i en la gestió d'empreses	Joan Ribas
Barcelona	L'impacte de l'euro a l'economia espanyola	Miquel Argimon
Barcelona	La normativa concursal. Estat de la reforma i la seva incidència en la vida empresarial	Mercè Rotllan
Barcelona	Quadre de comandament integral: Aplicacions pràctiques	Ignasi Casanovas
Girona	Turisme i Medi Ambient	Modest Fluvià
Tarragona	Desregulació dels Serveis	Joaquim Margalef
Lleida	Noves tendències de la distribució alimentària	Pere Enciso
1998 "Els reptes de l'economia davant de la globalització"		
SEU	SESSIÓ	COORDINADOR
Barcelona	Internacionalització dels recursos humans	Joan Maria Solà
Barcelona	Les noves tecnologies de la informació en les empreses	Rosa Cava
Barcelona	Euro i banca: estratègies bancàries	Anton Gasol
Barcelona	Desequilibris fiscals a Europa. El cas de Catalunya	Martí Parellada
Barcelona	Multinationals industrials catalanes	Jordi Conejos
Barcelona	Les actuacions professionals dels economistes. Un compromís	Jesús Betrian

	amb la qualitat	
Barcelona	Les reformes sanitàries en el marc de la globalització econòmica i social a Europa	Guillem López Casasnovas
Barcelona	La desocupació a la Unió Europea	M. Mercè Jou
Barcelona	La regulació dels sectors privatitzats	Xavier Mena
Barcelona	Els sistemes informàtics davant del nou mil·lenni	Lluïsa Morales
Barcelona	Noves tendències en comptabilitat	Oriol Amat
Barcelona	La demanda dels serveis professionals dels despatxos i empreses de consultoria a la Unió Europea	Joan B. Casas
Barcelona	Estratègies <i>outsourcing</i> de les empreses	Joaquín Trigo
Barcelona	Teoria i política de la creació d'empreses	Enric Genescà
Lleida	Formació professional i empresa	Joan Pere Enciso
Tarragona	El port de Tarragona: la seva repercussió econòmica i el seu impacte en el territori	Joan Ràfols Ramon Burrut
1999 "Els reptes d'una economia integrada en el nou mil·lenni"		
SEU	SESSIÓ	COORDINADOR
Barcelona	Harmonització fiscal a la Unió Europea. Anàlisi comparada de la fiscalitat dels diversos països. Factors de competitivitat	Josep Santacana
Barcelona	El mercat de valors espanyol en el nou context europeu	Montserrat Casanovas
Barcelona	Impacte dels sistemes i tecnologies de la informació a la sanitat	Àngel Garcia
Barcelona	Promoció local de l'activitat econòmica	Rafael Pujol
Barcelona	El futur de les Universitats	Andreu Morillas
Barcelona	Relacions fabricació-distribució: un nou paradigma. La gestió per categories	Josep R. Santolalla
Barcelona	Directius no familiars en l'empresa familiar	Modest Guinjoan
Barcelona	Directius no familiars en l'empresa familiar	Francisco Valera
Barcelona	Processos de fusions entre entitats de crèdit: plantejaments i condicionants	Anton Gasol
Barcelona	Augment de la flexibilitat en el marc de les relacions laborals: canvis en l'organització i en el temps de treball	Mercè Jou
Barcelona	La societat de la informació	Alfons Cornella
Barcelona	Estratègies de les ciutats per a l'atracció de seus socials	Francesc Santacana
Barcelona	Comptabilitat ambiental de l'empresa	Camil Lluch
Barcelona	Avaluació i control de la gestió empresarial: noves tendències	Oriol Amat
Barcelona	Entorn legal de la successió de l'empresa familiar	Albert Guasch
Barcelona	Els reptes de la logística en el segle XXI	Andreu Gispert
Barcelona	Nous reptes per als auditors de comptes	Jesús Betrian
Girona	Dimensió, eficiència i especialització de la banca	Modest Fluvià
Lleida	Situació actual i perspectiva de l'economia a Lleida	Joan Pere Enciso
Tarragona	Les comarques de Tarragona: una economia oberta i diversificada	Misericòrdia Carles Joaquim Margalef
2000 "Incidència de les noves tecnologies sobre l'economia"		
SEU	SESSIÓ	COORDINADOR
Barcelona	El peritatge i les actuacions concursals dels economistes i dels economistes auditors en el marc de la nova llei d'enjudiciament civil i el projecte de llei concursal	Jesús Betrian
Barcelona	El peritatge i les actuacions concursals dels economistes i dels economistes auditors en el marc de la nova llei d'enjudiciament civil i el projecte de llei concursal	Raimon Casanellas
Barcelona	Valoració d'empreses de Noves Tecnologies	Joan Alsina
Barcelona	Incidència de les Noves Tecnologies en el sistema financer	Anton Gasol
Barcelona	Tecnologies de la informació i comunicació a les Universitats	Josep Roig
Barcelona	La gestió del coneixement	Josep M. Viedma
Barcelona	Liberalització, concentració econòmica i competència: on estem?	Anton Costas
Barcelona	La creació d'empreses en l'àmbit de les noves tecnologies	Eugènia Bieto
Barcelona	Comerç electrònic	Josep M. Canals
Barcelona	Fiscalitat i incentius per a les noves tecnologies	Angel Segarra
Barcelona	El Govern de les Caixes d'Estalvi	Jacint Hombravella
Barcelona	El Govern de les Caixes d'Estalvi	Anton Gasol
Barcelona	Tendències en l'assegurament de les prestacions sanitàries	Eulàlia Dalmau

Barcelona	Noves tendències en comptabilitat financera i de gestió	Carlos Vivas
Barcelona	Tecnologia i canvis en el disseny organitzatiu de les empreses	Miquel Àngel García
Barcelona	Tecnologia i canvis en el disseny organitzatiu de les empreses	Pere Ortín
Barcelona	Noves Tecnologies i ocupació	Mercè Jou
Barcelona	E-business i nova economia: el debat a Europa	F. Xavier Mena
Barcelona	Les Noves Tecnologies i el mercat borsari	Montserrat Casanovas
Girona	Finançament i serveis dels Ajuntaments	Modest Fluvià
Tarragona	Noves Tecnologies i Turisme	Joaquim Margalef
2001 Europa: després de l'euro, què?		
SEU	SESSIÓ	COORDINADOR
Barcelona	Liberalització i desregularització. El nou intervencionisme?	Joaquín Trigo Amadeu Petitbò
Barcelona	Demografia, mercat de treball i immigració	Ignasi Farreres
Barcelona	La reforma de la Llei General Tributària i altres reformes tributàries pendents	Àngel Segarra
Barcelona	El sector financer: les noves formes de gestió de la informació i del risc	Anton Gasol
Barcelona	Models de negoci en l'economia	Sandra Sieber
Barcelona	Associació i equilibris territorials: les relacions d'Europa amb el Magrib	Maria Àngels Roque
Barcelona	Impacte de la logística com a factor de competitivitat per a les empreses	Jordi Toboso
Barcelona	La reforma del Dret Concursal Espanyol	Fernando Cerdà
Barcelona	Nous factors de competitivitat de l'empresa: innovació tecnològica, marca i capital humà	Jordi Gual
Barcelona	Anàlisi de la Unió Europea. Grans tendències en l'àmbit econòmic	Josep Lluís Raymond
Barcelona	Societat Anònima Europea	Fèlix González
Barcelona	Experiències pràctiques en les noves tendències en comptabilitat de gestió	Pilar Soldevila
Barcelona	Serveis sanitaris, serveis socio-sanitaris: l'assegurança substitutiva i l'assegurança complementària. Tendències a Europa	Ivan Planas
Barcelona	El paper de la propietat en la direcció i en la gestió de l'empresa familiar	Jordi Solé
Barcelona	Les hisendes autonòmiques i locals i el nou marc de l'estabilitat pressupostària	Joaquim Solé
Barcelona	Les facultats catalanes d'Economia i Administració d'Empreses: com són? i cap a on van?	Rosa Nonell
Girona	La visió dels economistes sobre l'obra pública	Modest Fluvià
Lleida	Lleida davant de l'euro: factors de competitivitat	Pere Enciso
Tarragona	Les inversions estrangeres en el nou marc de l'euro	Joaquim Margalef Misericòrdia Carles
2002 Empreses i empresaris en el segle XXI		
SEU	SESSIÓ	COORDINADOR
Barcelona	Transparència de la informació econòmica de les empreses i l'auditoria de comptes	Xavier Adserà
Barcelona	Fiscalitat empresarial com a eina de competitivitat de les empreses en l'àmbit europeu i mundial	Jordi Arqués
Barcelona	La relació entre empresa i societat: el repte de l'empresa del segle XXI	Josep M. Lozano
Barcelona	Estratègies empresarials: aliances, fusions i adquisicions	Rafael Suñol
Barcelona	Qui compra i qui ven tecnologia a Catalunya: el mercat d'R+D	Xavier Testar
Barcelona	Cap a una economia del coneixement, cap a l'empresa en xarxa	Alfons Cornella
Barcelona	De la generositat corporativa a la filantropia estratègica	Francesca Minguella
Barcelona	Èxit i reptes del comerç exterior català	Andreu Gispert
Barcelona	<i>Value-reporting</i> : mesurament i informació sobre creació de valor a l'empresa	Anselm Constans
Barcelona	Creació d'empreses innovadores amb potencial de creixement	Pere Galí
Barcelona	Formació i desenvolupament dels recursos humans de l'empresa	Miquel Espinosa

Barcelona	Empreses i mercats de capitals	Montserrat Casanovas
Barcelona	Oportunitats empresarials en el món sanitari	Josep Fité
Barcelona	Resolució de conflictes en l'àmbit mercantil	Tulio Rosembuj
Barcelona	Noves formes de participació del treballador en l'empresa. Les relacions dels treballadors en l'empresa del segle XXI	Mercè Jou
Barcelona	Ecoeficiència: un valor per a l'empresa	Iñaki Gili
Girona	Localització i deslocalització d'empreses	Modest Fluvià
Lleida	Economia i Esport	Pere Enciso
Tarragona	La responsabilitat social de l'empresa	Joaquim Margalef
2003 La nova Europa en l'economia mundial		
SEU	SESSIÓ	COORDINADOR
Barcelona	La Unió Europea entre l'ampliació i el multilateralisme	Joan Clavera
Barcelona	Models de govern de les empreses i responsabilitat social	Miquel Trias
Barcelona	Política regional a Europa	Josep Pagès
Barcelona	La reforma de la Llei General Tributària	Àngel Sàez
Barcelona	La comptabilitat respon a les necessitats actuals?	Antoni Mora
Barcelona	Estratègies d'inversió financera	Antoni Giralt
Barcelona	Pla d'acció eEurope2005. Cap a l'economia del coneixement UE-2010	Jordi Marín
Barcelona	Mobilitat interregional del treball a Espanya: els seus costos i el paper de la immigració exterior	Josep Oliver
Barcelona	Incidència de l'ampliació sobre la localització de les empreses	Agustí Segarra
Barcelona	El pacte d'estabilitat i creixement: ingredient essencial de la UEM o rigidesa arbitrària?	Joan Elías
Barcelona	Fiscalitat de l'estalvi a la Unió Europea	Francesc Barnadas
Barcelona	Els reptes del turisme a Europa en un món canviant	Ignasi de Delàs
Barcelona	Perspectives sobre la regulació del medicament a Europa	Jaume Puig
Barcelona	L'economista auditor, peça clau en el món empresarial i en el sector públic	Carlos Puig de Travay
Barcelona	El model econòmic de Catalunya en aquest nou marc europeu	Ramon Tremosa Balcells
Barcelona	Gestió integral de clients: experiències en CRM	Josep Maria Raventós
Girona	L'economia de l'aigua	Modest Fluvià Manuel Serra
Lleida	Economia i cultura	Pere Enciso
Tarragona	La millora de la salut mitjançant la gestió sanitària	Misericòrdia Carles
2004 L'Economia catalana. Què cal fer?		
SEU	SESSIÓ	COORDINADOR
Barcelona	L'empresa té els mitjans de finançament adients?	Josep Molins
Barcelona	La internacionalització de l'empresa: una aposta de futur	Joan Canals
Barcelona	Model productiu. Quin ha de ser? Quin pot ser el model productiu per als propers anys?	Ferran Lemus
Barcelona	Ciència i innovació: que cal fer?	Xavier López
Barcelona	Mesures fiscals per incentivar l'economia	Josep M. Cid
Barcelona	Quin finançament ha de tenir la Generalitat de Catalunya?	Núria Bosch
Barcelona	Comptabilitat. Darreres novetats en les NIC	Soledad Moya
Barcelona	Quins són els requeriments d'immigració per a l'economia catalana?	M. Antònia Monés
Barcelona	La marca, un actiu intangible clau per a la internacionalització de l'empresa	Miguel Otero
Barcelona	Tecnologia i coneixement com a motors de l'economia	Juanjo Rodríguez
Barcelona	El finançament de les infraestructures necessàries per a Catalunya	Joan Ignasi Puigdollers
Barcelona	Estratègies compartides per vertebrar l'Arc Mediterrani	Albert Roca
Barcelona	Nous reptes de la demografia: envelliment i protecció social de la dependència	Guillem López Casanovas
Barcelona	Transparència financera i control d'eficiència del sector públic: què cal fer avui?	Jesús Betrian
Barcelona	El comerç: competència, competitivitat i cohesió social	Marçal Tarragó
Barcelona	Què cal modificar de la formació professional a Catalunya?	Àngel Hermostilla
Girona	Reptes i oportunitats del turisme a Catalunya	Modest Fluvià

		Manel Serra
Lleida	L'habitatge en el moment present: una visió econòmica	Pere Enciso
Tarragona	Factors de localització de les empreses amb un important contingut tecnològic	Joaquim Margalef

Els participants en les jornades per ordre alfabètic

(coordinadors, presidents, ponents, panelistes i periodistes)

- Abad, Francisco
- Adell, Josep
- Adserà, Xavier
- Aguado, Joan
- Agüera, Pedro Alonso
- Aguilà, Oriol
- Aguilera, Vicenç
- Agulló, Xavier
- Albi, Emili
- Albiol, Raimon
- Alcover, Jordi
- Aldomà, Ignasi
- Alegre, Josep M.
- Alemany, Salvador
- Alfaro, Fernando
- Alfonso, Eulàlia
- Alonso-Cuevillas, Jaume
- Alsina, Joan
- Àlvarez, Carles J.
- Àlvarez, Josep M.
- Àlvarez-Rendueles, José Ramón
- Amat, Oriol
- Ambrós, Isidre
- Angelet, Joan
- Angerri, Jaume
- Angulo, Joan
- Antich, Josep
- Anton, Salvador
- Aragonés, Salvador
- Arango, Joaquín
- Arasa, Daniel
- Arcas, Josep
- Areces, M. Teresa
- Areces, Teresa
- Argandoña, Antoni
- Argenté, Miquel
- Argenté, Xavier
- Argimon, Miquel
- Arias, Josep Maria
- Arola, Lluís
- Arqués, Jordi
- Arraou, Philippe
- Arrojo, Pedro
- Arroyo, Alfredo
- Artigas, Carme
- Avendaño, Juan José
- Ayala, Josep M.
- Ayxendri, Lourdes
- Azua, Sabin
- Babot, Iñigo
- Bach, Josep M.
- Badia, Lluís
- Balada, Tomas
- Balaguer, Oriol

- Balañá, Josep M.
- Balcells, Jordi
- Ballbé, Josep
- Baqué, Xavier
- Barba, Rafael
- Barbé, Lluís
- Barceló, Miquel
- Barea, José
- Barnadas, Francesc
- Barrera, José Luis
- Basàñez, Josep Manuel
- Bassal, Alfredo
- Basset, Lluís
- Bassols, Montserrat
- Bassols, Santiago
- Batlle, Joan
- Bel, Germà
- Belloso, Miguel Angel
- Bergé, Jaume
- Bernat, Marcos
- Besora, Josep M.
- Betrian, Jesús
- Bieto, Eugènia
- Birulés, Anna
- Blanes, Armant
- Blasco Romero, Javier
- Bolufer, Ricardo
- Bonet, Eduard
- Bonet, Josep Lluís
- Bonet, Lluís
- Bonilla, Blanca
- Bonmatí, Josep M.
- Borrell, Joan-Ramon
- Borrell, Josep
- Borrell, Màxim
- Bosch, Francesc
- Bosch, Francisco
- Bosch, Núria
- Botet, Josep
- Bové, Miquel Àngel
- Bravo, Antoni
- Bricall, Josep M.
- Brosa, Pere
- Brufau, Antoni
- Brugera, Joan Josep
- Brunet, Ferran
- Bueno Campos, Eduardo
- Burgos, Javier
- Burrut, Ramon
- Caballero, Artur
- Cabello, Enrique
- Cabrera, Carles
- Calsamiglia, Xavier
- Calzada, Blas
- Camisón, Cèsar
- Campos, Pablo
- Campreciós, Joan
- Camps, Marta
- Canals, Joan
- Canals, Jordi
- Canals, Josep Maria
- Canós, Josep
- Cantos, Eduard

- Cañete, Cristòbal
- Capó, Josep
- Carbajo, Domingo
- Carbonell, Joan
- Carbonell, Jordi
- Carbonell, Lluís
- Cardona del Álamo, José A.
- Carles, Misericòrdia
- Carnicer, Martí
- Carreras, Josep M.
- Carrió, Narcís
- Carulla, Joan
- Casademont, Adriana
- Casado, David
- Casado, Fernando
- Casals, Joan
- Casanellas, Raimon
- Casanovas, Ignasi
- Casanovas, Montserrat
- Casares, Javier
- Casas, Joan B.
- Cases, Lluís
- Caso, José Ramón
- Castellana, Francesc
- Castelló, Emma
- Castelló, Gabriel
- Castellón Leal, Enrique
- Castells, Antoni
- Castells, Joan
- Catà, Aurora
- Cava, Rosa
- Cavallé, Carles
- Cayón, Antonio
- Cercós, Josep
- Cerdà, Fernando
- Cervantes, Carlos
- Cid, Josep M.
- Claret, Andreu
- Claver, Alfons
- Clavera, Joan
- Closas, Albert
- Clusa, Joaquim
- Coch, Mariona
- Coello, Joaquín
- Cohí, Joan
- Colet, Enric
- Colom, Joan
- Colomer, Enric
- Coll, Josep
- Coll, Ramon
- Collado, Juan Carlos
- Coldeforns, Montserrat
- Coma, Josep M.
- Comas, Adelina
- Conejos, Jordi
- Conil Lacoste, Jean-François
- Constans, Anselm
- Cordón, Teodoro
- Cornella, Alfons
- Cornet, Joan
- Corominas, Joan
- Corominas, Lluís Maria
- Corpas, Pedro

- Cortés, Josep M.
- Cortés, Josep Maria
- Cortina, José Luis
- Coscubiela, Joan
- Costa, Josep
- Costa, Josep M.
- Costa, Juan
- Costa, M. Teresa
- Costas, Anton
- Costas, Joan Carles
- Creus, Javier
- Cruañas Acosta, Andreu
- Cuatrecasas, Lluís
- Cuervo, Álvaro
- Cuervo, José
- Checa, Agustín
- Dalmau, Eulàlia
- De Agustín, Juan Antonio
- De Andrés, Javier
- De Carreras
- De Castelló, Gabriel
- De Delàs, Ignasi
- De Falguera, Jordi
- De Gispert
- De Guindos, Luis
- De Juan, Juan
- De la Fuente, Ángel
- De la Rosa, Josep Lluís
- De la Villa, Miguel
- De Miguel, Carmen
- Luis de Odriozola,
- De Semir, Vladimir
- Del Rey, Salvador
- Dexeus, Joan
- Díaz, Amèlia
- Díaz, Ángel
- Díaz-Morera, Eusebio
- Díez, José Luis
- Divar, Javier
- Domene, Joan F.
- Domènech, Carles
- Domènech, Eudald
- Domènech, Lluís
- Domingo, Jordi
- Durán, José M.
- Echevarría, Juan
- Elías, Joan
- Elorriaga, José Francisco
- Enciso, Joan Pere
- Enciso, Pere
- Enrich, Mercè
- Eres, Carles
- Escala, Alfred
- Escobar, Modesto
- Escorsa, Pere
- Espadaler, Ramon
- Espinet, Josep M.
- Espinosa, Miquel
- Estapé, Fabià
- Esteller, Jordi
- Esteve, Antoni
- Esteve, Emili
- Estévez, José Manuel

- Fàbregas, Pere A.
- Fainé, Isidre
- Falcó, Abili
- Falkenberg, Karl
- Fandiño, José Manuel
- Farràs, Andreu
- Farreres, Ignasi
- Faura, Daniel
- Fernández, Cani
- Fernàndez, Domènec
- Fernández, Luis
- Fernández, Miguel Ángel
- Fernàndez, Miquel
- Fernández-Armesto, Juan
- Ferraté, Gabriel
- Ferreiro, José J.
- Ferrer Salat, Carles
- Ferrer, Jaume
- Ferrer, Joaquim
- Ferrer, Jordi
- Ferrer, Pedro
- Ferrús, Jaume
- Figueras, Josep
- Fina, Lluís
- Fité, Josep
- Fitzner, Volker
- Florensa, Senén
- Florensa, Carles Enric
- Flores, Elena
- Fluvià, Modest
- Folgado, José
- Font Jaume, Andrés
- Fontana, Pedro
- Fontrodona, Jordi
- Formosa, Feliu
- Fortuny, Jordi
- Francí, Josep
- Francisco Corona, Juan
- Franco, Antonio
- Franco, Lluís
- French, Michael T.
- Galí, Pere
- Galobardes, M. Isabel
- Gallo, Miguel Angel
- Gambús, Pau
- García Ferrer, Fernando
- García Huesca, Martí
- García Satué, Carlos
- Garcia, Àngel
- Garcia, Joan
- Garcia, Miquel Àngel
- Garcia-Milà, Teresa
- Garganté, Toni
- Garriga, Josep
- Garrofé, David
- Gasol, Anton
- Gasòliba, Carles
- Gasòliba, Carles A.
- Gaspart, Joan
- Gay de Monteyà, Joaquín
- Genescà, Enric
- Gibert, Esteve
- Gil, Lluís

- Gilart, Robert
- Gili, Iñaki
- Gimbernat, Aleix
- Giménez-Reyna
- Gimeno, Manuel
- Giráldez, Elena
- Giralt, Antoni
- Giró, Jordi
- Gispert, Andreu
- Gizard, Xavier
- Gómez Ciria, Antonio
- Gómez Veres, Jesús-Ángel
- Gomis, Joan Miquel
- González i Estremad, M. dels Àngels
- González, Fèlix
- González, Josep
- González-Agapito, Pilar
- González-Barros, González-Barros,
- González-Moya, Fernando
- González-Páramo, José Manuel
- González-Úbeda, Javier
- Gonzalo Angulo, José Antonio
- Goula, Jordi
- Granell, Francesc
- Gratacós, Antoni
- Grau, Joan
- Grau, Manuel
- Grau, Xavier
- Grávalos, Esther
- Grosse, Jorge Alberto
- Grumé, Joan
- Gual, Jordi
- Guallarte, Carles
- Guardans, Pau
- Guardiola, Jaume
- Guasch, Albert
- Güell de Sentmenat, Carles
- Guerraoui, Driss
- Guerrero, Juan
- Guinart, Josep M.
- Guinjoan, Modest
- Guitart, Climent
- Gustaffson, Lenart
- Hall, Ronald
- Heiber, Irmgard
- Heichlinger, Alex
- Herce, José A.
- Hermosilla, Àngel
- Hernández Puértolas, Juan M.
- Hernández, Joan Miquel
- Hernández, Josep-Xavier
- Hernández, Lluís
- Hinojosa, Rafael
- Hombravella, Jacint
- Homs, Francesc
- Homs, Oriol
- Hortalà Vallvé, Joan
- Hortalà, Joan
- Hugas, Jaume
- Huguet, Josep
- Ibáñez, Jesús
- Ibern, Pere
- Illa, Xavier

- Isla, Maria del Mar
- Izquierdo, Gregorio
- Jané Solà, Josep
- Jané, Xavier
- Jaumandreu, Jordi
- Jiménez, Carles
- Jimeno, Juan F.
- Jofre, Josep
- Jofre, Mireia
- Jorba, Rafael
- Jordán, Josep M.
- Jou, Mercè
- Jovells, Manuel
- Jover, Agustí
- Junyent, Valentí
- Kinder, Carles
- Lacalle, Enric
- Lamor, Leandro
- Lanau, Ramon
- Lazkano, Mauri
- Lemus, Ferran
- Lewis, Lewis, Graeme
- Lizcano, Jesús
- Longo, Francesc
- López Casasnovas, Guillem
- López Combarros, José Luis
- López García, Miguel Angel
- López Gómez, Julio Juan
- López Veraza, Joaquín
- López, Francesc
- López, Xavier
- López-Aranguren, Pilar
- López-Tafall, José J.
- Lozano, Josep M.
- Lucas, José
- Llacuna, Pau
- Llibre, Lluís
- Llinàs, Xavier
- Llobet, Francesc
- Llopis, Ana
- Lluch, Camil
- Lluch, Ernest
- Macià, Victor
- Macías, Pere
- Mestre, Lluís
- Magrinyà, Blai
- Majó, Joan
- Maluquer, Jordi
- Maluquer, Salvador
- Manté, Carles
- Mañé, Ferran
- Marcet, Xavier
- Margalef, Joaquim
- Margalef, Josep
- Marimon, Santiago
- Marín Puigpelat, Jordi
- Marín, Francisco
- Marín, Jordi
- Marsal, Antoni
- Marsal, Joan Ramon
- Marsal, Montserrat
- Martí, Josep Maria
- Martí, Mònica

- Martín Yáñez, Antonio
- Martín, Carmela
- Martínez Garrido, Luis
- Martínez, Albert
- Martínez, Angel Luis
- Martínez, Jesús
- Martínez, Lluís
- Martínez, Manuel
- Martínez-Ribes, Lluís
- Martín-Mora, Eduardo
- Marull, Josep
- Mas, Artur
- Mas, Ramon
- Mas-Colell, Andreu
- Masfurroll, Gabriel
- Masoliver, Dolors
- Massaguer, Ramon
- Massanell, Antoni
- Mateu Llevadot, Xavier
- Mateu, Josep
- Mateu, Melcior
- Mayor, Antonio
- Mazcuñán, Gonçal
- Medel, Braulio
- Medina, Manel
- Medrano, Javier
- Mena, F. Xavier
- Mena, Xavier
- Méndez, Josep
- Méndez, Rafael
- Merino Fernández, Jesús
- Michavila, Francisco
- Millán, Teodoro
- Millet, Montserrat
- Minguella, Francesca
- Mir, Pere
- Miralles, Francesc
- Miranda, Rafael
- Missé, Andreu
- Molinas, César
- Moliné, Carme
- Molins i Gil, Joaquim
- Molins, César
- Molins, Joan
- Molins, Josep
- Molins, Juan
- Monasterio, Carlos
- Monés, M. Antònia
- Monràs, Marc
- Monràs, Pere
- Montaña, Jordi
- Mora, Antoni
- Morales, Lluïsa
- Morell, Ramon
- Moreno, Antonio
- Morillas, Andreu
- Moya, Soledad
- Mulet, Joan
- Muns, Joaquim
- Muntagut, Albert
- Muñoz, Carmen
- Muñoz, Fernando
- Mur, Carme

- Murillo, Carles
- Nadal, Jordi
- Nadal, Josep
- Nadal, Josep M.
- Nadal, Miquel
- Nafria, Ismael
- Navarro, Vicenç
- Navas Gutiérrez, Mariano
- Negre, Antoni
- Nin, Joan M.
- Nonell, Rosa
- Nualart, Lluís
- Nuevo, Pedro
- Olave, Javier
- Olcese, Aldo
- Olliu, Josep
- Olivella, Antoni
- Olivencia, Manuel
- Oliver, Josep
- Oliveres, Jordi
- Ollé, Ramon
- Oller, Josep Lluís
- Ordeix, Josep Maria
- Orihuel, Josep
- Oroval, Esteve
- Oroval, Josep Maria
- Ortega, Joan
- Ortega, Raimundo
- Orteu Barrabes, Josep M.
- Ortín, Pere
- Ortún, Vicente
- Otaegi, Juan María
- Otero, Miguel
- Ozcáriz, Ignacio
- Padrol, Heribert
- Padula, Carles
- Pagès, Josep
- Pallé, Glòria
- Pàramo Ponseti, Carles
- Pardell Veà, Agnès
- Pardell, Agnès
- Pardo, Rafael
- Pardo, M. Isabel
- Parellada, Martí
- Pastor, Alfred
- Patiño, Alberto
- Pedrós, Alexandre
- Pedrosa, Félix
- Peix, Jordi
- Pellisé, Laura
- Peña, Fernando
- Peña, Liberi
- Peñalva, Fernando
- Peralba, Raúl
- Pérez Oliva, Milagros
- Pérez, Francisco
- Pérez, Manel
- Pérez, Miguel Antonio
- Pericàs, Jordi
- Petitbò, Amadeu
- Pich, Valentí
- Pigrau, Antoni
- Pimentel, Manuel

- Planas, Ivan
- Playà, Josep
- Pons Novell, Jordi
- Pons, Leopoldo
- Pont, Antoni
- Porras, Germán
- Porta, Jaume
- Portabella, Josep Maria
- Portella, Jaume
- Pou, Víctor
- Prat, Josep
- Prior, Diego
- Prous Jr., Josep
- Pueyo, Ramón
- Puga, Diego
- Pugès, Lluís M.
- Puig de Travy, Carlos
- Puig i Pla, Xavier
- Puig, Angelina
- Puig, Antoni
- Puig, Jaume
- Puig, Miquel
- Puig, Pere
- Puigdollers, Joan Ignasi
- Pujol, Antoni
- Pujol, Josep M.
- Pujol, Josep Maria
- Pujol, Rafael
- Pujolràs, Josep
- Quintás, Juan Ramon
- Rädler, Albert
- Ràfols, Joan
- Raibaut, Patrick
- Ramon, Miquel
- Rangil, Carme
- Rañé, Josep M.
- Raventós, Francesc
- Raventós, Josep Maria
- Raymond, Josep Lluís
- Recio, Albert
- Recio, Eugenio M.
- Relats, Pere
- Reol, Juan Manuel
- Revilla, Regina
- Ribas, Enric
- Ribas, Joan
- Ribas, José
- Ricart, Joan E.
- Rifà, Pere
- Rigol, Joan
- Ripoll, Vicente
- Rius, Eduard
- Rivero, Toni
- Roa, Alfonso
- Roca Junyent, Miquel
- Roca, Albert
- Roca, Jordi
- Ródenas Carmen
- Rodríguez, Alfonso
- Rodríguez, Jaume
- Rodríguez, Juanjo
- Rodríguez-Ponga, Estanislao
- Roig, Jordi

- Roig, Josep
- Rojas, Joan
- Rojo, Maravillas
- Roldan, Francesc
- Romana, Belén
- Romances, Josep M.
- Romero, Alejandro
- Romero, Rafael
- Roque, Maria Àngels
- Ros Santasusana, Josep
- Ros, Adela
- Ros, Flora
- Ros, Rosa
- Rosell, Joan
- Rosembuj, Tulio
- Rotllan, Mercè
- Rovira, Carles
- Rovira, Joan
- Rovira, Josep Maria
- Rovira, Ramon
- Rubio, Juan José
- Rubiralta, Màrius
- Ruiz de Querol, Ricardo
- Ruiz del Portal, Xavier
- Ruiz, Boi
- Rusalleda Gallart, Sebastià
- Sabaté, Antoni
- Sacristán, Jordi
- Sáez, Àngel
- Sala, Agustí
- Sala, Mercè
- Saladrigues, Ramon
- Salas, Josep M.
- Salas, Josep Maria
- Salas, Vicente
- Salido, Jose Luis
- Samoilovich, Daniel
- Sánchez García, José Luís
- Sánchez Morón, Miguel
- Sánchez Solsona, Joan
- Sánchez, Guillem
- Sánchez, Heliodoro
- Sánchez, Miguel Àngel
- Sánchez, Òscar
- Sanchis, Vicent
- Sanchis, Vincent
- Sancho, Ignacio
- Sanromà, Esteve
- Sanromà, Josep Ramon
- Sans, Carles
- Santacana, Francesc
- Santacana, Josep
- Santacreu, Josep
- Santolalla, Josep R.
- Sanz-Magallón, José María
- Sardà, Rafael
- Saura, Antoni
- Saurí, Artur
- Schwartz, Pedro
- Sebastián, Miguel
- Segarra, Agustí
- Segarra, Àngel
- Segarra, Maria

- Segura, Íñigo
- Seix i Salvat, Joan
- Sena, Ernest
- Serra Ramoneda, Antoni
- Serra, Fausto
- Serra, Joan
- Serra, Josep Maria
- Serra, Manel
- Serra, Manuel
- Serra, Narcís
- Serret, Jordi
- Sieber, Sandra
- Simón, Angel
- Sodupe, Jaume
- Solà, Francesc
- Solà, Joan Maria
- Solà, Joaquim
- Solans, Joan Antoni
- Soldevila, Pilar
- Solé Parellada, Francesc
- Solé, Joaquim
- Solé, Jordi
- Solé, Xavier
- Soler, Cerefi
- Soler, Maite
- Soriano, Ferran
- Sorribes, Marià
- Soto, Juan
- Suárez, Javier
- Subirà, Antoni
- Sullà, Jordi
- Suñol, Rafael
- Tapia Rubí, Manuel
- Tàpia, Joan
- Tarragó, Marçal
- Tarrés, Antoni
- Tacias, Joan
- Terceño, Antoni
- Terme, Manel
- Terme, Manuel
- Termes, Ferran
- Termes, Rafael
- Testar, Xavier
- Thomson, Sarah
- Tibbott, Richard
- Tintoré, Enric
- Tobadina, Félix
- Tobarra, Sebastià
- Toboso, Jordi
- Todó, Adolf
- Tornabell, Robert
- Torné, Josep
- Tornos, David
- Torra, Josep Lluís
- Torra, Xavier
- Torre Soler, Teresa
- Torres, Diego
- Torres, Teresa
- Torruella, Joaquim
- Tosas, Joaquim
- Tourret, Jean Claude
- Tremosa, Ramon
- Trias, Miquel

- Trias, Xavier
- Trigo, Joaquín
- Trilla, Carme
- Trullén, Joan
- Tugores, Joan
- Tusquets, Carles
- Ubach Nualart, Carles
- Uix, Antoni
- Ureta, Josep M.
- Urresti, John
- Utrera, Francisco
- Valera, Francisco
- Valero, Anton
- Valero, Carles
- Valor, Josep
- Valle, Victorio
- Valls, Josep Francesc
- Valls, Miquel
- Vallvé, M. Àngels
- Vallvé, Ramon
- Vallverdú, Francesc
- Vallverdú, Josep
- Vázquez, Antonio
- Vázquez, Pablo
- Veciana, Josep M.
- Vela, Oscar
- Velázquez, Roberto
- Velázquez-Gaztelu
- Via, Josep Maria
- Vicenç Boira, Josep
- Vidal Folch, Xavier
- Viedma, Josep M.
- Vila, Miquel
- Vila, Xavier
- Vilalta, Jordi
- Vilalta, Muntsa
- Vilalta, Jordi
- Vilaró, Ramon
- Vilaseca, Jordi
- Vilaseca, Rafael
- Villalobos, Julio
- Viñas, Joan
- Viñolas, Pere
- Vivas, Carlos
- Vivas, Sebastià
- Vives, Blas
- Vives, Matías
- Vives, Xavier
- Volpe, María
- Wiper, Jay
- Xart, Carles
- Zabalza, Antoni
- Zamarriego, Alfredo

ANNEX III

PREMIS JOAN SARDÀ DEXEUS DE LA REVISTA ECONÒMICA DE CATALUNYA

Premis atorgats durant el deganat de Valentí Pich (1995-2000):

Edició 1996:

- Premi al millor article d'economia per l'article publicat en *La Vanguardia* "Estado del Bienestar, un margen muy escaso y maniobra", de Jordi Goula.
- Millor llibre d'economia: *El curso de la economía*, de Lluís Barbé.
- Millor llibre d'empresa: *L'estat de la formació d'empresa a Catalunya*, de Francesc Soler Parellada i J. Pueyo Llobet.

Edició 1997:

- Millor llibre d'economia: *Caixes i Bancs a Catalunya. Caixes d'estalvi catalanes*, de Francesc Cabana.
- Millor llibre d'empresa: *La organización en la era de la información: aprendizaje, innovación y cambio*, de R. Andreu i J.E. Ricart.
- Millor article publicat: "El espejismo de la reforma laboral", d'Andreu Misse. Publicat en *El País*.

Edició 1998:

- Millor llibre d'economia: *Història Econòmica de Catalunya segles XIX i XX*, de Jordi Maluquer de Motes.
- Millor llibre d'empresa: *Ètica i Empresa*, de Josep Maria Lozano.
- Millor article d'economia: "Fábula de los monos y los plátanos", de Josep Maria Ureta, aparegut a *El Periódico*.
- Premi extraordinari per la seva trajectòria professional a Joaquim Perramon.

Edició 1999. Canvis de bases:

- Premi a la trajectòria personal en la difusió de l'economia per a Xavier Vidal Folch.
- Al llibre més rellevant en l'àmbit econòmic, *La societat catalana*, que edita l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Edició 2000:

- Al llibre més rellevant en l'àmbit econòmic, *El govern de l'empresa*, de Vicente Salas.
- Premi a la trajectòria personal en la difusió de l'economia a Josep Francesc Valls.

Premis deganat Jordi Conejos (2001)

Edició 2001:

- El premi al llibre més rellevant en l'àmbit econòmic es va atorgar a l'economista Guillem López i Casanovas, pel seu llibre *La sanitat catalana. Finançament i despesa en el marc de les societats desestructurades*.
- El premi a la trajectòria personal en la difusió de l'economia fou per al periodista Josep Orihuel, delegat a Catalunya del diari d'informació econòmica *Expansión*.

Edició 2002:

- El premi al millor llibre d'economia va recaure en l'obra *Ciudad y Transporte. El Binomio imperfecto*, de Carme Miralles, professora de geografia de la Universitat Autònoma de Barcelona.
- El premi a la trajectòria personal en la difusió de l'economia va ser per a Jordi Castillo, editor de *Dossier Econòmic*.

Edició 2003:

- El premi al llibre més rellevant en l'àmbit econòmic va recaure en l'obra *Catalunya, un país industrial*, de Miquel Barceló i Roca.
- El premi a la trajectòria personal en la difusió de l'economia va ser per a Joaquín Romero, cap de la secció d'economia del diari *El Periódico de Catalunya*.

Edició 2004:

- El premi al llibre més rellevant en l'àmbit econòmic va ser atorgat a *Atlas de la industrialización de España 1750-2000*, del qual Jordi Nadal és el director.
- El premi a la trajectòria personal en la difusió de l'economia va ser per a Albert Closas, periodista i director del programa "Valor afegit" de TV3.

ANNEX IV

PREMIS DE RECONeixEMENT DURANT EL MANDAT DE JORDI CONEJOS (2001)

Edició 2002.

El premi a l'economista d'empresa de l'any va ser atorgat a **Joan Canals Oliva**, per la trajectòria professional com a executiu i posteriorment empresarial, destacant la seva capacitat emprenedora i l'impuls en la reestructuració i en la dinamització d'una empresa en el marc d'un sector madur com és el sector tèxtil-confecció.

El projecte més innovador de despatxos professionals va ser atorgat a **Pedro Brosa & Associats Advocats i Economistes** pel seu projecte Gaudí.

El millor currículum universitari *ex aequo* fou concedit a **Carles Homedes Bel** i **Jordi Rabat Berguedà**; així mateix es van atorgar dos accèssits a **Marta Abad** i a **Silvia de la Chica**.

Edició 2003.

El premi a l'economista d'empresa va ser concedit a **Carles Colomer Casellas**, amb motiu dels mèrits mostrats en la compra de la companyia The Colomer Group Ltd-Revlon al grup nord-americà Revlon, empresa que en el passat havia estat propietat de la seva família.

El premi al projecte més innovador de despatxos professionals pel manual *Libro de seguridad de datos de carácter personal contenidos en soportes informáticos*, de Xavier Roig Cubino, de Roig & Roig.

El premi al millor currículum universitari va ser concedit, *ex aequo*, a **David López Rodríguez**, llicenciat per la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales de la Universitat de Barcelona, i a **Rafael Niell Galmes**, llicenciat per la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales de la Universitat Pompeu Fabra. En aquesta categoria també es van lliurar dos accèssits i es van fer cinc mencions honorífiques.

Edició 2004.

El premi a l'economista d'empresa va ser concedit a **Josep Betriu Pi**, amb motiu dels mèrits mostrats com a conseller delegat i accionista del Grupo LASEM, integrat per un conjunt d'empreses industrials i comercials que operen en el sector químic, agroalimentari i de l'alimentació, impulsant-ne l'expansió i la internacionalització, com també la incorporació de noves tecnologies, la millora en l'organització i la seva sensibilitat en temes socials i mediambientals.

El premi al projecte més innovador de despatxos professionals va ser per a la creació del Departament de Cooperació al Desenvolupament de **BCN Auditores SL**.

El premi al millor currículum universitari va ser concedit, *ex aequo*, a **Eva Bacardit Alsina**, llicenciada per la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales de la Universitat de Barcelona; a **Cristina Rubio Corral**, llicenciada per la Universitat Autònoma de Barcelona; a Neus Congost Güell, llicenciada per la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales de la Universitat de Girona; a **Francesc Teixidó Busto**, llicenciat per la Facultat de Dret i Economia de la Universitat de Lleida; a **Luís Córdoba Moreno**, llicenciat per la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales de la Universitat Rovira i Virgili; a **Miquel Àngel Serra Duran**, llicenciat per la Facultat de Ciències Econòmiques de la Universitat Pompeu Fabra; a **Joan Llibre Dalmau**, llicenciat per la Facultat de Ciències Econòmiques d'ESADE i a **Ismael Castellà Clerch**, llicenciat per la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales de la Universitat Oberta de Catalunya.

ANNEX 5

PERSONAL ADSCRIT EN L'ETAPA QUE VA DE FRANCESC RAVENTÓS A JOAN AMAT (1977-1982)

Secretaria tècnica

- Joan Sardà, secretari tècnic, amb funcions gerencials des de l'any 1978.
- Rosa M. Codina Fontova, secretària tècnica pels serveis assistencials del Col·legi –assegurances, borsa de treball i assessorament–, que s'incorpora l'any 1980.

Administració

- Pere Sánchez Rufas, administratiu comptable que s'incorpora el mes de gener de l'any 1979.
- Mercè Canela Garayoa, administrativa que s'incorpora el mes de febrer de l'any 1979 i deixa el càrrec al final del mateix any.
- Isabel Herrero Bonaga, administrativa que s'incorpora al principi de l'any 1980.
- M. Pilar Cuchillo Foix, administrativa que s'incorpora el mes de juliol del 1980 i deixa el càrrec el mes de març del 1982.
- M. dels Àngels Font Coll, administrativa que s'incorpora el mes de maig del 1982.

PERSONAL ADSCRIT EN L'ETAPA DE FRANCESC SANTACANA (1983-1989)

Gerència

- Joan Sardà, secretari tècnic amb funcions gerencials que deixa el càrrec el mes de juny del 1987.
- Josep M. Buxó Mestres, gerent que s'incorpora el mes d'abril del 1987 i deixa el càrrec el mes de maig del 1988.
- José Luis López Muñoz, gerent que s'incorpora el mes de juliol del 1988.
- Cristina Mas Perulles, administració i secretaria de la Junta de Govern que s'incorpora el mes de març del 1984 i deixa el càrrec a mitjan 1988.
- Gisela Izard Pallejà, secretària de gerència que s'incorpora el mes de juny del 1987 i deixa el càrrec al principi del 1988.

Secretaria Tècnica

- Rosa M. Codina Fontova, secretària tècnica per serveis. Deixa el càrrec al principi de l'any 1986.
- Xavier Oller Belmonte, secretari tècnic per l'exercici lliure, des del 1985 fins a mitjan 1987.
- Lluís Santaló Bel, secretari tècnic, que s'incorpora el mes d'octubre del 1987.

Administració

- Pere Sánchez Rufas, continua com a administratiu comptable.
- Isabel Herrero Bonaga, continua com a administrativa fins el mes de gener del 1984.
- M. dels Àngels Font Coll, continua com a administrativa fins al final del 1985.
- Josefina Esvertit Sanchis, administrativa de recepció que s'incorpora al principi del 1984 i deixa el càrrec al principi del 1987.
- Eulàlia Pou Saboya, administrativa de l'Aula d'Economia, i secretària de la Junta de Govern i del degà, que s'incorpora al principi del 1986.
- Jordi Ibàñez Sanahuja, administratiu que s'incorpora al principi del 1986.
- Cristina Ortiz Lucena, recepció i administració de l'Aula d'Economia que s'incorpora el mes de setembre del 1987.
- M. Teresa Camacho Bosch, administrativa de recepció i administrativa de secretaria tècnica, que s'incorpora el mes de gener del 1988.
- Marta Comas Gil, administrativa de recepció que s'incorpora el mes de juliol del 1988.

Seus territorials

- Jaume Ucero a Tarragona.
- Beatriz Díaz de Pas, des de l'any 1985 fins al 1986, i Carme Tremols Domingo, des de l'any 1986 a Girona.

PERSONAL ADSCRIT EN L'ETAPA D'ANDREU MORILLAS (1989-1995)

Gerència

- Josep Lluís López Muñoz fins al desembre del 1990.
- Rosa Cava Sánchez, secretària general amb funcions gerencials des del novembre del 1990.
- Eulàlia Pou Saboya, secretària de la Junta de Govern i del degà fins al desembre del 1990.
- Cristina Ortiz Lucena, secretària de la Junta de Govern i del degà.

Secretaria Tècnica

- Lluís Santaló Bel, secretari tècnic.
- Margarida Verges Casasayas, adjunta a la Secretaria Tècnica del setembre al juliol del 1994.
- Mireia Mir Pomes, adjunta a la Secretaria Tècnica des del setembre del 1994.
- M. Teresa Camacho Bosch, administrativa fins el desembre del 1990.
- Meritxell Puçe Serra, administrativa de la Secretaria Tècnica des del desembre del 1990 fins al gener del 1992.
- Sònia Angrill Carbonell, administrativa de la Secretaria Tècnica des del setembre 1992.

Aula d'Economia

- Jesús Álvarez Rabanal, director de formació des del setembre del 1990.
- Eva Bonet Llach, administrativa de l'Aula d'Economia des del març del 1991 fins al setembre del 1993.
- Mireia Franch Campos, administrativa de l'Aula des de l'agost del 1993 fins a l'octubre del 1994.

Administració

- Margarida Crous Peraferrer, directora administrativa del novembre del 1989 al setembre del 1990.
- M. Luz Poves Granado, directora administrativa des del gener del 1991.
- Pere Sánchez Rufas, comptable.
- Jordi Ibàñez Sanahuja, administratiu informàtic.
- Marta Comas Gil, administrativa de recepció fins al gener del 1990.
- Mercè Bel Bosch, administrativa de recepció des del desembre del 1989.
- Eva Maria Giménez Tarrasón, administrativa de recepció des del maig del 1992 fins al febrer del 1995.
- Lourdes Reina Martín, administrativa des del novembre del 1990 fins al febrer del 1991.
- Esther Cuartielles Piquer, administrativa de facturació des del gener del 1991.

- Pilar Soler Masana, correctora lingüística des del setembre del 1991.

Seus territorials

- Jaume Ucero, a Tarragona en tot el mandat.
- Camino Galán Carrión del setembre del 1989 al setembre del 1991, i M. Teresa Gómez Martí de l'octubre del 1992 al gener del 1995, a Lleida.
- Carme Trèmols Domingo fins al 1993 i Teresa Pibernat Vila, des del 1993, a Girona.

PERSONAL ADSCRIT EN L'ETAPA DE VALENTÍ PICH (1995-2001)

Gerència

- Rosa Cava Sánchez, secretària general amb funcions gerencials des del novembre del 1990.
- Cristina Ortiz Lucena, secretària de la Junta de Govern i del degà.

Secretaria Tècnica

- Lluís Santaló Bel, secretari tècnic.
- Eva Maria Aumedes, secretària tècnica del REA a Catalunya des del febrer del 1995 fins al setembre del 1996.
- Mireia Mir Pomes, adjunta a la Secretaria Tècnica fins al març del 1996.
- Eduard Espinós Blanch, adjunt a la Secretaria Tècnica des de l'abril del 1996 fins a l'abril del 1997.
- Montserrat Escanilla Bargués, secretària tècnica del REA a Catalunya i responsable de comissions de treball des del novembre del 1986.
- Sònia Angrill Carbonell, administrativa de la Secretaria Tècnica fins al novembre del 1995.
- Virginia Sanuy Gallardo, administrativa de la Secretaria Tècnica des del novembre del 1995.

Aula d'Economia

- Jesús Álvarez Rabanal, director de formació.
- Santiago Sanz Montalvo, adjunt a l'Aula d'Economia del juliol del 1996 al març del 1997.
- Montserrat Oliveras Riera, adjunta a l'Aula d'Economia del maig del 1997 al maig del 1998.
- Marta Ruiz Pascual, adjunta a l'Aula d'Economia des del maig del 1998.
- Esther Cuartielles Piquer, administrativa de l'Aula d'Economia fins al juliol del 2000.
- Montserrat Ortiz Lucena, administrativa de l'Aula d'Economia des del març del 2000.

Administració

- M. Luz Poves Granada, directora administrativa fins al setembre del 1999.
- Montserrat Escanilla, directora administrativa a partir d'octubre del 1999.
- Pere Sánchez Rufas, comptable.
- Mercè Bel Bosch, atenció col·legiats.
- Montserrat Ortiz Lucena, recepció, des del març del 1995.
- Sílvia Vélez Ruiz, administrativa de facturació des del març del 1996 al mes de gener del 1998.
- Anna Fatjó Gené, administrativa facturació i gestió col·legial des del febrer del 1998 fins al març del 2002.
- Joana Múrcia Jardí, administrativa de recepció des d'agost del 2000.
- Ferran Santos Sánchez, administratiu de facturació i gestió col·legial des d'abril del 2002.

Informàtica

- Jordi Ibàñez Sanahuja, responsable de departament.
- Roger Samper González, administratiu al departament d'informàtica des d'abril del 2000.

- Pilar Soler Masana, correctora lingüística fins a l'agost del 1995.

- Jaume Solà Vila, administratiu del servei autoempresa des d'octubre del 1996 fins al desembre del 1999.

Seus territorials

- M. Inmaculada Rodríguez Jorge, des del setembre del 1995 fins al setembre del 1998 i Marina Melo Abelli, des del setembre del 1998, a Tarragona.
- Àngels Fernández Ges des del setembre del 1995, a Lleida.
- Teresa Pibernat Vila, en tot el mandat, a Girona.

PERSONAL ADSCRIT EN L'ETAPA DE JORDI CONEJOS (2001)

Gerència

- Rosa Cava Sánchez, secretària general amb funcions gerencials des del novembre del 1990.
- Cristina Ortiz Lucena, secretària de la Junta de Govern i del degà.

Secretaria Tècnica

- Lluís Santaló Bel, secretari tècnic.
- Virgínia Sanuy Gallardo, administrativa de la Secretaria Tècnica fins al febrer del 2003.
- Marina Rodríguez Bielsa, administrativa de la Secretaria Tècnica des del febrer del 2003 fins al gener del 2004.
- Joana Múrcia Jardí, administrativa de la Secretaria Tècnica.

Aula d'Economia

- Jesús Álvarez Rabanal, director de formació.
- Marta Ruiz Pascual, adjunta a l'Aula d'Economia des del maig del 1998.
- Montserrat Ortiz Lucena, administrativa de l'Aula d'Economia.

Administració

- Montserrat Escanilla, directora administrativa a partir d'octubre del 1999.
- Pere Sánchez Rufas, comptable fins a l'abril del 2002.
- Mercè Bel Bosch, atenció als col·legiats.
- Ferran Santos Sánchez, administratiu de facturació i gestió col·legial des de l'abril del 2002.
- Miguel Ángel Sánchez Hernández, comptable des del maig del 2002 fins al març del 2003.
- Elisabet Masip Pesquer, administrativa de recepció des del setembre del 2003.

Informàtica

- Jordi Ibàñez Sanahuja, responsable de departament.
- Roger Samper González, administratiu al departament d'informàtica des de l'abril del 2000.

Secretaria Econòmica

- Àngel Hermostilla, responsable des de mitjan 2001.

Seus territorials

- Marina Melo Abelli, en tot el mandat, a Tarragona.
- Àngels Fernández Ges, en tot el mandat a Lleida.
- Teresa Pibernat Vila, en tot el mandat a Girona.